

GORENJSKI GLAS

CENA 19 000 DIN — LETO XLII — št. 88

Kranj, torek, 14. novembra 1989

V petek

Odprite strani

Slovenska cerkev v prenovitvenem času

Kaj je na Glasovi preji povedal dr. Alojzij Šuštar

stran 7
Dediščina
za sodobni časTemeljna banka Gorenjske
ljubljska banka
GORENJSKI BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Vstopimo v novi čas, poslovimo se od LTH Vincarje

Glasova preja Cerkev v prenovitvenem času

Pozebe ne bodo
zatrle slovenske pomladi

Ribno, 9. novembra - V Cerkvu prenova ni nikoli končana, vedno se zastavljajo nova vprašanja, na katera je mogoče najti odgovore le v pogovoru med vernimi, med vernimi in nevernimi - je ena od številnih trdnih nit, ki sta jih v četrtek na Glasovi preji v Ribnem stakla gost, ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in podpredsednik republiške konference SZDL mag. Viktor Žakelj, ki je prejo tudi vodil.

Ko je dr. Alojzij Šuštar odgovarjal na vprašanja iz zgodovine Cerkev, je kar nekajkrat poudaril, da je bila Cerkev vedno otrok svojega časa in da se je morala prilagajati, včasih za nazaj in včasih za naprej. "Slovenski narod je zame pravi čudež. Kako se je mogel sploh ohraniti, preživeti vse pritiske? Če smo preživeli dosedanje, bomo tudi vse druge," je dejal dr. Šuštar in poudaril, da Slovenci nismo kajnovi potomci, da je med nami marsikaj hudega, a tudi dobrega. Na vprašanje, kaj bo, če slovenska pomlad propade, je odgovoril takole: "Lahko bomo doživeli kakšne nevihte, tudi kakšno pozebo, mraz, vendar tega življenjskega razvoja, moči in volje ne bo nihče ustavil. Če bo pomlad propadla, bomo začeli znova." Ko je ocenjeval odnose med oblastjo in Cerkvjo, je dejal, da je včasih teorija pred prakso, včasih pa obratno. Predvsem mladi, ki so neobremenjeni s preteklostjo, pripisujejo razlikam med vernimi in nevernimi vse manjši pomen. Na vprašanje, ali verjame v skorajšnjo spravo politike in Cerkev, je dr. Šuštar odgovoril, da

gre pri tem predvsem za to, da se ljudje, verni in neverni, pogovarjajo o pomembnih vprašanjih kot enakovredni partnerji, ne pa kot prvo-, drugo- in tretjerazredni občani. Večeri, kakršen je Glasova preja, so dokaz, da se stvari spreminjajo na bolje. Ko je beseda nanesla na šolstvo, je dr. Šuštar dejal, da je bilo v preteklosti v raznih predmetih marsikaj proti Cerkvu, da pa si zdaj želi predvsem to, da v šoli ne bi bilo nobenega protiverskega in proticerkvenega pouka. Ker je Zveza komunistov Slovenije z novim programom odprla vrata vsem, tudi vernim, je bilo na Glasovi preji pričakovati tudi vprašanje, kakšno je o tem stališče Cerkev. Dr. Šuštar je dejal, da je to predvsem stvar partije in osebnih nagibov ljudi, da pa se je že tudi v preteklosti dogajalo, da so se zaradi možnosti napredovanja in drugih ugodnosti včlanjevali v ZK tudi po srcu verni ljudje. (Več o Glasovi preji na petkovih Odprtih straneh.)

C. Zaplotnik
Foto: F. Perdan

Bo zmagalo novinarstvo

Za zdaj še retorično vprašanje našega stanja bo iz dneva v dan stvarnejše. Bolj ko se bo do marca prihodnje leto razvnel pluralistični volilni boj in ko naj bi bil parlament po volitvah pluralistično sestavljen, bolj bo moralo novinarstvo odgovoriti na to vprašanje. Ali časnikarstvo v teh razmerah lahko zmaga. Ivan Oman je dejal, da lahko, če bo objektivno in pošteno, samostojno in strokovno. Janez Janša pa je menil, da je nevtalnost v novinarstvu nemogoča in da so mediji orožje politike in je boj za oblast boj za medije. Igor Bavčar je dodal, da je videl že veliko primerov krivljenja novinarskih hrbtnic, le-te pa se, tudi po tujih izkušnjah, lahko krivijo ali celo lomijo s političnim in gospodarskim orodjem.

Kako bomo sukali peresa slovenski časnikarji v pluralističnem, če že nočemo naravnost reči strankarskemu sistemu, je bila ena nosilnih tem pravkar končanih 12. študijskih dnevov Mitje Gorjupa v Žalcu, pa tudi delovnega občnega zbora Društva novinarjev Slovenije, ki je bil v okviru dnevo v Žalcu. Da bo strokovno, profesionalno in čim bolj neodvisno ter kritično novinarstvo obenem ubranilo svojo čast, se mora samo najprej stanovsko, da ne rečem celoohsko ali sindikalno, trdneje organizirati, ker se obubožanemu, za svojo eksistenco trepetajočemu novinarju, ki se valja v nižjih razredih plač v družbi (to je ena od značilnosti sedanjega slovenskega novinarstva), kaj hitro lahko omaja trdnost in prepričanje. Novinarstvo mora zavarovati samega sebe, tudi pred ti-

stim, ki se štejejo za zaščitnike svobodnega in neodvisnega novinarstva, saj praksa nekaterih dežel kaže, da se v volilnem boju do kritičnega novinarstva prizanesljive stranke po zmagi ali pridobljeni delitvi oblasti spremenijo v novinarski oklep. Seveda pa to ne pomeni, vsaj tako razumem dosedanje razprave, da novinar ne bi smel biti politični človek, pristaš te ali one stranke, vendar mora tudi v tem početju spoštovati načela objektivnega novinarstva, ki smo ga pri nas močno zmaličili s tem, da bralce, poslušalce in gledalce posiljujemo z različnimi komentarji, pred tem pa jim objektivne informacije, za kaj sploh gre, nismo dali. Spremenjena novinarska organizacija bo morala biti skrbnik in zagovornik tega načela ter hkrati strog razsodnik, če bo kdo ta pravila kršil.

Nekaj časa, najmanj do volitev, bo tudi novinarstvo pahnjeno v politično džunglo, v bolj ali manj umazano igro boja za oblast. Tudi pot do sporazuma, kdo bo v prihodnje ustanovitelj časnikov in RTV (sedaj je to SZDL, če pa bo fronta stranka, je to vprašljivo) ne bo lahka. Po moje bo treba najti kompromis med zagovorniki izključno strankarsko obarvanih medijev in predlagatelji nevtralnih in za vse odprtih osrednjih medijev, ki naj bi jih ustanovil in financiral parlament, ob njih pa strankarskih medijev, ki se bodo morali preživeti na krutem medijskem trgu. Trg pa bo iskal in poskušal barantati tudi s časnikarji.

J. Košnjek

Deveta letošnja uskladitev pokojnin

Za dan republike
tri pokojnine

Minuli teden je odbor za plan in finance pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja znova sklenil uskladiti pokojnine. Tokrat (že devet letos) se bodo povečale za 25 odstotkov.

Z novembrskim povišanjem pokojnin za četrtno bo povprečna starostna pokojnina znašala 17.800.000 dinarjev, invalidska 15.100.000 in družinska 13.300.000 dinarjev. Najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo bo 4.486.800 dinarjev. Seveda bodo upokojenci tudi tokrat prejeli razliko za deset mesecev nazaj, kar bo denimo prejemniku najnižje pokojnine vrglo 13.460.500 di-

narjev skupnega izplačila. Najvišja pokojnina za polno pokojninsko dobo bo 21.264.200 dinarjev, skupaj z razliko pa 63.792.700 dinarjev.

Povečali se bodo tudi dodatki za pomoč in postrežbo, prav tako za 25 odstotkov, za toliko bo višja tudi kmečka starostna pokojnina, od 1. novembra bodo za toliko višja tudi denarna nadomestila za telesno okvaro, z veljavnostjo od 1. januarja pa bodo višje tudi preživnine kmetov.

Upokojenci bodo dobili pokojnine in razlike izplačane še pred prazniki, in sicer 27. novembra.

D. Ž.

Ugledni ekonomist Jeffrey Sachs v Jugoslaviji

Dovzetni za tuje izkušnje

Ljubljana, 13. novembra - V Sloveniji se je od 10. do 13. novembra mudil svetovno znani ameriški ekonomist in harvardski profesor dr. Jeffrey Sachs, kar je sprožilo ugibanja, kako nam lahko pomaga.

Dr. Sachs je prišel v Jugoslavijo na povabilo predsednika predsedstva SFRJ dr. Janeza Drnovška, v Sloveniji se je mudil tri dni in imel vrsto pogovorov z našimi finančnimi strokovnjaki z dr. Ivanom Ribnikarjem na čelu, sprejel pa ga je tudi predsednik predsedstva SRS Janez Stanovnik. Danes pa je ugledni ameriški ekonomist odpotoval v Beograd.

Njegov obisk je sprožil različna vprašanja, predvsem, kako nam lahko pomaga pretanjen specialist za inflacijo in dolgove, saj je naša gospodarska kriza vendarle specifična, povezana z globoko politično krizo, pri kateri nasvet še tako uglednega ekonomista na pomaga dosti. V kolikšni meri bodo uresničeni, je nima res odvisno od naše dovzetnosti za tuje izkušnje, ta pa je mara res odvisno od naše dovzetnosti za tuje izkušnje, ta pa je naposled vendarle večja, saj nismo več zagledani vase in lastne "inovacije", temveč se v zadnjem času kar vrste obiski tujih strokovnjakov, kar pomeni, da smo le postali sposobni za dialog.

M. V.

Stavka v zdravstvu spet preložena

Po »koledarju« stavkovnega odbora slovenskih zdravstvenih delavcev naj bi bila 15. novembra stavka. Toda odbor predalaga, da bi jo vnovič odložili, za največ pol leta.

Videti je, da je ostrina od pomladi, ko so v zdravstvu najbolj srdito pozivali k stavki, že močno otopela. Nič čudnega, kajti gmotne razmere v tej dejavnosti so se zadnje mesece izboljšale. Zdravstvo je hitreje dobivalo zasluženi denar, s tem jamstvom pa si je lahko najelo tudi posojila. Ravno zaradi slednjih se pojavlja bojazen, da se bo ob letu, ko bo treba posojila vrniti, finančno stanje spet poslabšalo. Zato se v stav-

kovnem odboru agrevajo, da bi posojila postala nepovratna.

V prihodnje bo v zdravstvu obveljal nov način financiranja, ko se bo zdravstveni dinar zbiral v republiški blagajni. Še pred nedavnim skupščini ni uspelo izglasovati enotnega republiškega financiranja bolnišnic in specialistične dejavnosti s tako imenovanim »malim zakonom«, zdaj pa se ta sistem kot zveličaven obeta za ves program

zdravstvenega varstva. Ne bi rekli, da v slovenskem zdravstvu obstaja neomajno zaupanje v bodoče financiranje, kar je bilo očitno tudi ob srečanju stavkovnega odbora. Ta bi namreč za odločitev, da se povsem odreče napovedani stavki, potreboval zagotovilo, da bo v prihodnje zdravstvu zagotovljen trden denar za njegovo delovanje. Tako pa še ni jasno niti kako bodo iz enotne zdravstvene vreče delili regijam. Niti še ni znano, koliko denarja namerava jo zdravstvu nameniti za prihodnje leto in kaj vse bo všteto v začetno osnovo pri določanju te vsote.

D. Ž.

MIHA NAGLIČ ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Nemško vprašanje

Berlinskega zidu ni več. Podirajo ga dobesedno, podira se kot simbol. Zid je namreč že od nekaj prispodoba za pregrajo, ki zapira neki svet in preprečuje, da bi vanj prodrli nevarni in škodljivi vplivi »nižjega« izvora. Ta naloga zidu ima svojo slabo in dobro stran: slabo zato, ker zaprti svet tudi omejuje, dobro zato, ker ga brani in hkrati dopušča nebeske vplive; zapira pred svetom naokoli in ne pred tistim, ki je nad njim.

Zidovi imajo tudi to slabost, da niso večni. Zob časa jih slej ko prej načne. Veliki kitajski zid je danes samo še spomenik, manj slavni berlinski zid, ki mu je Erich Honecker nedavno prerokoval, da bo še vsaj sto let varoval realsocialistični raj pred škodljivimi vplivi gnjočega kapitalizma, pa je prešel kar čez noč. Tega ni zakrivil le kapitalistični virus; vsaj toliko ali še več so pripomogli državljani NDR, ki se že nekaj mesecev kakor narasle vode valijo proti ZRN. Naposled je zelena luč za rušenje zidu in odprtje meja zasijala še na nebu. Prižgala sta jo Mihail Gorbačov in Egon Krenz, novi in nepredvidljivi vzhodnonemški voditelji, ki se je nedavno mudil na nebeskem prestolu, v Kremlju.

Nepopisno je navdušenje, ki je zajelo Nemce na eni in na drugi strani zidu. Toda tisto, kar oni doživljajo kot uresničevanje svojega sna, lahko za druge postane prava mora. Sredi Evrope se znova zastavlja nemško vprašanje, tisto, ki je tako usodno obvladovalo njeno novejšo zgodovino. Pruski Berlin je leta 1871 postal prestolnica združene Nemčije, velike države s še večjimi apetiti, ki je v tem stoletju kar dvakrat pahnila vso celino v svetovno vojno. Ko so 8. maja 1945 Nemci v tem istem mestu podpisali brezpogojno kapitulacijo, čemur je kasneje sledila še v Jaltski dogovorjeni razdelitvi Nemčije in Berlina, se je zdelo, da je nemško vprašanje razrešeno enkrat za vselej. Nemčija in vsa Evropa sta se razdelili na dva dela, ki ju ločita »železna zavesa«. Ta se je kmalu dvignila na jugu, na jugoslovanskih mejah, letos pa smo pričeli spektakularnemu dvigu na osrednjem in severnem odseku, najprej na madžarsko-avstrijski in zdaj še na mednemški meji. Zagrnjena ostaja le še slabo propustna češko-nemška meja.

Krenz in Gorbačov sta torej napravila kapitalno potezo. Zdaj sta na vrsti Helmut Kohl in George Bush. Prvi je takoj prekinil svoj obisk na Poljskem in se prek Berlina vrnil v Bonn. Kako bo odgovoril, sam ali skupaj s zahodnimi zavezniki? Kaj bo storil z novim valom ropakov z vzhoda? Jim bo lahko dal delo? Za njimi namreč v NDR že prihajajo Vietnamci; bodo morali zato iz ZRN oditi Jugoslovani in Turki?

Nemčija, ki se je sicer zmeraj uvrščala med srednjeevropske sile, je zdaj razdvojenjena med dvema velikima evropskima dogajanjima. Na zahodu nastaja Evropska skupnost, »največji prostovoljni prenos suverenosti v zgodovini«. Zahodnoevropske države se v projektu Evropa 92 srečujejo na skupnem trgu, napovedujejo skupno valuto in se pogajajo celo o nekakšni konfederaciji. Na vzhodu pa se postopoma, a z velikimi dejanji drobi («dezintegrira») sovjetski imperij, pri čemer nastaja gospodarski in geopolitični vakuum, v katerega vleče tudi Nemčijo.

Združena Nemčija bi najprej postala še večja ekonomska sila, ki bi oslabilo integracijo v ES, hkrati pa bi, podobno kot nekoč, izkoriščala in obvladovala ubožane sosedne na vzhodu. Zato mora združevanje Evrope («novi evropski dom») potekati hitreje od združevanja obeh Nemcij. V »Evropi brez meja«, kakršno propagira italijanski zunanji minister Gianni de Michelis in kakršna bi omogočila svobodno povezovanje v vseh ozirih, bi tudi združena Nemčija ne bila premočna. Obstojeci meja namreč ne kaže spreminjati, treba se je povezovati preko teh, ki so.

Nova Evropa bi torej lahko odgovorila na znova zastavljeno nemško vprašanje. Upamo le, da se ji ne bo spet vnel balkanski slepič. Potem ko je pred dnevi v zaslužen pokoj odšel še Todor Živkov, ostaja na prestolih v Bukarešti, Beogradu in Tirani še nekaj trdoživih kamenodobnih paleokomunistov, ki očitno ne morejo iz svoje kože in utegnejo, preden odmro, svojim sosedom in vsej Evropi povzročiti še marsikak glavobol ali še kaj hujšega.

Opravičilo

V petkovem Gorenjskem glasu nam je tiskarski škrt na drugi strani pomešal naslove poročil Darinke Sedejeve o jeseniškem in Danice Žlebirjeve o tržiškem sindikatu. Avtoricama in bralcem se opravičujem.

L. Bogataj

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV tromesečje 370.000 din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, izolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Zlebir (socialna politika, Trzin), Dušan Humer (šport), Vibe Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografije), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Drakster in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Novinarstvo in pluralizem

Se bodo še krivile novinarske hrbtnice

Žalec, 9. novembra - Večina slovenskih političnih subjektov se v tem času predstavlja kot neopredeljena, vendar se za to neopredeljenost marsikaj skriva. Svoboda novinarstva pa se začne tam, kjer se konča omejevanje števila različnih mnenj, kjer se konča diktat interpretacije nekega dogodka. Popolne nevtralnosti v novinarstvu ni, je pa poštenost. Mediji so orožje politike, boj za oblast je boj za medije, ugotavlja Janez Janša iz Slovenske demokratične zveze.

V tej Janševi ugotovitvi je veliko resnice, saj ne poznamo samo politične odvisnosti medijev in novinarjev, ampak tudi gospodarsko, ki zna biti še bolj krvoločna za časnikarja kot prva. Poštenost in profesionalnost je v takih razmerah še težje obdržati, na kar kaže izkušnja novinarjev iz sicer politično pluralistične Italije. Gojmir Tavčar iz tržaškega Primorskega dnevnika je na Gorjupovih študijskih dneh povedal, da je neodvisnost časnika relativna. Ko so novinarji pred leti terjali višje plače, so jih dobili na račun zmanjšanih svobod. Tako je na primer 70 odstotkov tiska v rokah treh ali štirih gospodarskih skupin in torej ni govora o neodvisnosti od različnih vplivov.

Kako bo pri nas s sredstvi obveščanja in časnikarji v pluralistični družbi, je težko reči, saj nimamo odgovorov na mnoga odprta vprašanja, zastavljena tudi na Gorjupovih dneh konec preteklega tedna v Žalcu. Samo nekaj teh vprašanj: kdo bo ustanovitelj glasil, ali skupščine oziroma parla-

menti ali stranke, ali bo SZDL še lahko ustanovitelj, če se bo organizirala kot stranka, kdo bo izbral urednike in kako zagotoviti, da bodo zavezani resnici in ne vladajoči ali kateri drugi partiji, ali bodo novinarji smeli biti v strankah, kako zagotoviti avtonomnost uredništva, ali bodo stranke, ki so sedaj naklonjene novinarjem (to se v Sloveniji jasno kaže) tudi po morebitni zmagi tako dobrohotne do sredstev obveščanja (omenjena je bila poljska Solidarnost, ki je pred vstopom v vlado branila novinarsko hrbtnico, sedaj pa ji ni več tako všeč novinarska samostojnost. Itd. V kopici teh odprtih vprašanj je vsaj za nekatere že mogoče najti odgovore, vsaj okvirne. Časnikarstvo se bo moralo samo zaščititi pred tistimi, ki se bodo oklicali za zaščitnike, za kar pa bo potrebna visoka profesionalnost, strokovnost, pa tudi poštenost. Poskusni krivljenja hrbtnice bodo še naprej. Zato potrebuje novinarstvo trdno organizacijo, tudi sindikat, ki bo po gmotni plati zagotovil novinarjem pogoje za samostojnost. Nujno

bo ustanoviti nevtralna in vsem dostopna glasila in RTV, jih financirati, ob teh pa bodo strankarska glasila, ki jih bo pač financiral tisti, ki jih bo ustanovil. Trg informacij in konkurenca bosta največja selektorja, kdo bo preživel in kdo ne.

Na okrogli mizi o novinarstvu in pluralizmu smo iz ust skoraj 100 odstotno zastopane uradne politike in alternative (opazili smo odsotnost mladinske stranke - op.p.) slišali zanimiva mnenja.

Ivan Oman (Slovenska kmečka zveza) je dejal, da lahko zmaga novinarstvo, če bo objektivno in pošteno. Imeli bomo strankarske časopise, vendar bi bil zelo vesel, če bi imeli tudi neodvisne, nacionalne, nadstrankarske (RTV, osrednji časnik). Tista stranka, ki bi po zmagi postala kruta do novinarjev, nima pravice do zmage. Igor Savič z Radia Ljubljana je opozoril, da so tudi do novinarstva napredne usmeritve hitro pokvarljivo blago, zato se moramo novinarji sami zaščititi. V pluralizmu bo šlo za profesionalna vprašanja novinarstva, zato moramo svoj politični pluralizem zaščititi znotraj svoje organizacije. Ivan Pučnik iz Socialdemokratske zveze je menil, da je usoda in neodvisnost novinarstva odvisna od profesionalnosti novinarstva.

J. Košnjek

Poziv edine radovljiške srednje šole svoji ustanoviteljici

Srednja šola na slabšem kot osnovne šole

Radovljica, 8. novembra - Ko so delegati radovljiške občinske skupščine na seji v sredo obravnavali poročilo o izvajanju programov samoupravnih interesnih skupnosti in izvajanju predpisov s področja družbenih dejavnosti, je bilo največ pripomb iz vzgojno-izobraževalnih organizacij.

Delegacija Srednje šole gostinsko turistične in ekonomske usmeritve je opozorila na to, da v poročilih njihovih šol skorajda ni omenjena in da bi se bilo treba ob uspehih pri reševanju prostorske stiske v osnovnih šolah (novi prizidki v Radovljici, Lescah, na Bledu, v Gorjah in kmalu tudi v

Lipnici) vprašati, kakšno je stanje v edini srednji šoli. Razmere pa so - kot je opozorila delegacija - slabe. Število dijakov in oddelkov se je v zadnjih dveh letih precej povečalo, za pouk 714 dijakov pa je na voljo manj kot 2000 kvadratnih metrov uporabne površine, in sicer na dveh lo-

se obljube začele uresničevati. V srednji šoli ne zahtevajo nemogočega, zahtevajo le to, da ustanovitelj, radovljiška občinska skupščina, skupaj z republiško izobraževalno skupnostjo zagotovi prostorske razmere, ki bodo enakovredne osnovnošolskim.

Delegacija ugotavlja, da je šola doslej imela pri reševanju prostorskega problema le moralno podporo, da pa bi bilo prav, če bi

C. Zaplotnik

Spremenjen sindikalni statut je v Kranju pogorel

Neodvisnega sindikata ni!

Kranj, 9. novembra - Najsi je zavoljo hitrih družbenih sprememb še bolj nujno spremeniti sindikalni statut, da bo dohajal razmere, se člani kranjskega sindikalnega sveta niso pustili prepričati, da je sprejemanje tega akta »v paketu« utemeljeno. Brez zadržka, da bi jih imeli v sindikalnih vrhovih za heretike, so glasovali proti spremembam v doslej veljavnem statutu.

Že spčetka so razpravo o spremembah v dosedanjem statutu označili kot debatni klub, kajti vodstvo slovenskih sindikatov je predlog spremenjenega statuta ponudilo v odločanje v zgolj enofaznem postopku. Zato se je veliko razpravljalcev spotaknilo ne toliko ob vsebini sprememb, pač pa ob način njihovega sprejemanja. Ob tem niso kritično ožigosali le slovenskega sindikalnega vodstva, pač pa tudi gorenjske in kranjske delegate, ki so bili navzoči pri snovanju statutarnih sprememb, pa niso pravi čas povzdignili glasu, da bi bil postopek bolj demokratičen. Razprave o vsebini so ob obliki domala zbledele, vendar je bilo slišati zlasti glas zoper prihodnje enosmernost sindikalno organiziranost v sindikalnih dejavnosti, medtem ko sindikalisti v občinah pričakujejo, da se bodo delavci lahko svobodno odločali, v kakšen sindikat se bodo povezovali.

Jože Stegne, član republiških, in Branko Iskra, predsednik medobčinskega sindikata, ki sta pristostvovala kranjski seji, sta bila v navzkrižnem ognju ves čas v obrambni poziciji. Čeravno je bi-

lo njune razloge o nujnosti statutarnih sprememb slišati docela razumne, pa ogorčeni razpravljalci niso mogli mimo neregularnega postopka. Cilj tudi v tem primeru ne opravičuje sredstev, zlasti ker so Neodvisni sindikati Slovenije v svojem gradivu napovedali, da bodo poslej bolj demokratični. Prvi, statutarni, korak je bil, žal, storjen ravno v nasprotni smeri.

Sicer pa so v Kranju sodili, da tudi prenovljeni sindikati ne bodo mogli biti neodvisni. Tudi vnaprej bodo namreč delovali v soodvisnosti z državo, politično in poslovodno oblastjo, v tem odnosu pa bodo samostojni toliko, kolikor bodo uspešno delovali. Ob ponujenem programu so podvomili v resnost sindikalne prenovne, češ ali ne gre le za reorganizacijo. V Kranju si prenovno predstavljajo tako, da bo odpravljen dolgoletni sindikalni montagem in monopolni položaj, uveljavljena organizacijska gibljivost in odprtost ter sindikalni pluralizem, ali z drugimi besedami konkurenca med različnimi sindikati.

D. Z. Zlebir

Radovljiški sindikat

Od ozimnice k prenovi

Radovljica, 9. novembra - Na četrtkovi seji razširjenega občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica, na kateri so med drugim obravnavali program neodvisnih sindikatov, teze za novi statut in druge kongresne dokumente, se ni zgodilo ničesar pomembnega: udeležba je bila na meji (ne)sklepčnosti, razprava pa sila skromna.

"S procesom prenovne sindikata je bilo treba začeti," je na seji dejal predsednik občinskega sindikalnega sveta Anton Ažman. "Zadnje čase je bilo namreč velikokrat slišati, da sindikat skrbi le za ozimnico in za izlete in da se premalo vključuje v ostale aktivnosti. Priznati je treba, da je marsikje res bilo tako in da sindikat tudi sicer zaradi lagodnega življenja in povezanosti političnih organizacij ni imel svojega 'jaz'. Z novim programom pa tudi sindikat dobiva svoj 'jaz', je dejal in opozoril na to, da morajo sindikalni aktivisti pri reorganizacijah uresničiti sindikalna stališča o novi organiziranosti v podjetjih.

V razpravi je bilo še najzanimivejše vprašanje, kakšna bo po programu neodvisnih sindikatov vloga direktorjev.

C. Z.

PRED KONGRESOM SLOVENSKE KOMUNISTOV

Zakaj Milan Kučan ne bo več kandidiral za predsednika slovenskih komunistov

Priseganje na samo enega človeka je pogubno za vsako organizacijo

Kandidatura ni stvar človeka posameznika, ne more pa mimo posameznika. Menim, da je vsake politične organizacije konec tisti trenutek, ko se začne mišljenje, da v organizaciji ni nobenega človeka več, ki bi organizacijo lahko uspešno vodil.

Zaradi zanimivosti dvehurnega pogovora v Zalcu, v katerem se je Kučan, ki po anketah javnega mnenja vodi po priljubljenosti v Sloveniji, ponovno izkazal kot vešč, pronicljiv in tudi duhovit politik, ki ga je težko presenetiti.

je in slovenske ZK v ZKJ, na podporo, ki jo uživajo ali naj bi jo uživali v Sloveniji slovenski politiki. Slednje je komentiral zelo kratko: priljubljenost uradne politike in one druge bodo pokazale volitve in takrat bodo odgovori na ta vprašanja jasnejši.

Janša je preценil svoj politični pomen

Na osnovi pisanja Janeza Janše v zadnji Mladini, da je bil Milan Kučan vpleten v snovanje procesa zoper četverico v Ljubljani in da naj se ta problem razčisti pred volitvami, da potem s tem volilni boj ne bo obremenjen.

Z Miloševićem se ne videvava

Na vprašanje, kakšni so njegovi osebni stiki z Miloševićem, je Kučan odgovoril, da se sedaj, ko ni več član predsedstva CK ZKJ, z njim več ne videva, zato dialoga med njima ni, kar je škoda.

Odnosi z JLA

Pri odnosih z JLA pri vsakdanjem sodelovanju ni problemov. Skladno s svojimi dolžnostmi in sposobnostmi urednjujemo svoje obveznosti. Z napadi na JLA pa se ne ukvarjamo po svoji volji.

Cenim Šuštarjevo izjavo

Cenim in zelo pomembno se mi zdi, kar je rekel nadškof Šuštar glede vstopa vernikov v Zvezo komunistov. To je napisano tudi v programski zasnovi za naš kongres.

Mogoče bom tudi jaz na vrsti

Soglašam s Kocjančičevo utemeljitvijo in predlogom za abolicijo Vilasija in soobtoženih. Ne razumem pa tistih, je dejal Kučan, ki zavračajo abolicijo, po drugi strani pa zagovarjajo pravo državo, v kateri je abolicija sestavni del pravnega sistema.

J. Košnjek

Demokracija ni kar tako

Pričakovali smo, da prve naše demokratične volitve z večjim številom kandidatov, kot se jih voli, ne bodo enostavne. Po vseh občinskih partijskih konferencah so se nanje z vso skrbjo pripravili.

Prvi krog tajnih volitev, članov občinskega komiteja, je potekal v redu. Od 28 kandidatov so jih izvolili 21. A ker sta zadnja dva dobila enako število glasov, po 22, so za oba kandidata morali volitve ponoviti.

Toda, zdaj se je zataknilo, da se bolj ne bi moglo. Verifikacijska komisija je ugotovila, da je šest delegatov po prvem krogu volitev odšlo in kvorum ni več. Namesto potrebnih 47 delegatov je navzočih le še 45!

Ce bodo hoteli imeti Tržičani volitve po črki pravilnika, bodo morali svoje volitve ponoviti. Znova sklicevanje, znova stroški, znova izgubljen čas. In to samo zaradi nediscipline nekaj komunistov.

D. Dolenc

Evidentiranih devetnajst ljudi

Kdo bo novi župan?

Škofja Loka, 13. novembra - V predsedstvu občinske konference SZDL v Škofji Loki so v četrtek strnili imena kandidatov, ki so jih v SZDL-jevskih okoljih evidentirali kot možne prve občinske može.

V občinski konferenci SZDL bodo z vsemi evidentiranimi opravili pogovore. Dodaten čas za evidentiranje si je izbral sindikat, ki bo v svoje osnovne organizacije poslal spisek doslej evidentiranih s ponudbo, da ga dopolnijo še s kakšnim novim imenom, če menijo, da je potrebno.

Od tistih evidentiranih, ki bodo pristali na kandidacijo, v občinski konferenci SZDL pričakujejo program oziroma svoje poglede na opravljanje te funkcije. Glede na to bodo na programski seji občinske konference izbrali enega kandidata, s katerim bo SZDL nastopala in ga podpirala v predvolilnem "boju".

Za novega župana so v SZDL evidentirani: Jože Albreht (KK SZDL Davča, Zminec, Javorje, Lučine, društvo invalidov Škofja Loka), Franc Benedičič (KK Dražgoše), Stane Čadež (KK Dražgoše), Ida Filipič-Pečelin (KK Sorica, Bukovica-Bukovščica), Janez Kos (občinski svet Zveze sindikatov), Tomaž Košir (KK Bukovica-Bukovščica, predsedstvo občinske konference SZDL), Ivan Kristan (občinski svet Zveze sindikatov), Zdravko Krвина (OK ZRVS), Bogomila Mitič (KK Stara Loka-Podlubnik, OK ZKS, predsedstvo OK SZDL), Slavko Mohorič (KK Sovodnj, Žiri, OK ZSMS), Ivan Oman (KK Lenart-Luša), Mirko Polajnar (KK Železniki), Brane Selak (OK ZZZ NOV, predsedstvo OK SZDL), Janez Sušnik (OK ZSMS), Franc Šifrar (KK Lenart-Luša), Janez Šolar (KK Železniki, Selca), Janez Zihel (KK Škofja Loka-mesto, OK ZRVS, občinski sindikalni svet, predsedstvo OK SZDL), Jure Žakelj (OK ZZZ NOV), Štefan Žargi (KK Kamnitnik, občinski sindikalni svet).

H. Jelovčan

Škofjeloške izkušnje ob oblikovanju družbenih podjetij

Čigavo premoženje in režijci

Škofja Loka, 13. novembra - V škofjeloški občini se je doslej že 38 odstotkov organizacij združenega dela preoblikovalo v družbena podjetja in sprejelo tudi nove statute.

Preoblikovanje po besedah družbene pravobranilke samoupravljanja Anice Greblo poteka brez večjih zapletov. Problemi pa nastajajo tam, kjer se osamosvajajo nekdanji tozdi in postajajo samostojna podjetja. Gre namreč predvsem za to, kako pošteno razdeliti skupno premoženje pa tudi delavce v skupnih službah, ki jih je nenadoma preveč: izločeni tozdi se jih elegantno odpovedo oziroma vzamejo le najpotrebnejše in najboljše ljudi, medtem ko večina ostaja na skrbi "matičnega" podjetja.

Anica Greblo svetuje razumen dogovor, saj reševanje sporov pred sodišči pomenijo zavlačevanje, izvedenska mnenja pa so zelo draga. Kar zadeva presežke delavcev, obstaja tudi realna nevarnost, da se ta problem rešuje po poti stečajev. Proti temu so nastopili tudi škofjeloški komunisti na minuli programsko-volilni konferenci ter med drugim terjali, naj se v občini izdela skupen strokovni projekt za reševanje tehloških presežkov delavcev.

H. Jelovčan

Ena polovica Jugoslavije želi zapreti drugo

Vprašanja Kučanu so ciljala na medijsko vojno v Jugoslaviji, na položaj Slovenije v Jugoslaviji

Programsko - volilna seja občinske konference ZKS Tržič

Čim hitreje in pošteno povedati resnico

Tržič, 9. novembra - V preteklem mandatnem obdobju smo bili priča intenzivnemu vsestranskemu političnemu dogajanju, ki je različno vplivalo na člane Zveze komunistov, je v svojem poročilu ugotavljal sekretar občinske konference ZKS njen sekretar Jože Klofutar: za del članstva je vse, kar je nastalo novega, pomenilo napredek, bolj demokratične odnose, zagotovilo za hitrejši razvoj in večjo socialno varnost, ustrežnejšo vlogo Zveze komunistov.

morejo uspešno voditi osnovne organizacije. Pomoč upravičeno pričakujejo od občinskega sekretarja. Kar se tiče volitev občinskega sekretarja, bi morale osnovne organizacije dobiti oceno obeh kandidatov in njune programe. Komunisti bi morali tudi bolje poznati rezultata gospodarjenja v Tržiču, prestrukturiranja gospodarstva, štipendiranja. Nacionalni program je za Tržič veliko breme. Doma manjka za zdravstvo, šolstvo, socialno skrbstvo. Vse gre že na škodo tržičkega človeka. Morali bi imeti program, ki bi bil uresničljiv in učinkovit.

Na kritiko Karla Ahačiča, sekretarja KO iz Podljubelja, da bi bilo prav, če bi osnovne lahko razpravljale o kandidatih in dajale dodatne predloge, je Jože Klofutar pojasnil, da je težko pravočasno in v skladu s postopki opraviti vse faze volitev, če že v začetku zamujamo. Že februarja so se dogovorili za začetek evidentiranja, potem pa so morali podaljševati roke tako daleč,

do konca pošteno. Njim teh umazanij ne smemo naprtili. Slovenska ZK je pred kongresom. Če ne bo odgovorila na to, ne glede na rumeno barvo - bo vse plehko, ne bo imela nobene perspektive."

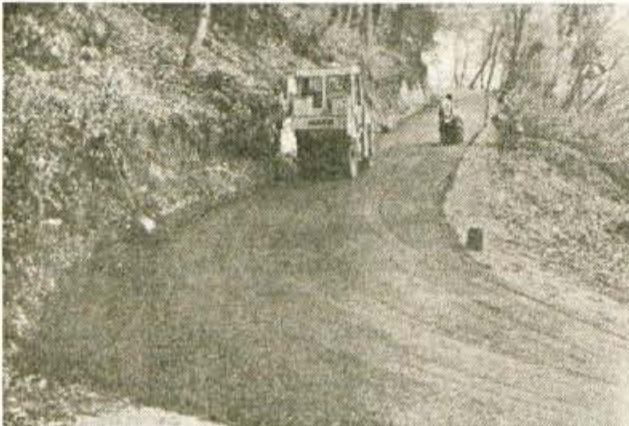
Stane Mešič se je dotaknil tudi odstopa Franca Popita. Slab občutek ima pri tem; problematika, ki jo je Popit nakazal, je bila pomembna pod predpražnik, namesto da bi se je lotili. Kot on pozna njegovo delo, je bil vedno zagovornik dela s sekretarji. V Tržiču vse bolj izgublja stik z ljudmi in če bodo osnovne organizacije umaknili iz delovnih organizacij, bo še slabše.

Tina Tomlje je ugotavljala, da so razmere v Tržiču zrcalna slika celotne Zveze komunistov. Ob njihovem programu se je vendarle pokazala neka notranja kritičnost, novo iskanje. Kot se spominja je bilo v prejšnjem programu vsega tega manj. Treba je povsod naliti čistega vina. O dogodkih takoj po vojni, ki danes razburjajo javnost, je dejala, da so to prezgodaj odprte rane, ki bodo zagotovo vplivale na stanje pri nas. Ta vprašanja se bodo vse bolj postavljala. Vendar partija nanje ne more odgovoriti. Te stvari hranijo drugi, državni arhivi. Je pa prav, da se stvari razidejejo, povedo jasno.

Z manjšimi popravki so bila na koncu sprejeta vsa poročila konference in opravljene volitve, ki pa so se na koncu zataknila zaradi nesklepnosti konference.

D. Dolenc

KRATKE - GORENJSKE

Urejena cesta na Šmarjetno goro - V programu krajevne skupnosti Stražišče so imeli zabeležno tudi obljubo o ureditvi ceste na Šmarjetno goro. Nekajkrat so med letom opozarjali nanjo, mora biti ta cesta gotova še letos. Cesto so celo leto urejali, še posebno na zgornjem najbolj zahtevnem delu od vrha do sedla. Na tem odseku so jo razširili, nasuli in utrdili. Prejšnji teden pa so na tem zadnjem odseku položili tudi grobi asfalt in uredili muldo. Do prihodnje spomladi naj bi se zdaj pokazalo, ali bodo na cesti potrebni še kakšni "popravki", potem pa jo bodo asfaltirali še s finim asfaltom. Zdaj je torej tudi dostop na Šmarjetno goro z avtomobili v glavnem mogoče brez težav. In v teh meglenih dneh je na Šmarjetni gori sonce. Na sliki: Minuli teden, v četrtek, so asfaltirali okrog pol kilometra dolg odsek ceste na Šmarjetno goro od vrha do sedla. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Oslovstvo

Res je, da do konca tega srednjeročnega obdobja ostaja še približno leto dni in da je ocena o uresničevanju programov, sprejetih na začetku obdobja, še preuranjena. Prav gotovo neobjektivno in nekritično bi bilo že zdaj ugotovljati, kako so se ponekod v občinskih ali v krajevnih skupnostih "zaplanirali" oziroma bolj poslušali želje kot realne možnosti, saj je glavni razlog za skrčevanje načrtovanih del (ponekod) prav gotovo drugje-predvsem v hiperinflaciji.

Pa vendar vsega ne moremo opravičevati z imenovanjem "inflacija". Predvsem kar zadeva srednjeročni program rednega in tako imenovanega investicijskega vzdrževanja in obnove regionalnih cest na Gorenjskem, je razlog treba iskati tudi še kje drugje. Program na začetku obdobja so sprejemali in tudi s finančnimi viri podprle občinske cestne (in komunalne) skupnosti, saj so takrat še upravljale z njimi. Potem je prišla tista (že večkrat uporabljena) sprememba, ko so regionalne ceste prišle "pod okrilje" Skupnosti za ceste Slovenije. Gorenjci se niso zlahka (zaradi slabih izkušenj v preteklosti) sprijaznili s spremembo, vendar so ob zatrdilih iz republike upali, da bodo z lastnim sofinanciranjem (denarjem) za te ceste resnično imeli prednost v bodočem programu.

Ob težavah, ki niso obšle tudi slovenske skupnosti za ceste, pa se ta trenutek v občinskih skupnostih za ceste na Gorenjskem marsikje počutijo, da so bili zapeljani na led. Sprejeti program na regionalnih namreč ostaja v glavnem na papirju. Zato ni čudno, da se pred ukinitvijo občinskih skupnosti za ceste ponekod sprašujejo, ali bomo, kar zadeva Sise, "pokopali" prav vse (dobre in slabe) izkušnje, ali pa zgolj in predvsem takšne, "oslovške", kot je na primer na regionalnih cestah...

A. Žalar

Diapozitivi Pokrajina 89

Kranj - Foto kino klub Janez Puhar Kranj prireja danes (torek) v klubski sobi ob 18. uri predvajanje diapozitivov, ki so jih prejeli za razstavo Pokrajina 89 in so prišli v izbor. Ogledali si bodo tudi ostale. Prireditev bosta vodila član žirije Marko Aljančič in predsednik kluba Marko Šmuc.

V znamenju praznovanj Linhartovih jubilejev - Letos so v Radvljici začeli s praznovanjem Linhartovih jubilejev in v ta program se je vključilo tudi Kinopodjetje Radvljica s postopnim uresničevanjem dolgoletne želje po obnovi in preureditvi dvorane in sicer v dvojno - za filmsko in gledališko dejavnost. Seveda tega programa preureditve ne bo moč uresničiti čez noč, vendar pa je spodbuden že začetek. Po idejnem projektu arhitekta Marka Smrekarja so zdaj najprej obnovili notranji del vhoda z gostinjskim delom in blagajno. Priložnostna otvoritev te preнове oziroma začetka urejanja celotne dvorane je bila minul teden v četrtek, ko je bil na sporedu tudi slovenski barvni film Kavarna Astoria, ki je na letošnjem puljskem filmskem festivalu dobil dve zlati areni in sicer za režijo (Jože Pogačnik) in za najboljšo moško vlogo (Janez Hočevar). - A. Ž. - Foto: F. Perdan

ureja ANDREJ ŽALAR

Cestna in komunalna skupnost Jesenice

Dobro sodelovanje s krajevnimi skupnostmi

Jesenice, 13. novembra - Dve stvari sta značilni za cestno in komunalno skupnost občine Jesenice. Program je sicer sestavljen in več delov, glavni del programa pa predstavlja neke vrste sestavljeno programov krajevnih skupnosti v občini, s katerimi samoupravna interesna skupnost v tem srednjeročnem obdobju oziroma že od ustanovitve skupnosti dobro sodeluje. To bi zato veljalo upoštevati in uporabiti kot iztočnico tudi po ukinitvi oziroma ob novi organiziranosti tega dela dejavnosti v občini. Druga značilnost pa je, da je skupnost pred dvema letoma jeseniški izvršni svet zadal za koordinacijo in organizacijo ureditve telefonskih priključkov v občini.

Primer uspešnega sodelovanja s krajevnimi skupnostmi je tudi cesta Planina pod Golico s parkirišči za smučiče Španov vrh...

Na področju tako imenovanih individualnih komunalnih naprav, kjer samoupravna interesna skupnost zdaj samo spremlja izvajanje programa, denar pa zbirajo delovne organizacije oziroma investitorji, je kar nekaj težav. Delovne organizacije za uresničevanje programa na področju izgradnje primarnih vodovodov, dokončanja odlagališča odpadkov, izgradnje čistilne naprave... ne morejo

zbrati dovolj denarja. Pri tem pa jih pesti tudi odplačevanje najetih posojil za dosejanja dela. Problem torej, ki čaka občino tudi po novi organiziranosti na tem področju.

"Pri komunalnih napravah skupne rabe, ki se financirajo iz prispevne stopnje 1,42 odstotka od bruto OD iz dohodka in iz sredstev krajevnih skupnosti ter dodatnih dogovorov z delovnimi organizacijami, pa program dokaž zadovoljivo uresničujemo na vseh področjih," ugotavlja strokovni delavec za cestno in komunalno skupnost občine Jesenice Jože Svetina.

Jože Svetina

"Zadovoljni smo z rednim vzdrževanjem nekategoriziranih cest, parkirnih prostorov, javnih zelenic in parkov in javne razsvetljave. Zagotovljena so tudi sredstva za izvajanje skupnega programa po krajevnih skupnostih. Razen tega pa sodelujemo tudi z ostalimi interesnimi skupnostmi, kadar gre za komunalne naprave; predvsem z Območno vodno skupnostjo Gorenjske, s kmetijsko, z Gozdnim gospodarstvom in še nekaterimi. Zagotavljam pa tudi sredstva za vzdrževanje športnih objektov po sporazumu. Kar zade-

va modernizacijo nekategoriziranih cest in še nekatere druge dejavnosti, bo program v glavnem uresničen. Morda bo nekaj manjših del ostalo, ta pa bodo imela prednost prihodnje leto."

Cisto konkretni pa so tudi rezultati na kategoriziranih oziroma lokalnih cestah, ki jih je v občini 28 kilometrov. Letos so bili modernizirani odseki Javornik-Javorniški rovt, Planina pod Golico s parkirišči, 150 metrov dolg odsek na Dovjem, začela se je modernizacija ceste na Srednji vrh, precej je bilo narejenega na cestah v krajevni skupnosti Žirovnica. Jože Svetina je ob tem še posebej poudaril, da zelo dobro sodelujejo z JLA in domala povsod v občini s krajevnimi skupnostmi.

"Posebna naloga naše skupnosti je tudi koordinacija in organizacija urejanja telefonskih priključkov v občini. Na tem področju se že dve leti srečujemo z velikimi težavami zaradi omejenih zmogljivosti sedanjih avtomatskih telefonskih central, po drugi strani pa so domala cele krajevne skupnosti ali večja območja le-teh še vedno nepokrita s telefoni. Letos nam je uspela akcija za ureditev okrog 170 priključkov v krajevni skupnosti Podmežaklja, kjer so tik pred vključitvijo. Pripravlja se obnova telefonskega omrežja v Tomšičevi ulici in akcija v krajevni skupnosti Hrušica skupaj s Karavanško poslovno skupnostjo. Naša skrb pri tem bo zagotovitev okrog 280 telefonskih priključkov za potrebe krajanov v KS Hrušica. V pripravi pa je tudi že samoupravni sporazum za financiranje avtomatske telefonske centrale v Kranjski gori. Pogovorili se bomo z združenim delom. Sicer pa, kar zadeva izkušnje dveh let s telefoni v občini, moram reči, da zelo dobro sodelujemo s Podjetjem za PTT promet Kranj, po drugi strani pa zelo moti togost pri postopkih za pridobitev vse dokumentacije, vključno z uporabnimi dovoljenji."

A. Žalar

Gasilsko društvo Olševek

Dom je pod streho

Olševek, novembra - Nalogo, ki so si jo zastavili člani gasilskega društva Olševek v krajevni skupnosti Hotemaže-Olševek v kranjski občini, so uresničili. Prihodnje leto bo društvo praznovalo 45-letnico obstajanja in delovanja, letos pa so zgradili do strehe nov gasilski dom.

O izgradnji novega doma so začeli razmišljati že pred leti in so potem 1984. leta tudi podrli dotrajano stavbo nekdanjega kulturnega doma (in še prej rojstno hišo Cirila Preglja). Za akcijo, da zgradijo nov dom pa so se, potem ko so čez zimo pripravili vso potrebno dokumentacijo, odločili letos spomladi.

Dom so letos zgradili do strehe, spomladi pa nameravajo nadaljevati...

letšnjega programa, ob tem, ko smo imeli še težave z izvajalcem, ne bi uspelo uresničiti. Tako pa je dom zdaj pod streho in prihodnje leto nameravamo nadaljevati..."

(člani) Med 105 člani društva jih je še posebno aktivnih okrog 40. Letos sicer celotnega operativnega programa zaradi gradnje doma niso uresničili, vendar mladi v društvu prav zaradi dela in aktivnosti obetajo...

moč tudi žagi v Gradu pri Cerkljah, kmetijsko zemljiški skupnosti in kranjskemu Gradbincu. Zdaj so pred tem, da se bodo morali na krajane in širšo skupnost ponovno obrniti za podporo. Spomladi nameravajo nadaljevati in zgraditi orodišče in potem proslaviti tudi 45-letnico delovanja. Na pročelje doma pa nameravajo vzdati tudi ploščo, da je na kraju, kjer je zdaj gasilski dom, bila nekdanja rojstna hiša Cirila Preglja. Upajo tudi, da jih bodo tudi tokrat krajanje spet tako podprli, kot so jih letos spomladi, za kar se jim ob tej priložnosti zahvaljujejo in hkrati tudi priporočajo...

A. Žalar

Soseska Rupa v KS Vodovodni stolp

Zdaj tudi kanalizacija...

Rupa pri Kranju, novembra - Odbor v soseski Rupa v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini, ki mu predseduje Franc Perčič, si vse od izvolitve pred dvema letoma in pol prizadeva, da bi dosledno uresničili takrat začrtani program.

"Najprej smo se lotili ureditve oziroma obnove doma in program potem uresničili. Druga naloga, ki smo si jo zastavili, pa je bila ureditev cest v vasi in poskrbeti za odvodnjavanje meteornih voda. To akcijo končujemo prav v teh dneh," je konec minulega tedna povedal predsednik odbora Franc Perčič.

Franc Perčič

prispelki in delom. Za položitev cevi za meteorne vode in za asfalt so sami na Rupci zbrali 30 odstotkov denarja. V vasi je potem kanalizacijo urejalo KOGP Kranj, zadnjih nekaj več kot 100 metrov cevi od konca vasi do izliva v Rupovščico pa so se lotili s

Tako kot obnove doma, so se tudi odvodnjavanje meteornih voda in asfaltiranja po vasi lotili s

Zadnje cevi so položili minulo soboto...

prostovoljnimi delom. V šestih delovnih akcijah, zadnja pa je bila prav minulo soboto, so tudi to nalogo uspešno končali.

Franc Perčič je poudaril, da so jim pri tej akciji še posebej pomagali tudi tajniki krajevne skupnosti Konrad Pavli, strokovni delavec Cestno komunalne skupnosti Rado Pečar in družine Strupijevih na Rupci, ki so skrbele za okrepčilo oziroma hrano ob akcijah in pomagale pri traktorskih prevozih... A. Ž.

Obnavljanje znanja za reševanje - Gorsko reševalna služba Planinskega društva Kranj ima okrog 90 članov, ki so sicer dobro usposobljeni, vendar pa morajo od časa do časa pridobiti tehnično znanje tudi obnavljati. Takšno celodnevno obnavljanje znanja so organizirali prejšnjo nedeljo, kljub izredno slabemu vremenu, na strelišču pri Preddvoru. Ugotovili so, da so člani strokovno in tehnično dobro podkovani, slabše pa je z opremo, ki jo bodo morali čimprej postopoma obnoviti. Zato se poleg redne pomoči iz sredstev za Civilno zaščito nameravajo obrniti za sredstva tudi na Zvezo telesnih organizacij (nenazadnje vsak drugi občan Kranja hodi v gore) in tudi na delovne organizacije, čeprav iz slednjih pred petimi leti niso dobili ob prošnji za pomoč za opremo niti odgovora... A. Ž.

Iskra Telekom

Iskra TEL zdaj tudi formalnoppravno

Kranj, novembra - 27. oktobra so na Temeljnem sodišču v Kranju vpisali v sodni register podjetje v mešani lastnini kot družbo z omejeno odgovornostjo s firmo: Iskra TEL - Podjetje telekomunikacijskih sistemov, d. o. o., Kranj. To pomeni, da so bili izpolnjeni dogovorjeni pogoji iz pogodbe o ustanovitvi, ki sta jo maja letos podpisala Iskra in Siemens AG.

Vsekakor je uradni rojstni dan primerne prilagoditve za nekaj svežih informacij in mnenj o podjetju Iskra TEL.

Blaž Kavčič, glavni direktor združenega podjetja Iskra Telekom: "Menim, da je dan registracije mešanega podjetja Iskra in Siemens zgodovinski datum v razvoju slovenske in jugoslovanske industrije. Gre za prvo res klasično formiranje takega podjetja, klasično sovlaganje dveh kapitalov, našega in tujega. Siemens investira tudi v naše znanje, v našo industrijsko lastnino, ki jo predstavlja predvsem program SI 2000. Partnerja vložena kapitala ne moreta več vzeti nazaj; lahko ga črpata samo v obliki dobička Iskra TEL ali v primeru stečaja te firme. Druga vlaganja v Jugoslaviji temeljijo praviloma na različnih oblikah kreditnih odnosov.

Ustanovitev skupnega podjetja Iskra Telekom in Siemens ima tudi širši odmev. Spodbudna je za številne tuje vlagatelje. V republični vladi so že ugotovili pozitivne učinke dogodka na druge mednarodne projekte slovenske industrije.

V okviru združenega podjetja Iskra Telekom so velike možnosti za nadaljnje strateške povezave s tujimi partnerji. Nova organizacija je zelo prilagodljiva in omogoča ustanavljanje mešanih podjetij tudi v primerih, ko naša firma ni večinski lastnik.

Andrej Polenec, direktor mešanega podjetja Iskra TEL: "Ustanovitev podjetja Iskra TEL ne moremo obravnavati kot osamljen dogodek, saj že leto dni poteka pripravljani, organizacijski in pravni postopki. V tem kontekstu je bila opravljena reorganizacija nekdanje Iskre Telematika in ustanovljena prehodno podjetje Iskra JTS. Tedaj smo postavili osnovno mikroorganizacijo, vključili naše strokovnjake v razvoj sistema EWSD v Muenchnu, itd. Zato podjetje lahko že danes, ob registraciji, ponudi kupcem sodoben javni digitalni sistem, ki je tehnično prilagojen jugoslovanskemu trgu. Pripravili smo se na začetek proizvodnje sistema EWSD v Kranju, kar pomeni, da smo uskladili enotni investicijski plan, pri čemer Siemens prispeva tehnologijo in opremo. Vzporedno je potekalo šolanje kadrov na vseh področjih, kot so razvoj, proizvodnja, tehnologija, kakovost, itd., tako da bomo v letošnjem decembru začeli poskusno proizvodnjo prvega, naročniškega dela EWSD, ki pomeni 45 odstotkov vrednosti sistema.

Najpomembnejše so marketinške aktivnosti. Sistem EWSD je pri naših kupcih dobro sprejet. V Jugoslaviji je k temu pripomogel tradicionalni ugled Siemens; predstavitev so organizacijam PTT samo še dodatno dokazale zanesljivost in kako-

vost izdelka. Naročil je že precej, vendar večanje njihovega obsega omejuje trenutni politični položaj. Telekomunikacije so kot pomembna družbena infrastruktura namreč v veliki meri zadeva 'države' oziroma republik; vpliv politike na poslovno odločanje je večji kot pri drugih produktih. Zato bo za prodor trženja v nekaterih delih Jugoslavije potrebnega nekaj več časa.

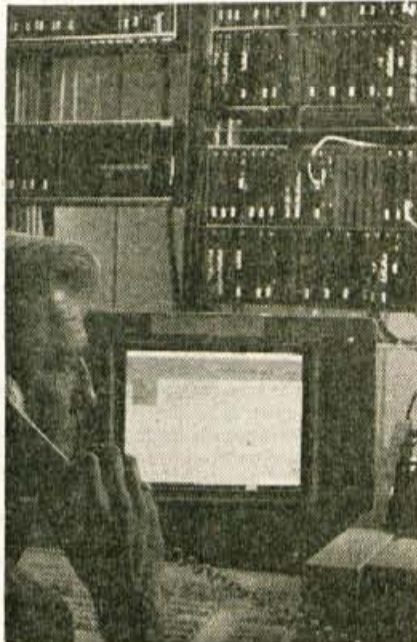
Bistveno večji napor je potreben za predstavitev sistem EWSD pri naših tujih kupcih, kjer je Siemens manj znan, predvsem v Sovjetski zvezi in na Čehoslovaškem. Z doseženim smemo biti zadovoljni, v relativno kratkem času smo prodali prvi sistem EWSD v Sovjetsko zvezo, ustvarjamo pa si tudi nadaljnje konkretne izvozne možnosti.

Postopoma oblikujemo okvir ekonomičnega poslovanja. Ocenjujemo, da je minimalna začetna raven rentabilne proizvodnje sistema EWSD od 70.000 do 100.000 ekvivalentnih priključkov, čemur se bomo približali v naslednjem letu. Leta 1991 pa nameravamo prestopiti prag minimalne rentabilnosti in dosegati številke, ki smo jih zapisali v poslovni plan.

V našem podjetju sta dva nosilna programa: poleg EWSD še SI 2000. Slednji je uveljavljen že nekaj časa in v začetni fazi nosi levji delež plasmaja. Dosežena je določena razvojna stabilnost in ga začenjamo proizvajati serijsko. Tako je manj težav v delovanju, kupci pa ga ocenjujejo za ekonomičen in kakovosten digitalni sistem za manjše aplikacije. Razvoj SI 2000 se še nadaljuje, seveda le tisti del, ki je med partnerjema programsko usklajen.

Podjetje Iskra TEL ima torej ob svojem rojstvu sodobno programsko paleto izdelkov, usmerjeno v prihodnost, ima vizijo nadaljnjega razvoja, tako da ne moremo govoriti o začetnih problemih, s kakršnimi se navadno otepa nova podjetja. Treba pa bo proizvajati v čim večjih serijah, čim bolj ekonomično in to v gospodarskih razmerah, ki nam nikakor niso naklonjene. Najboljša potrditev sprejetih odločitev bo seveda pozitivno poslovanje.

Frane Černe, vodja pravne službe Iskra Telekom: "Družabniška pogodba in med Iskro Telekomom in Siemensom pomeni po mojem mnenju preudic za podobne bodoče poslovne dogodke, ki po svoji velikosti verjetno prvega ne bodo presegle. Seveda pa ne želimo vnaprej zavračati pozitivnih presenečenj. Zakon o podjetjih v razmerah, ki jih vzpostavlja, je pred vse, ki smo bili kakorkoli vključeni v doslej realizirano, postavi zahtevo po stalnem inoviranju. V vsakodnevnih praksi je potrebno zapolnjevati številne praznine, ki

jih rojeva uveljavitev pravnega načela 'dovoljeno je vse, kar ni izrecno prepovedano'. Zato bi bio preskromno tajiti pomembnost dosežkov, ki jih je bilo potrebno ustvariti, da smo skupaj ustvarili datum 27. 10. 1989. Lahko bi uspeli tudi pol leta kasneje, prej pa nikakor ni bilo možno.

Primerjava s športnimi dosežki je najbrž nekoliko sporna, a vendarle: podpis te pogodbe predstavlja dogodek srednjeevropskih dimenzij, hkrati pa smo ob ureditvi pogojev za njeno veljavnost pridobili vedenje in znanje, s katerim smo za precej korakov prehiteli okolje. Za delavce podjetja Iskra TEL veljajo danes določila kolektivne pogodbe, ki je nastala kot odraz naših notranjih delovnopravni zakonitosti in napovedanega bodočega sistema na tak način urejenih delovnih razmerij. Prav gotovo podobne kolektivne pogodbe v jugoslovanskem pravem prostoru še ni, kar pa seveda ne pomeni, da je zato naša morda nedorečena. Obravnava vprašanja iz zadnje polovice leta pomenijo pomembno obogatitev pravnoteoretičnih dilem, ki spodbujajo uveljavljanje reformne zakonodaje. Zato človeka veseli (najmanj to), če pri njegovem reševanju ne naleti na birokratske odnose pri vključevanju drugih sistemskih institucij. To vsekakor velja za gospodarsko zbornico Slovenije, republiški svet Zveze sindikatov Slovenije v zvezi s kolektivno pogodbo, za registrsko sodišče, seveda pa toliko bolj za vse, ki so v strokovnem smislu prispevali, da danes o vsem tem lahko govorimo v preteklem času.

Kazimir Mohar

Okno v svet

Iskra si je z mešanim podjetjem TEL odprla okno v svet.

Gospodarska kriza zaostre družbeno nasprotja. Obubožani in prikrajšani so čedalje številnejši. Čustva se razgrevajo in slepijo razum. Pogrezamo se nazaj v balkanski mrak, v svet sporov in spopadov. Izgublamo se v začarani krog nacionalizmov in mitov, ki nas bo prej ali slej zvrtil v kaos. Zato je nujno, da se ponovno zavemo stvarnosti: družbena nasprotja zaostre gospodarska kriza. DSlabega gospodarjenja seveda ne odpravljajo mahanje z zastavami in orožjem; učinkovito je samo trdo delo. Še bolj od žuljev na rokah so pomembni žulji na možganih. Odločilna je čvrsta in trajna povezava z razvitimi, ki omogoča pretok kapitala in znanja ter neprestano preverjanje kakovosti izdelkov in storitev na zahtevnih tržiščih. Diskra si je odprla takšno okno v svet. S koncernom Siemens AG je zasnovala mešano podjetje za proizvodnjo telekomunikacijskih sistemov, ki od 27. oktobra letos obstaja tudi formalno pravno. Imenuje se Iskra TEL. V slovenski industriji je položen temeljni kamen za gradnjo sodobnih digitalnih komutacijskih sistemov in ISDN, ki bodo infrastruktura informacijske družbe prihodnosti. Začetek je nedvomno prelomni proces, ki utegne dobiti širši zgodovinski pomen.

V Iskri, Sloveniji in Jugoslaviji moramo odpreti še več podobnih oken, da bo svetloba pregnala meglo iz naših glav in jih napolnila z ustvarjalnim nemirrom. Evropa 92 je temu primerna prilžnost, dober zgled in izziv.

Nasloga nikakor ni enostavna. Vse skupaj je neprimerno bolj zapleteno, kot se zdi v tem pisanju.

A kanček optimizma tudi v najtežjih časih ne škodi.

Kazimir Mohar

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Uspeh je prava cena, v pravem trenutku

Cenovna politika postaja izredno pomembna, prava cena, v pravem trenutku pomeni uspeh. Prilaganje inflaciji je nujno, zamuda ali napačna ocena lahko v jesenskih ali zimskih mesecih povzroči Alpin katastrofo. Že 10 odstotna napaka pri določanju cen (preizkušnje) nas lahko pahne v izgubo, pretirano visoka prav tako, pravi Franci Mlinar vodja finančno-računovodskega sektorja v Alpini Žiri.

» IV Alpini obresti in tečajne razlike predstavljajo več kot tretjino vseh stroškov in za obresti plačajo več, kot znašajo kosmatni osebni dohodki. Pri zadolženosti se gibljejo v okviru načrta, letos pa naj bi jo znižali za tretjino, saj bodo sicer stroški obresti povzročili izgubo.

Količinska proizvodnja je v devetih mesecih za 7 odstotkov zaostala za načrtovano; izdelali so sto tisoč parov manj, kot so načrtovali, vendar računajo, da bodo proizvodnjo do konca leta količinsko povečali. Proizvodnje zmogljivosti imajo z naročili pokrite do konca pomladi prihodnjega leta, pri nekaterih izdelavih še dlje. Količinsko in vrednostno je nekoliko padel izvoz na zahod, kar pa so uspeli nadoknaditi z izvozom na vzhod. V lastni maloprodajni mreži so dosegli realno boljše prodaje kot lani, izboljšali so tudi obrat zalog ter od 126 dni v lanskem letu uspeli čas od nabave materiala do izdobre kupcem skrajšati na 100 dni.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Šesta razdelitev razvojnega dinarja

Slovenski izvršni svet je pred kratkim šestič do vrsti razdelil razvojni dinar, ugodna posojila na 15 let z dveletnim zamikom in brez realnih obresti. Družbena in zasebna podjetja bodo prvi obrok dobila ta mesec, drugega pa januarja. Med njimi je tudi šest družbenih in dva zasebna podjetja z Gorenjske.

Diskri Kibernetiki Kranj so 7,78 milijarde dinarjev posojila odobrili za modernizacijo tarifnih merilnih naprav, novembra bo dobila 4,5 milijarde, januarja pa 3,28 milijarde dinarjev, kar skupaj predstavlja približno 20 odstotkov vrednosti projekta. Iskra ERO v Kranju so za povečanje in modernizacijo proizvodnje odobrili 27 milijard dinarjev, ta mesec bo dobila 1,8 milijarde, januarja pa 25,2 milijarde dinarjev, kar predstavlja dobrih 20 odstotkov vrednosti projekta. Iskra Instrumenti Otoče bo za inovacijo (statični rekorder HT 7000) dobila 3.535 milijonov dinarjev posojila, ta mesec bo dobila 1.550, januarja pa 1.985 milijonov dinarjev, kar je prav tako približno 20 odstotkov vrednosti projekta.

Alpetourov RTC Kravec bo za drugo fazo dvosedeznice Tiba dolina-Njivice prejel 9.236 milijonov dinarjev posojila, od tega ta mesec 4.000 milijonov in januarja 5.236 milijonov dinarjev, kar je 30 odstotkov vrednosti projekta. Alpetourove Žičnice Bohinj pa bodo za izgradnjo dvosedeznice Zadnji Vogel dobile 11.879 milijonov dinarjev posojila, takoj 4.500 milijonov in januarja 7.379 milijonov dinarjev, kar je približno tretjina vrednosti projekta.

Niko Železniki pa bo za izgradnjo obrata zaščite in za povečanje proizvodnje prejel januarja 29 milijard dinarjev, kar predstavlja 10 odstotkov vrednosti projekta.

Posojilo sta prejela tudi dva zasebna projekta. Trije investitorji izgradnje športnohotelskega objekta Langerholz v Kranjski Gori (Miro in Polde Brkovič in Bojan Langerholz) bodo prejeli 16.435 milijonov dinarjev, od tega 10.000 milijonov takoj in 6.434 milijonov januarja, kar predstavlja približno polovico vrednosti projekta. Sašo Slave iz Kranja pa bo za razširitev proizvodnje kemičnih izdelkov dobil 5.090 milijonov dinarjev posojila, 2.300 milijonov ta mesec in 2.790 milijonov januarja, kar predstavlja slab tretjino vrednosti projekta.

Gorenjski delež v slovenskem razvojnem dinarju je bil pri šestih 13 odstoten, v vseh dosedanjih pa 17 odstoten.

ureja MARIJA VOLČJAK

Desetletnica Elanovega podjetja v Brnci

Smuči izvažajo v 24 držav

Brnca, 10. novembra - Elanovo podjetje za proizvodnjo in prodajo športnih izdelkov Elan Avstrija v Brnci je v petek z odprtjem novih prostorov za proizvodnjo smučarskih desk (snowboardov) ter s slovesnostjo, ki so se je udeležili Tomaž Košir, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije, Bojan Križaj in nekateri naši tekmovalci (Svet, Ulaga, Teps), proslavilo desetletnico.

Podjetje, ki je v začetku zaposlovalo 70 ljudi, zdaj pa jih okrog 140, je v desetih letih izdelalo več kot dva milijona parov alpskih smučič - največ pred dvema letoma (296 tisoč parov), letos pa približno toliko kot pred petimi leti (190 tisoč). 98 odstotni delež proizvodnje izvozijo v skupno 24 držav sveta, največ pa v Združene države Amerike, na Japonsko, v skandinavске države, v Italijo, Francijo, ZRN, Jugoslavijo... V Brnci izdelujejo smuči po drugačni tehnologiji kot v Begunjah, in sicer tako, da namesto običajne (lesene) sredice uporabljajo poliuretansko peno.

Kot je povedal član Elanovega poslovnega odbora za trženje Silvo Poljanšek, so v podjetju v Brnci začeli lani izdelovati tudi tako imenovane snowboarde (smučarske deske) za turno smučanje, predvsem za zabavo na snegu. Lani so jih naredili okrog 10 tisoč, letos predvidevajo, da jih bodo približno 30 tisoč, sicer pa načrto-

vplivali na prodajo, vendar se je to bolj poznalo pri oblačilih, manj pa pri alpskih smučeh, kjer so že tako bogato ponudbo popestrili še z nekaterimi

novostmi. Kot je dejal Silvo Poljanšek, se v Elanu pripravljajo na ustanovitev drugega proizvodnega podjetja (izdelovanja jadrnic v Italiji) in za ustanovitev mešanega (trgovskega) podjetja na Japonskem, kamor že zdaj prodajo precej smučič.

C. Zaplotnik

Gospodinjstva naj bi sporočala porabo elektrike

Sami naj bi odčitali števec

Kranj, novembra - Na obračun porabljenе električne energije imajo ljudje veliko pripomb, zaradi pogostih podražitev toliko več. Elektrogospodarstvo namerava uvesti novost, po kateri bi gospodinjstva ob podražitvah sama sporočala stanje na števcu.

Predlog bo v kratkem obravnavala interesna skupnost elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije, če bo sprejet, bodo morala gospodinjstva ob podražitvah elektrogospodarstvu v petih dneh pisno sporočiti, kakšno je stanje na električnem števcu. Za prvi dan naj bi se štel dan, ko bi bile nove tarifne postavke objavljene v časopisih. Če pa kdo tega ne bo napravil, mu bodo dobavljeno električno energijo obračunali v sorazmerju s številom dni veljavnosti posameznih tarifnih postavk med dvema odbirkoma električnega števca.

Novost bi seveda predstavljal velik razbremenitev za elektrodistribucijske organizacije. Zdaj imajo angaziranih 118 stalnih oddelcev števec, ki zmorejo mesečno odčitati porabo pri vseh porabnikih na visoki napetosti, pri večjih uporabnikih na nizki napetosti in še pri desetinah vseh gospodinjstev z letnim obračunom porabe elektrike. Zaposliti bi morali še najmanj 500 ljudi, da bi lahko v dvajsetih dneh po podražitvi pravočasno odčitali števec vseh 747.294 porabnikov v Sloveniji. S študenti - oddelčevalci si lahko pomagajo le v večjih mestih.

M. V.

PREJELI SMO

MUZICIRANJE GLASBENIKOV KLANJSKE GLASBENE ŠOLE POMEMBNI KULTURNI DOGODEK V KRANJU

Kulturno sivo mesto Kranja je počivilo praznovanje 80-letnice obstajanja Glasbene šole z dvema koncertoma, v torek, 24. in v soboto, 28. oktobra. Pomemben in častljiv dogodek za šolo, ki s ponosom lahko gleda na prehojeno pot svojega dela. Enako pomemben za mesto Kranj, ki ga je šola vsa leta delovanja napajala z glasbeno umetnostjo. Žal nam Kranj tovrstne kulture ne ponuja v izobilju, mislim, da celo tovrstni utrip ži-

vljenja podcenjuje in nas pušča podhranjene.

Zato smo vedno veseli, ko se nam nudi kvalitetna predstavitev takšne ali drugačne umetnosti, ki človeka napoji in mu nudi prijetno občutenja čustva.

Prijetno presenečeni smo bili ob ponovni predstavitvi orkestra, ki je na poseben način poudaril 80-letnico delovanja Glasbene šole Kranj. Ne samo uživanje ob glasbeni umetnosti, ampak tudi vzgojno izročilo gojencem, ki jih je trenutno 500, je usmerjeno za miroljubno življenje, nenapadalo, človekoljubno brez geografskih meja. Mladi glasbeniki so usposobljeni najti stik preko glasbene umetnosti z vsakomer od vseh povsod. Kako visoka humana vrednota!

Ne nazadnje so gojenci že imuni pred zasvojenostjo z negativnimi vplivi sodobnega sveta. Naučeni so, kako preživeti prosti ali krizni čas, ko ti je hudo.

Vzgoja za nastopanje in bonton, ki se ga gojenec mora naučiti preide glasbeniku v kri za vse življenje.

Muziciranje v orkestru pa je odlična šola za teamsko delo.

Vsak posameznik se mora podrediti skupnim ciljem in slediti dirigentovi taktiki. Koliko koristnih in humanih ciljev vzgojno-izobraževalnega dela.

Iskrena hvala izvajalcem in učiteljem kranjske Glasbene šole z željo, da nas bodo s svojim nastopom zopet kmalu razveselili.

Ela Teran

IZ SPOZNANJ PRETEKLOSTI V PRIHODNOST

Volitve se bližajo. Tudi kranjske komuniste je zajela predvolilna mrzlica. Grdi bacili raznih zvez in (Bog ne daj!) raznih strank v Kranju kot gnezdu zdravih sil, še ne poganjajo, zato so lahko v miru in na osnovi temeljitega zbiranja raznih fraz in globokoslabomnih plateničen napisali predlog PROGRAMA. Hitijo iz spoznanj preteklosti v prihodnost, pa tudi izkušnje političnih šol in raznih šnelkurzov (pardon seminarjev!) pridejo prav. V preteklosti so bili ljudje posebnega kova. Kot znani udarnik Korčagin, tako rekoč iz jekla, zato ga je kmalu pobralo. Zato tudi danes samo zahtevajo, spodbujajo, podpirajo, ustvarjajo, vztrajajo in le enkrat želijo.... brez konca, toda največkrat so odločeni, posebej takrat, ko razvijajo ekonomsko uspešen, človeško svoboden in kulturno bogat samoupravni socializem. Torej 95 odstotkov ostalih Kranjčanov, ki ste (po zgodovinski nesreči!) nekomunisti urno v šestostopne vrste s pesmijo na ustih in brz v socializem 21. stoletja (evropske kakovosti življenja!), kdor bo zamudil, si je sam kriv!

Kulture tam tako ne boste potrebovali, saj komunisti ohranjajo le naravo in kulturno dediščino v korist razvoja turizma! Kar se je Marx mučil celo življenje, so kranjski komunisti odkrili čez noč. Zato direktorji in vsi, ki tržite, ne skrbite, če so vaši proizvodni dejavniki podcenjeni, komunisti bodo rešili vaš problem, nekoč so uravnavali zakone zgodovine danes uravnavajo tržne zakone.

Če ste neustvarjalni, neizobraženi, nesvobodni in neumni, strumno stopite h komunistom, ti so že sprejeli inovacijam naklonjene usmeritve, saj se zavedajo, da so sproščanje svobode, iniciativnosti in ustvarjalnosti pogoj za izhod iz krize! Ali ste mogoče brez motivacije in stanovanja? Ni problem, saj komunisti pišejo, da je stanovanje temeljna človekova dobrina in osnova družine kot temeljne družbene celice. Je pomemben motivator ustvarjalnega dela posameznika! Ju-huu! Super! Zdaj veste! Niste

brez stanovanja, ker je to temeljna človekova potreba in niste brez motivacije! Komunisti bodo vztrajali, da je odločanje v skupščinah odraz večinske volje občana in delavcev Kranja in se bodo zato zavzemali za odločitve, ki bodo v funkciji boljšega skupnega življenja. Moram priznati, da so to vedno počeli, kaj ne bo nov grad ljudske milice v funkciji boljšega življenja? Jugoslavija in z njo Kranj tako z milico vstopa v Evropo. Tudi stroki prihajajo zlati časi, komunisti bodo poskrbeli, da ne bo prisile domnevne stROKE nad zdravo pametjo. Tehnokraci in strokovnjaki, dosti je vaše tehnološke. Komunisti, ki so pametnejši od Marxa, bodo že vedeli, kaj je stroka!

Z veliko hitrostjo prihaja v Kranj boljše življenje, res je v programu v oklepaju, kar je Kranjčanom vseeno. Zelo si samo, da bi komunisti od dejanj prešli k sklepom in od njih k besedam. Upajo, da bodo umaknili OO iz gospodarstva, šolstva, itd... in se ukvarjali le z besedami in dopustili, da jim volilci vzamejo mero, namesto da oni Kranj oblikujejo po svoji meri.

Jože Novak

JESENIŠKIM GLEDALIŠČNIKOM BOGLONAJ ZA POLDRUGO URO SMEHA

Kdo se v tem norem času sploh more še smejeti?

Inflacija nas bo povozila. Miloševićevstvo nas bo pokosilo. JLA meri na nas s tanki in topovi. Vzhodni Nemci se selijo v Zahodno Nemčijo. Otroci v Afriki umirajo od lakote. Tibetanci po božje časte nobelovca dalajlamo. Američani se v množicah zgrinjajo v L'Anse ob Lake Superior in se v dolgih molitvah priporočajo svetniškemu Slovencu Frideriku Baragu. Anteju Markoviću IMF noče dati milijardnega posojila, ki bi z njim mogoče lahko rešil Jugoslavijo iz razsula.

Cemu bi se človek mogel nasmejniti? Nasmejati? Našim specialcem, ki na Kosovu ubijajo Albance?

Jesenjskim gledališčnikom pa se je v nedeljo, 5. novembra 1989, vendarle posrečilo, da so nas z Nušičevo Sumljivo osebo spravili ne le do pridušenega hihanja, do glasnega smeha, ampak v pravcati krohot.

Dovške dvorane res nismo napolnili. Ljudje so se žal dobre,

prave, resnične kulture odvadili. S svojimi kulturnimi potrebami opraviči ob Trefaltovem Kolesu sreče. Morda vsaj malo bolj opravičljivo ob Miši Molkovi.

Vendar se je dvorana, najsi je bila še tako šibko napolnjena, zllila z odrom v eno bit. In ko so jeseniški gledališčniki začutili, kako v dvorani z njimi dihamo, živimo, z njimi živimo, so zaigrali tako prešerno, da je Nušičeva Sumljiva oseba presešla samo sebe.

Nobenega namena nimam, da bi se spuščal v kakšno strokovno oceno predstave. Nisem namreč čisto prepričan, da jo je Vera Smukavčeva zrežirala tako, kakor so jo verniki boginje Talije na Dvojem sinoči odigrali. Najbrž je bil prisrčen stik z občinstvom vzrok, da so dali iz sebe največ, kar so zmogli.

Kako bi se človek sploh mogel spodobno zahvaliti Ivanu Bertotu, v čigar ustih, očeh, rokah in nogah je slonela vsa predstava, ob njegovem petstotem nastopu na gledališkem odru? Tatjana Koširjevi za njeno histerično Anđo? In Radu Mužanu, ki nas je s svojim prisrčnim pijanskim zdehanjem in prhanjem pripravljal od tega, da smo se krohotali le njemu, pozabili pa spremljati drugo dogajanje na odru? Za Kendovo malico med sadno razpravo? Ali za nepozabni prizor, ko so srbski sreski pisarji zasedali Eevropo?

Zatorej sem napisal davi tole stran:

Za poldrugo uro hihanja, smeha in sproščenega krohota bi se rad jeseniškim gledališčnikom iz vsega srca zahvalil. In jih lepo prosil: Pridite spet kmalu!

Mojstrana, ponedeljek, 6. novembra 1989

Janez Svovljak

NA TRŽNO GOSPODARSTVO PREHAJAMO SAMO Z ZVIŠEVANJEM CEN

Znatno presežena od zvezne vlade predvidena letošnja inflacija dovolj zgovorno potrjuje, da je ostalo stanje naše delovne zavesti in poslovne morale nespremenjeno. Ob prehodu na tržno gospodarstvo samo zvišujemo cene, ničesar pa ne ukrenemo, da bi zmanjšali poslovne stroške. Verjetno niso redki, ki zdaj še bolj malomarno poslušajo, ko vedo, da stroške lahko pokrivajo s

prostim oblikovanjem cen. Ta kritika velja za vse gospodarske in negospodarske dejavnosti. Povsod se tekmuje, kdo bo cene bolj navil. Ustaljeno jugoslovansko pravilo je, malo delati in dobro zaslužiti. Na Zahodu zelo realno karakterizirajo našo produktivnost.

Naša delovna storilnost in ekonomičnost poslovanja torej tečeta naprej po starih, že dobro utrjenih kolesnicah. Za potrošnika je najbolj vidno trošenje denarja za reklamo, zlasti tisto, ki jo predvaja RTV. Marsikatera reklama kupca bolj odbija kot privlači. Za veliko potrošnikov reklama nima posebne koristi, ker denar zlahka porabijo za nujne življenjske potrebe.

Tudi RTV in časopisi bi lahko omejevali razne stroške. Glede obsega sporedov RTV in predvajanja pozno v noč se preveč ravnamo po bogatih zahodnih državah. Časopisov imamo glede na število Slovencev veliko preveč in dnevniki so po svojem obsegu preobširni. Manj časopisov bi povečalo število naročnikov istih in s tem pocenilo naročnino. Nekateri članki se brez potrebe vlečejo kot povest o steklem polžu in jari kači; glede na vsebino bi jih brez škode lahko skrajšali za polovico. Z zmanjšanjem obsega lista rešuje svoje finančne težave Primorski dnevnik. Pred kratkim smo šlišali, da za RTV visoka naročnina ni pomembna postavka v prihodkih, kar naročnike postavlja pred alternativo vprašanje: ali gre za ogromne stroške, ali pa se naročnina veliko izgubi... Pogosta menjava inkasantov je tudi dokaz, da ljudje hočejo za razmeroma malo dela veliko zaslužiti. Verjetno tudi niso redki primeri, da obračuni niso čisti, ko inkasant preneha s priložnostnim delom.

Če bomo hoteli zmanjšati inflacijo, se bomo morali v marsičem prevzgojiti. Potrebna je temeljita prevzgoja našega mišljenja in življenja. Obuditi moramo delovno zavest (kar se posebej velja za južne republike) in poštenost v poslovanju, ne pa še naprej brezvestno navijati cene. Brezobzirno pa moramo razkrinkavati politične saboterje, ki se jim kolca po zlatih starih časih, in ki v svoji naivnosti menijo, da bi lahko v politiki in gospodarstvu še enkrat napravili 20 milijard dolarjev. Teh demagogov zvezna vlada ne bi smela poslušati pri svojem nadaljnjem delu.

Karel Bajd

Drevesnica in cvetličarna PINO
Stražišče Križnarjeva pot 4, tel. 21-600

ŠE JE ČAS ZA SAJENJE
OBIŠČITE NAS

JESEN JE, VAŠ VRT PA POTREBUJE OSVEŽITEV. OBNOVITE GA Z OKRASNIMI SADIKAMI IZ DREVESNICE PINO. VSAK PETEK IN SOBOTO VAM PRI UREJANJU VRTA IN IZBIRI SADIK NUDIMO STROKOVNE NASVETE.

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

PREVOLO KUPI VOJSKA

Že leta 1934 so se začeli prvi razgovori z vojsko, da se v Kranju nastani garnizija. Občina je takoj kupila posestvo Prevalo, stavbe in 64 ha gozda ter travnikov. Za tem se vojska ni oglašila več. Na občini so že iskali možnost, da se na Prevolu zgradi bolnica. Sedaj, ko je pred vrati vojna, pa se je vojska zopet oglašila. Dne 2. oktobra 1939 je štab Dravske divizije pristal, da takoj odkupi Prevalo z objekti in 18 ha zemljišča. Tako je zadnja, lepa enklava med Kranjem in Kokrico prišla v last vojske. Tako je občina poleg gradu Brdo izgubila še dvorec na Prevolu.

NOVO POKOPALIŠČE

V soboto, 1. aprila 1939, se je na novem pokopališču opravil prvi pokop. S tem je dolgo pričakovano pokopališče odprto. Staro pokopališče naj se spremeni v park, saj so tam pokopani slavni možje, kot Prešeren in Jenko, ter Puhar, Koblar, Tudi Kapela sv. Križa, ki je bila zgrajena l. 1825 se po mnenju prof. Plečnika lahko preuredi kot muzejski objekt. Ohrani naj se Majdičev mavzolej.

ZADNJA ZAPRISEGA

V časopisu "Gorenjec" je bilo 2. septembra 1939 objavljeno sledeče: na Brdu so večeraj pred knezom namestnikom Pavlom zaprisegli ministri vlade narodnega sporazuma in novi hrvaški ban. Na zaprisegi je sodeloval župnik Zupanc iz Predoselj, pravoslavni prošt in muslimanski svečenik. Najprej so opravili zaprisego ministri pravoslavne vere, nato katoliški, nazadnje pa mohamedanske vere. Drugi dan pa je vpricho kneza Pavla in župnika Zupanca opravil zaprisego še ban Hrvaške dr. Šubišič.

NOVA MLEKARNA V ČIRČAH

Lokacije za novo mlekarno so bile različne. Prva v Naklem pri železniški postaji, druga pri Graiserjevi gostilni na Primskovem in tretja na Pilarjevem travniku severno od vodovodnega stolpa proti Rupī. Končno so se odločili za Čirče. Gradnja je že v teku. Po projektu bo poleg stanovanjske hiše - mlekarski obrat, laboratorij in mlekarska šola. To bo največja in najmodernejša mlekar na Balkanu, najmodernejša celo v srednji Evropi.

NAGOTA IN KRŠČANSKA DOSTOJNOST

V "Gorenjcu" je 2. septembra 1939 bilo objavljeno sledeče opozorilo:

Telesna nagota se pretirano goji in nesramno razkazuje. Zato EKK zahteva:

1. Strožjo cenzuro filmov
2. Nadzor nad izdajo kvannonravnih spisov, knjig in slik
3. Moški in ženske naj se v kopalnicah kopljejo ločeno po spolih ter v dostojnih kopalnih oblekah
4. Pohajanje v kopalnih oblekah izven kopalnišča se naj prepove
5. Obleke krščanske žene se ne smejo ravnati po modi, ki je računana na pohotnost, brez vsake sramežljivosti

- Leta 1940 -

EVAKUACIJA OTROK V VOJNI

Banska uprava je zahtevala, da ogrožene občine pripravijo načrte za evakuacijo otrok. V Kranju so prvotno načrtovali izseli-

tev otrok iz mesta v Cerklje. Banovina pa je za Kranj določila Trebnje na Dolenskem.

TEKSTILNA ŠOLA SE BO GRADILA

Načrti za novo tekstilno šolo so pripravljene. Hipotekarna banka je odobrila kredit 7.500.000 din po 7 % za 10 let. Anuitete bo plačevala Banovina. S pripravami za začetek gradnje je treba pohiteti in v "Županovi" jami dokupiti od vrtnarje Ažman nekaj sveta.

HOTEL "JELEN" PRODAN

Od sedanjega lastnika Zabreta iz Bobovka je maja 1940 Gorenjska kmetijska zadruga Kranj odkupila hotel Jelen. Hotel se bo pretvoril v nekakšen "Kmečki dom" za celo Gorenjsko. To bo borza za nakup in prodajo kmetijskih pridelkov in predmetov za kmetijstvo. Hotel bo ukinjen, ostala bo le restavracija in hlevi.

TOVARNA JUGOBRUNA SE SELI V SRBIJO

Občina Jagodina v Srbiji nudi vse pogoje in vabljuje ugodnosti, da sprejme celotno tovarno "Jugobruno" iz Kranja. Ustanovili so že posebno družbo za ta prevzem. Tovarna lahko spomladi 1941 prične v Jagodini s proizvodnjo. Tako je pisalo v Beograjskem časopisu "Vreme" v Kranju pa o tem ne vedo nič, vsaj na občini ne.

Ali domača obrt postaja že zgodovina?

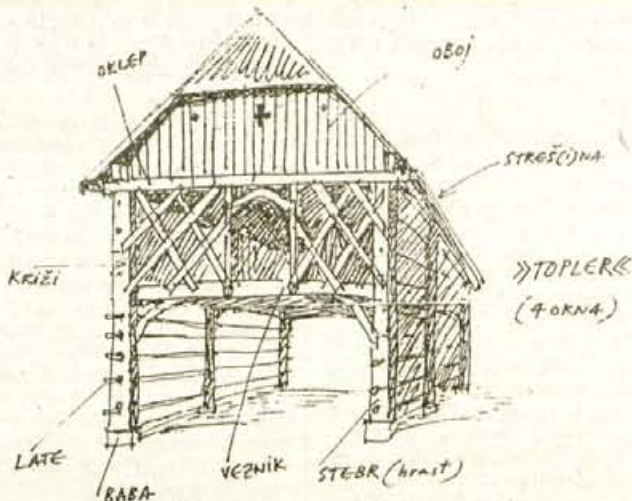
DEDIŠČINA TUDI ZA SODOBNI ČAS

"Etnologi, ki smo se do sedaj sorazmerno veliko ukvarjali z zgodovinskim razvojem in tudi današnjim položajem obrtnih panog na Slovenskem, smo registrirali čez 130 vrst in panog. Ob teh so še ob koncu 2. svetovne vojne poznali samo v okviru t.i. suhe robe kar 18 panog ali delovnih opravil. Za mnoge od teh panog danes živijo zares zadnji izdelovalci, ki pomenijo tudi zadnje prenašalce znanja na mlajše generacije," piše dr. Janez Bogataj v svoji novi knjigi *Domače obrti na Slovenskem*. Knjiga je pred kratkim izšla pri Državni založbi Slovenije. Knjiga je bogato opremljena s fotografijami, nazornimi risbami, ne manjka pa tudi starih grafik.

Brez te knjige o domači obrti pri nas ne bi mogli niti v Evropo 92, je bilo sicer bolj v šali slišati na predstavitvi knjige na Homcu v gostilni Repanšek. Je pa v tej šali tudi precej resnice, saj smo menda Slovenci eden redkih narodov v Evropi, ki doslej še nismo imeli celovito opisanega in z ilustracijami prikazanega dela narodnega gospodarstva - kar domača obrt vsekakor je. Iz teh oblik so številni evropski narodi gradili svojo sodobno pojavnost na področju oblikovanja - spominimo se samo znamenitega skandinavskega, še posebej finskega oblikovanja. Seveda pa za kakršen koli manjrednostni občutek ni razloga - končno smo s svojimi domačimi obrtni v preteklosti krepko tudi

ustvarjali tedanje evropsko gospodarstvo, posegali v tako imenovano delitev dela in podobno. Z ribniškimi lesenimi žlicami niso jedli samo Ribničani, pač pa so ti mojstri domače obrti, kot bi jim danes rekli, z dovoljenjem cesarja Maksimiljana od 15. stoletja dalje svoje lesene umetnije nosili daleč naokoli v širni svet Evropa imenovan.

Kaj pa danes? Lesene žlice še izdelujejo v Ribnici in še kaj drugega tudi. Toda verjeli ali ne, v Sloveniji ni več nobene vaskalnice za sukno, iz katerega so nekdanje delali sukničke in drugo vrhno obleko. Ko so prav zdaj v Slovenskem etnografskem muzeju pripravljali razstavo o oblačilih v Valvasorjevem času, so morali sukno

naročiti v domačih delavnicah na sosednjem Hrvaškem. Pri nas tega ni več, tudi orodja očitno ne, vse je ali propadlo ali pa končalo v zasebnih zbirkah. In taka je usoda še marsikateri domače obrti pri nas. Zalostno pri tem pa je, da za nekatere obrti ne obstaja niti dokumentirano gradivo, ki bi v sliki, besedi, filmu ohranjalo vse skupaj kot delček kulturne dediščine.

To kar so pri marsikateri obrti izpustile nekatere naše profesionalne kulturne institucije, zdaj nekako popravlja televizija. Prav danes, v torek, se začne serija dokumentarnih oddaj o slovenski domači obrti.

"Knjiga želi opozoriti na del bogastev, ki jih imamo, še zdaleč pa ne prinaša, vsega, kar premoremo, kar smo doslej spoznali na tem področju," pravi etnolog dr. Janez Bogataj. "Mnoge obrtne panoge so v knjigi samo navedene, saj tudi raziskav zanje še ni bilo opravljenih. Ne bi smeli knjige razumeti kot izraz neke nostalgije za nečim, kar izginja; celo nasprotno - vzeti jo je treba kot izziv za naš sodobni čas. Domača obrt je namreč lahko tista sestavina, ki v naš čas prinaša kakovost. Naš čas pa, kot vemo, še vse preveč gradi na nekakovosti, na odtujenosti, na

betonu in podobnem. Vse te panoge, ki se na osnovi dediščine nadaljujejo v sodobnost, sooblikujejo tudi našo sedanjo istovetnost; navdihovati bi nas morale v večji meri, spodbujati ustvarjalnost, inovacije. Sodobno inovatorstvo tudi pogosto raste iz rešitev, ki jih je zgodovina že preverila. Poznam visokogorsko kmetijo na Solčavskem, kjer imajo mlin na vodni pogon, drva žagajo s tem načinom, seno suše z vodno pomočjo..."

Da je naša domača obrt, se pravi tista, ki to v resnici je, in ne vsakršna obrt, v preteklosti skusila na svojih plečih marsikaj, se ji gotovo še danes pozna. Če bi nam bilo do domače obrti, bi iznašli načine, kako jo spodbujati: vse preveč pa smo nanjo gledali narobe - z romantizmom in nostalgijo na eni strani, po drugi strani pa je stiskana med nerazumne odloke komaj preživela. V petdesetih letih so na primer veljale odredbe, ki so lončarje uvrščale v poseben razred za odmero davka kot izdelovalce cemenčnih izdelkov. Da še danes nismo kaj dosti naredili za ohranjanje domače obrti, je dokazov na vsakem koraku - že samo prenašanje tega bogatega znanja je včasih sila nesporno, brez načrtov in tudi brez kakšne iznajdljivosti.

Lea Mencinger

Naše razmišljanje

SOMRAK VREDNOT

V odtujenem, betonskem svetu se zmaličijo vrednote, ki jih je človeško izkustvo oblikovalo v svoji zgodovini.

Nad grobišča so se od nekdanje znašali ljudje - oskruniti pomniki nad mestom, kjer se človek povrne v prah, je vedno pomenilo žalitev, poskus uničenja vrednot, za katere so pokojni živeli. Izraz tega vampirskega v človeku najdemo vedno v zgodovini do današnjih dni: partizanski pomniki v znanju so to že nekajkrat skusili. Pa smo mislili, da so gaji, kjer počivajo znameniti, pomembni možje naroda varni pred te vrste skrungenjem. Napad, beseda gotovo ni pretirana, na Prešernov nagrobnik, je to namišljeno varnost odpihnil. Nič, prav nič ni več sveto, niti mir mrtvega pesnika.

Toda prav to, da je bil na tak način moten mir prav tega našega pesnika, čigar Zdravljica je pred kratkim postala še bolj naša, daje temu nerazumnemu dejanju nekaj razumnosti. Logika malih vampirčkov je sila enostavna - prizadeti simbol, ki za ta narod tudi danes pomeni toliko, da njegova pesem postane himna, vrednote, ki so temu pesniku pomenile vse, tudi danes pomenijo vse. Kajti biti brez vrednot, je toliko kot biti kamen, kot votla stvar, žila brez soka, žindra z izgorelo vsebino, naplavina na obalah, kjer pa življenje vsega tega vendar ne priznava.

L. M.

Jesenice bodo v znamenju kulture

PESTER PROGRAM ČUFARJEVIH DNI

Jesenice, 13. novembra - Prizadevni kulturni delavci in ustvarjalci že drugič pripravljajo Čufarjeve dneve na Jesenicah. Od profesionalne do amaterske kulture, okroglih miz in literarnih večerov do prodaje knjig Male Čufarjeve knjižnice.

V jeseniški občini so dnevi sredi novembra že po tradiciji posvečeni delavskemu pisatelju Tonetu Čufarju. Lani pa so se jeseniški kulturni delavci in ustvarjalci prvič odločili, da organizirajo Čufarjeve dneve, ki so trajali ves teden. Tako bo tudi letos, ko bodo v dneh od 14. novembra do 18. novembra pripravili vrsto zanimivih kulturnih prireditvev, od likovne razstave, do okroglih miz, gledaliških predstav do svečane podelitve Čufarjevih plaket in diplom.

Na tiskovni konferenci pred Čufarjevimi dnevi je predsednik organizacijskega odbora Srečko Mlinarič dejal:

"Pobudo za organizacijo Čufarjevih dni so dali delavci jeseniškega amaterskega gledališča. Lani so dobro uspeli, zato jih pripravljamo tudi letos. Želja vseh je, da se v dneh, posvečenih jeseniškemu pisatelju Tonetu Čufarju, srečajo kulturni ustvarjalci iz zamejstva in iz drugih slovenskih krajev, predstavijo svoje delo jeseniškemu občinstvu in se med seboj spoznajo in pogovorijo.

Ne le, da bomo na oder privabili kranjsko in sentjakobsko gledališče, Loški oder in kul-

turno društvo Tarja Trnovlje - Celje ter oder iz Roža, pripravili bomo še dve okrogli mizi o problematiki kulturnih institucij v jeseniški občini in o dve-stoletnici slovenskega gledališča in ljubiteljskih odrov. Letošnji Čufarjevi dnevi so namreč posvečeni tudi 200-letnici slovenskega gledališča. In seveda Čufarju ter njegovemu delu, ki se mu bomo oddolžili na svečani otvoritvi z literarnim večerom in izborom njegovih tekstov ter koncertom ženskega pevskega zboru. Jesenice imajo bogato kulturno tradicijo, v teh letih pa tudi široko paleto kulturne ustvarjalnosti in dovolj kulturnih institucij, ki skrbijo za povezavo in za aktivnost ljubiteljskih skupin. Letos bomo imeli v okviru Čufarjevih dni tudi prodajo knjig Male Čufarjeve knjižnice. Na zaključni slovesnosti bomo podelili Čufarjeve plakete in diplome, ki jih na Jesenicah podeljuje že od leta 1956 in je bilo doslej podeljenih že 123 plaket in 15 diplom.

Na slovesnost pa smo povabili podpredsednika republiške konference SZDL Cirila Zlobca in akademskega profesorja Marka Marina.

D. Sedej

NE, ČLOVEK NIMA PRAV

Režija: Vaska TROBEC

Igro uprizorili: otroška sekcija Lutk čez cesto

Za režiserja sporočilno zanimiva literarna predloga je - kot zgodovina - strah in upanje, kar daje možnosti izraza vseh notranjih poant. Predstava otroške sekcije Lutkovnega gledališča čez cesto je specifično ujeta v dualizem uvodne postavke; tekst motri problem fenomenologije duha narave skozi razvojne stadije: živali/narava - On - človek./ Narava je vidni duh /On/. Izhodišče je teološko; pojava čiste narave in svobodnih živali, katere gnoseološki izvor je On. Drug stadij je pojava človeka, ki si želi, da bo On/duh. Ker človek ne ve, da narava ni samo vidni duh, ampak da je tudi duh nevidna narava, tretji stadij doseže s samouničenjem. Prehod v končni stadij vzame igri pravico do zaključne predstave, saj ponovi drugi stadij. (Le človekova želja je v ponovitvi aphanisijsko večja.) Realni konec je zgolj režijska odrešilna nit iz labirinta fenomenologije.

Poanto je uspelo režiserki dobro izluščiti in dati gledalcu v vedenje, medtem ko je igra režijsko jasnost podrla (zmanjšala s slabo odigranimi ključnimi scenami; npr. dialog dinovavra s človekom) in s slabo izrabo možnosti potenciranja ekrana kot optično-manipulativnega sredstva.

Optika ekrana bi lahko, ob dodatku temnega ozadja, ustvarila kontrast; temno ozadje bi s svetlim ekranom zmanjšalo polje pogleda in znotraj njega polje videnja, ker bi optično povečevanje - zmanjševanje figur na ekranu ujelo gledalca v učinek trompe l'oeil /varalca očesa/. Gledalčev pogled bi se osredotočil na ekran /želja, ki jo ekran - varalec očesa - vara, hoče videti, kaj je za / in ne bi opazil sočasnega dogajanja v trenutnih prehodih na sceni, le-ti pa bi dobili kontekstualno izraznost.

Tekstualno in režijsko je predstava zahtevna, s tem tudi izstopajoča iz klišejsko-pravljicnega konteksta, tako da bo služila kot prva dobra predstava za merilo poznejšim četrtkovim lutkovnim popoldnevom.

Tomaž Kukovica

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V prostorih Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi 43 je na ogled razstava *Ljudskofrontno gibanje v Sloveniji 1936-1940*, ki jo je pripravil Muzej ljudske revolucije Celje. V Prešernovi hiši v okviru prireditve *Fotografski trikotnik* razstavljajo koroški fotografi. V Stebriščni dvorani Mestne hiše je na ogled razstava *Slava vojvodine Kranjske* Janeza Vajkarda Valvasorja. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava jugoslovanske pejsažne fotografije *Pokrajina 89*. V Mali galeriji razstavlja akad. slikar Marko Tušek.

JESENICE - Danes, v torek, ob 18. uri bo v Gledališču Tone Čufar svečana *ovoritev Čufarjevih dnevov in literarni večer ter koncert* ženskega pevskega zboru Milko Škoberne. Jutri, v sredo, ob 19. uri bo v gledališču predstava Ssentjakobskega gledališča iz Ljubljane - *Veter v vejah Sasafraza*. V četrtek, 16. novembra, ob 10. uri bodo v gledališču Kieselsteinski potepuhi iz Kranja nastopili z Villonovim *Velikim testamentom*. Istega dne ob 19. uri bo v gledališču KUD Zarja Trnovlje - Celje zaigralo *Kralja Malcusa*. V Kulturnem domu v Dovjem pa bo v četrtek ob 19. uri nastopil Loški oder s predstavo *Hrup za odrom*. V razstavnem salonu Dolik je na ogled *medklubska razstava fotografij Človek in jeklo*.

SKOFJA LOKA - V knjižnici I. Tavčarja bo danes ob 17. uri vodila *uro pravljic* Tinka Štukl. Jutri, v sredo, ob 18. uri bo v večeru ob diapositivih Cene Avguštin predstavil neznano severno Nemčijo. V četrtek, ob 18. uri bo FKK predstavil *Jesenke motive*.

TRŽIČ - V galeriji Kurnikove hiše je na ogled *razstava barvnih fotografij članov Foto kluba Tržič*.

Jože Volarič

KIPARJENJE, PESMI IN AFORIZMI

Še ta teden bodo v Muzeju naivne umetnosti v Svetožarevu na ogled likovna dela, ki so jih za V. bienale jugoslovanske naive izbrali izmed del precejšnjega števila jugoslovanskih likovnih ustvarjalcev. Kranjčan Jože Volarič se na tem bienalu predstavlja s kovinsko plastiko Gubčeva lipa, za katero ga je strokovna žirija bienala nagradila s posebnim priznanjem.

Priznanje v Svetožarevu pa ni vaše edino priznanje, ki ste ga letos prejeli, mar ne?

"Tako je nanoslo, da se razmeroma veliko pojavljam na razstavah drugod po Jugoslaviji in kot sedaj kaže, so moje kovinske skulpture dobro sprejete. Podobno je bilo tudi v Beogradu letos aprila, ko sem sodeloval na jubilejnem 25. Majskem srečanju ljubiteljskih likovnikov. Za skulpturo Oni so mi dodelili prav tako posebno priznanje."

S tem pa se letošnja uspešna bera za vas še ni zaključila. Razstavljali ste tudi v Zagrebu.

"Tako je, to je bila razstava, ki jo je ob svoji 20-letnici obhajanja pripravila Grupa 69. V tem društvu so vključeni likovniki iz vse Jugoslavije, tudi iz Slovenije jih je zelo veliko. Na razstavi v počastitev jubileja so sodelovali tudi nekateri likovniki iz tujine. Meni so podelili Zlati čopič - posebno nagrado za umetniško in drugo delovanje. Priznanje sem prejel že drugič. Naj dodam, da ima enako priznanje tudi moja žena Zlata Volarič."

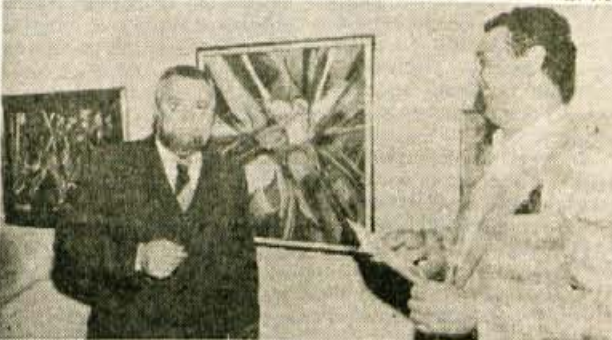
Razen tega, da iz kovine z varjenjem ustvarjate kipe, se ukvarjate tudi s pisanjem pesmi, aforizmov in še česa.

"Veliko se ukvarjam z aforizmi. Leta 1982 je izšla knjižica aforizmov, novi pa nastajajo še naprej. Zdjaj so izšle štiri nove knjižice v samozaložbi; to pa je prvi del iz ciklusa, ki naj bi imel obseg 24 knjižic. Če bo po sreči, bo morda izbor vseh teh aforizmov enkrat izšel tudi v knjigi."

Je zbirka pesmi že izšla?

"Pred tremi leti so izšli Paberki, zbirka, ki ji je v svet pomagala Iskra. Pri mariborski založbi Obzorja pa čaka na objavo zbirka Izpoved. Nekaj pesmi je bilo objavljenih v literarnih nočnih na ljubljanskem radiu. Pišem pa tudi pesmi za otroke. Nastalo jih je že za celo zbirko z naslovom Mehurčki."

L. M.

Skofja Loka - V avli Osnovne šole Cvetko Golar v Frankovem naselju se te dni na prvi samostojni slikarski razstavi predstavlja Janez Justin iz Škofje Loke. "V tihožitjih z rožami v najnovejših slikah," piše Andrej Pavlovec, "je slikarjeva preokupacija postala barva in manj verna odslikava predmetne resničnosti. Posrečeno se je izognil tisti vrsti slikanja, ki mu pravimo tudi razgledničarstvo in se preusmeril v barvno raziskavo materije..." - Foto: Gorazd Šinik

Filmsko gledališče

UPANJE IN SLAVA

Se spominjate Bergmanovega filma Fani in Aleksander? Z njim znameniti režiser ustvarja vizijo življenja s spominjanjem na svoja otroška leta. Podoben pristop - avtobiografski - si je izbral tudi angleški režiser John Boorman; le, da je filmsko zgodbo postavil v Anglijo v čas druge svetovne vojne, v čas bombardiranja in vseh drugih vojnih grozot. Toda filmskemu junaku, dečku Billu, se vojna kaže drugače - kot velika in enkratna zabava. Za režiserja je to priložnost za film, s katerim se konča sentimentalna vizija Anglije v vojnem času. Boorman je režiral tudi filme Point black, Dvoboj na Pacifiku, Odrešitev, Excalibur - meč kralja Arthurja, za film Leo poslednji pa je leta 1970 v Cannesu prejel nagrado za režijo.

D. D.

ureja LEA MENCINGER

Kaj bomo kuhali ta teden PRAV JE, DA VEMO

Pogostokrat slišiš gospodinjico vzdihniti: "Ko bi človek vsaj vedel kaj kuhati!" To ni zato, ker bi bile slabe kuharice ali slabe gospodinjice. Sploh ne. Preprosto se izčrpamo v idejah.

Jože Zalar, vodja kuhinje v hotelu Creina

Imamo nekaj stalen vrstni red jedi v tednu, kuhamo ponavadi tisto, kar imajo otroci in mož radi, pa se teh jedi držimo kot pijanec plot. Nazadnje ugotovimo, da je hrana preveč enolična, čeprav je izdatna in dobra. Pošteno bi morali prevetriti jedilnik in v kuhno vnesti kaj novega, si priznamo.

Pri Gorenjskem glasu smo na pomoč poklicali Jožeta Zalarja, glavnega kuharja v hotelu Creina v Kranju, ki trdi, da pestrega jedilnika za domačo uporabo sploh ni težko sestaviti in nam mimogrede predlagal, kaj naj bi gorenjske gospodinjice kuhale ta teden. Tudi v prihodnje si vam ne bo več treba beliti glav. Jože bo skrbel za to, da bo vaš jedilnik pester, zanimiv in zagotovo nas bo navdušil tudi za pripravo kakšne druge jedi. Jedilnik bo vsakokrat popestril tudi z enim receptom.

Pa pogledajmo, kaj bomo kuhali ta teden.

- Ponedeljek:** segedin golaž, sadna rezina.
Torek: piščančeva ragu juha, carski praženec.
Sreda: goveja juha z rezanci, svinjska zarebrnica v omaki, krompirjevi ocvrtki, radič v solati.
Četrtek: pašta fižol, palačinke.
Petek: zelenjavna juha, sojine polpete, krompirjeva solata.
Sobota: krompirjeva musaka, jogurt ali miksano sadje.
Nedelja: porova juha z jajcem, polpeti v omaki, pire krompir, zelje s fižolom.

Krompirjeva musaka

Za 4 osebe potrebujemo 40 dag mletega mesa, 5 dag slanina, 1 kg krompirja, 2 manjši čebuli, baziliko, maščobo, sol, poper, 4 žlice kisle smetane, 1 jajce.

Cel krompir skuhamo in olupljenega narežemo na kolobarje. Na maščobi prepražimo slanino, narezano na kockice in sesekljano čebulo ter dodamo mleto meso, prepražimo, solimo, popramo in na koncu dodamo baziliko.

Na kolobarje narezan krompir in praženo meso zložimo v pomaščen pekač.

Kislo smetano in eno jajce zmešamo in prelujemo musako. Pečemo pri temperaturi 180 stopinj C 20 minut.

V Tržiču nagrajeni spis

O vlaku prijateljstva

Uroš Lampič - Foto: D. D.

Sedim na vlaku. Nasproti mi beže drogovci in vlak neumorno udarja svoj večni takt. Ta vlak ni navaden vlak, to je vlak bratstva. Zamislim se. Pred 45 leti sem se peljal prav po tej progi. Zazrem se v preteklost, v leto 1942.

Decembrska noč. Vsi otroci smo že spali, le mati je še ostala pokonci. V umazana okna so se zaletavale snežinke, ki jih je mrzel veter nosil s seboj. Mati sedi v kuhinji za mizo, zgarane roke ji podpirajo utrujeno glavo, nekaj iščejo onkraj debele stene, na planem, med visokimi smrekami. Hrepeni po tem, da bi zagledala partizana s puško v roki in titovko na glavi, ki veselih misli prihaja domov k družini. Tudi meni so misli večkrat ušle k očetu, ki je pri partizanih. Kar natanko me prebudi iz sladkega sna močno zbijanje po vratih. Hitro zbudim še tri svoje mlajše brate in sestro. Slišim mater, ki hiti odpirati težka kmečka vrata. Otroci smo vedeli za mesta, kjer so bile deske v vratih malo razmaknjene, tako da smo se kaj hitro znašli ob špranjah, ki so močno omejevale naše radoved-

ne poglede. "Prav gotovo so partizani!" zine Tinče, najmlajši. Težki črni škornji pohodijo očeto s sliko. Naše oči postanejo velike in s strahom pričakujemo, kaj bo. Nemci! V popačeni slovenski vojak materi pove, naj pripravi popotnico in ostale stvari, saj čez pol ure odidemo v zbirno taborišče v Brestanico. Vsega tega nisem povsem razumel, saj je bilo to vse preveč za razum sedemletnika. Mati solznih oči prikimava, stopi v sobo ter nas objokana objame. Spominjam se njenih tolažilnih besed, polnih upanja o zmagi nad terorjem.

Vlak se je ustavil. Izmučeni smo se postavili na težke noge in z velikim naporom prišli k vratom. Ta so se odprla in bleščeče sij je napolnil na temo privajene oči. Na postaji so stali vojaki pa tudi skupina ljudi, ki so govorili nekakšen čuden jezik, ki ga nisem razumel. Ko smo stopili z vlaka, nas je ženska srednjih let prijateljsko ogovorila. To je bila prva pomoč v stiski, saj smo bili kot čreda ovc brez pastirja, povrh pa se nam ni niti sanjalo, kje smo. Mati je znala nekaj teh čudnih besed, zato nam je povedala, da smo v Srbiji in da nas je ženska povabila v svoj dom. Na poti od železniške postaje do hiše, ki je stala na vrhu hriba, nam je povedala, da je tudi njen mož pri partizanih. V tisti kamniti hiši je živelo prav toliko otrok kot nas. Sprva smo se še sramovali radovednih pogledov, nato pa smo prebili led in si najprej pomagali s kretinami ter pantomimično razlagali svoje misli, vendar smo se otroci kaj kmalu pričeli jezika. Mati je pomagala v hiši gospodinji, otroci pa na njivah. To je bil naš vsakdan, ki je trajal vse do konca vojne, ko smo se poslovili s težkim srcem in si obljubili, da se bomo obiskovali...

Sladkor ni zdrav

Poraba sladkorja stalno narašča. Osebna potrošnja sladkorja v Jugoslaviji je bila leta 1952 8 kg letno, (22 g na dan), v letu 1983 pa že 34,5 kg letno na osebo, kar znaša 94,5 g na dan in za več kot 8-krat prekoračuje priporočeno dnevno količino. V teh količinah je vračunan samo sladkor, porabljen v gospodinjstvu. Zasvojenost s sladkorjem je škodljiva. V deželah z visoko porabo sladkorja je tudi visok odstotek srčnih obolenj, diabetesa, hipoglikemije (še posebej v kombinaciji s kofeinom, nikotinom in alkoholom), zvišanega krvnega tlaka, zvišanega krvnega holesterola in maščob v krvi, debelosti, zobne gnlobe. Prevelike količine sladkorja tudi zmanjšajo izločanje urina, pospešujejo tvorbo žolčnih kamnov. Sladkor povzroča srčna obolenja in diabetes verjetno zato, ker poruši hormonalno ravnovesje v krvi.

Kaj lahko sami storimo, da se izognemo sladkornim nevarnostim?

1. Zmanjšamo uporabo sladkorja v vseh oblikah na priporočeno dnevno količino 10 gramov (1 žlica dnevno).
2. Če kakšen dan pojemo veliko sladkarij, je priporočljivo, da en teden ne uživamo nobenega sladkorja.
3. Sladkor nadomestimo z medom, tega pa ne segrevamo preko 40 stopinj. Menijo, da bi ta zamenjava lahko zmanjšala obolenost za sladkorno boleznijo.
4. Namesto rafiniranega belega sladkorja raje uporabljamo kristale surovega kandi sladkorja, surov nerafiniran sladkor in melaso, ki vsebuje vse minerale in vitamine potrebne za svojo lastno presnovo. Melasa iz pesinega sladkorja je slabšega okusa kot melasa iz trstnega sladkorja, vendar v anglo-ameriški kuhinji veliko uporablja obe vrsti. Rjavega nerafiniranega sladkorja in melase naše tovarne sladkorja ne prodajajo. Treba pa je vedeti, da svetlorjavni nerafinirani sladkor ni veliko boljši od rafiniranega.
5. Potrebno količino sladkorja dopolnjujemo s svežim in suhim sadjem ter z mlekom.
6. Veliko lahko storimo za prihodnost, če pravilno oblikujemo prehrabne navade otrok. Pri dojenčkih, ki niso dojeni, ampak zalivani, je treba začeti že pri steklenički - ne več kot 1 žlička sladkorja na dan, in to raje v obliki medu. Namesto bonbonov in podobnih slaščic otrokom raje zagotovimo sveže in suho sadje.
7. Nadomeščanje sladkorja z umetnimi sladili je vprašljivo. Umetna sladila niso sladkorji, skozi prebavila grede nespremenjena. Uporabljamo jih le, da dosežemo slaček okus. Vendar pa je slišati vrsto nasprotujočih si mnenj zdravnikov o umetnih sladilih. Kdor se hoče hraniti kar najbolj naravno, naj se jim raje odpove.
8. Izogibajmo se umetnih pijač, ki vsebujejo veliko saharoze.
9. Visoke temperature utegnejo povečati škodljivost sladkorja, zato se izogibajmo karamela. Karamel dobimo tako, da segrevamo sladkor, ki se pri 180 stopinjah stopi in porjavi.

Nov kotiček v stanovanju

Naredimo otroško sobo prijaznejšo

Imate prazen kot v otroški sobi, pa ne veste, kako bi ga zapolnili. Ponujamo vam idejo s polico za knjige in z blazinami pod njo. Vzamete 4 kose penaste gume 80 x 80 x 20 cm in jih oblečete v različno blago, drobno vzorčasto in črtno. Barve so v našem primeru nežne sončno rumene in svetlo modre. Da bo kot prijaznejši, oblepimo z blagom tudi stene. V našem primeru je blago na steni rumeno z modrimi črtami. Lahko pa je tudi drobno vzorčasto. In da bo vse v "stilu" naj bodo v enakem blagu, kot bodo oblečene stene, tudi roloji na oknu. Blazine povežemo skupaj s trakovi, ki jih všijemo na vogalih. Če bomo imeli kdaj gosta, mu bomo prav iz teh blazin lahko pripravili kar udobno posteljo. Da bo kot udoben in mehak, namečimo na spodnje blazine še številne mehke blazine iz puha ali iz mehkih umetnih vlaken. Ta sobica ne bo le "mala

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

Če izpadajo lasje

Nevšečnega prhljaja in izpadanja las se boste znebili s preprostim pripravkom - z ribjim oljem.

Ribje olje dobimo v lekarni. Do uporabe ga hranimo v zaprti steklenici na hladnem kraju. Za eno kuro ga potrebujemo 150 g.

Najbolje je, da se zdravljenja lasišča z ribjim oljem lotimo takrat, ko nekaj dni ne nameravamo zdoma. Vsak dan si lasne korenine masiramo s konci prstov in veliko olja. Na glavi ga moramo pustiti vsaj eno uro, nato pa si las dolgo umivajmo s toplo vodo in zeliščnim šamponom, dolgo si jih izpirajmo, dokler ne bodo pod prsti škrtali. Po pranju si glavo ovijmo v toplo brisačo.

ureja DANICA DOLENC

IZ ŠOLSkih KLOPI

Turizem na Sovodnju

Vas Sovodenj ni posebno turističen kraj. Ima gasilski dom, moderno kulturno dvorano in nekaj spomenikov iz NOB. Turistično društvo vsako leto priredi praznik koscev in grabljic ter kranjske Janeze v Novi Oselici. Pomembna je planinska kočna na Ermanovcu. Vsako leto jo obišče veliko planincev in turistov. Pri Sivkarju v Javorjevem dolu imajo kmečki turizem. V našem Sovodnju pa manjka veliko stvari, da bi bil bolj privlačen.

Lucija Telban, 3. r. OŠ Sovodenj

Iz sna me predrami pisk vlaka, ki je napovedal prihod na eno od postaj. Povrnen se v sedanost. Premišljuje o Srbiji. Prav velikodušen narod, ki je naše živo nasprotje, saj pravijo, da smo Slovenci zelo skrbni in raje dvakrat premislimo, preden komu kaj damo.

Mislím, da je dandanes, ki nam ga kroji politika in ljudje, ki nam vsiljujejo razhajanje med narodi in narodnostmi, vse bolj pomembno druženje različnih narodov, saj se s tem krepi naše prijateljstvo in vera o zmagi nad kriznimi trenutki. Sem le člen verige tega bratstva in le skupaj bomo lahko rešili našo prihodnost, saj je moč in znanje le v slogi.

Uroš Lampič, 8. d r. OŠ Heroja Bračiča Tržič

Moj najljubši predmet

Za mene je glasba vse. Jok, smeh, šepet vetra, potrkavanje dežja na steklo, rahlo padanje snežink. Največ pa je ritem glasbe. Ljubim ta predmet tudi v šoli, poslušam, izgovarjam, pojem. To me osrečuje. Kadar sem žalostna, me glasba nežno boža, kakor boža mati svojega otroka in mu poje svojo melodijo. Glasba je povsod. Na travniku in v gozdu, na kmetiji in v topli domači hiši, a največ je je v šoli. To je šepet sošolk, kričanje po stopnicah in umirjena beseda učiteljice. To je glasba. In samo jaz vem, da je zame glasba to, kar občutim, da komaj čakam ure, ko nam bo učiteljica rekla tiho, tiho, glasno, glasno. Note se hodno preliva, v meni pa bo ostal še dolgo spomin.

Snežana Grgič, 6. b r. OŠ Prešernove brigade Železniki

MORDA NISTE VEDELI

Za najhujšo ladijsko nesrečo velja na splošno potop prekoceanskega parnika Titanic. 14. aprila 1912 se je na svoji prvi vožnji v lovu za "modri trak", za rekord v vožnji čez Atlantik, zaletel v ledeno goro in se potopil s 1517 ljudmi na krovu, preživel pa je samo 675 potnikov.

Daleč strašnejši pa je bil konec nemške ladje Wilhelm Gustloff, natlačene z begunci iz nemških vzhodnih pokrajin. Potopila se je 18. februarja 1945 v Baltičkem morju nedaleč od mesta Stolpmuende. Smrt v valovih je našlo najmanj 4120 ljudi, nekateri viri pa govorijo kar o 5000 žrtvah.

Prijateljstvo v šoli - kaj je to?

Prijateljstvo je, da si pošten do sošolcev in jim pomagaš, če ne znajo. Ivana Mičurin

Prijateljstvo je, če kaj posodiš drugemu. Damjana Buh

Prijatelj je tisti, ki te ne opravlja, ampak spoštuje. Tatjana Zorko

Prijatelji v šoli se imamo radi in se ne prepiramo. Suzana Seničar

Prijateljstvo v šoli mi je v veliko čast. Izidor Miklavčič

Člani dopis. krožka OŠ Blaž Ostrovrhar Škofja Loka

Doma moram pomagati

Živim v Spodnjih Gorjah v bloku. Vsak dan hodim v šolo. Ko pridem domov, se preoblečem in se lotim pisanja naloge. Zelo hitro, da bi prej šla s prijatelji igrati odbojko.

Ko pride mamica domov, me zmeraj krega, ker imam obleko razmetano. Nažene me pospravljat. Vse moram do pikice natančno pospraviti, potem pa ji moram pomagati še pri kuhinjskih opravilih. V sobotah z mamico pospraviva celo stanovanje, posevava in pobriševa prah s polic, nato pa še pomijeva tla. Največkrat moram to delo opraviti jaz. Ko je stanovanje lepo urejeno, si odpočijem in gledam televizijo. Ko ni več zanimivega programa, se začnem učiti. Nekaj časa se učim, potem pa grem na dvorišče.

Čeprav imamo majhno stanovanje, se mi zdi še zmeraj veliko. To pa zato, ker zmeraj, ko kaj delam, ne pospravim za sabo in imam potem veliko dela. Morala se bom naučiti pospravljati, potem bom imela tudi več časa za hobije.

Izabela Korošec, 6. b r. OŠ Bratov Zvan Gorje

ureja HELENA JELOVČAN

Naši alpski smučarji pred novo sezono

Brez visokotelečnih ciljev

Kranj, 11. novembra - Pred bližnjim začetkom tekmovanja v svetovnem pokalu naši alpski smučarji z zmernim optimizmom napoveduje razplet sezone. Kot reprezentanca ponovitve zlatih časov našega alpskega smučanja na napovedujejo, so pa optimisti, predvsem glede ženskega dela reprezentance.

Reprezentantje, Grega Benedik, Tomaž Čizman, Sašo Robič, Robert Žan, Klemen Bergant, Gregor Grilc, Mateja Svet, Veronika Šarec, Katjuša Pušnik in Nataša Bokal so sedaj že v Združenih državah Amerike. Teden dni bodo vadili na snegu v Breckenridgeu v Coloradu, v bližini Vaila in s tem skušali nadoknaditi izpad zadnjega treninga na snegu zaradi slabega vremena. Prav takšni zadnji treningi pred začetkom sezone so izredno pomembni, na srečo pa se je enako godilo tudi drugim reprezentancam. Naši smučarji bodo ostali v Coloradu do začetka tekmovanja v Park Cityju v zvezni državi Utah. Tam bo 23. novembra veleslalom za moške, 24. novembra veleslalom za ženske, 25. novembra bo slalom za ženske, dan kasneje pa slalom za moške. Te tekme bodo v bistvu nadaljevanje letošnjega svetovnega pokala, ki se je že začel avgusta v Avstraliji in Argentini.

Za razmere v naši reprezentanci bi lahko izrekli oceno ugodno. Katjuša Pušnik celi bolezni, prav tako pa tudi Tomaž Čizman, ki je v novi sezoni edini od naših fantov prvokategorik, in Sašo Robič. Kakšne so napovedi za fantovski del moštva? Zmerne in realne. Največ lahko doseže Čizman, Robič se je popravil v superveleslalomu, dobre uvrstitve lahko dosega mladi Gregor Grilc, Benediku pa bi mogoče ob dobrih uvrstitvah na tekmah za svetovni pokal in dirkah za zboljšavo FIS točk uspela vrnitev v prvo jakostno skupino med slalomisti. Dekleta so na boljšem. Imamo svetovno slalomsko prvakinja Matejo Svet, ob njej pa še Veroniko Šarec in Katjušo Pušnik, ki sta ob Mateji obe v prvi jakostni skupini. Zato lahko od deklet več pričakujemo kot od fantov, seveda če ne bodo nagajale poškodbe.

J. Košnjek

Sindikalne športne igre

Zmagi zdravstvu in LTH

Škofja Loka, 7. novembra - Na škofovskih sindikalnih igrah so preteklo nedeljo končali s tekmovanjem igralci namiznega tenisa. Tekmovanje v športni dvorani na Podnu sta organizirala ZTKO Škofja Loka in SD Kondor pod pokroviteljstvom občinskega sindikata. Med ženskami je zmagal Zdravstveni dom pred Centrom slepih, Jelovico, Elektromotorji iz Železnikov, itd. Med moškimi pa LTH Orodjarna Livarna pred Elektromotorji, Termom, upravnimi organi, Tehnikom, itd. Letos prvič v Škofji Loki ne bo zaključne prireditve, na kateri bodo najboljšim ekipam in posameznikom podelili pokale in priznanja, kar storijo sedaj po vsaki končani panogi. Športniki upajo, da je zaključna prireditev izpadla samo letos in da bo prihodnje leto ponovno organizirana.

J. Starman

Največ nogometašev

Kranj, 8. novembra - Tudi letošnje 23. sindikalne igre kranjske občine kažejo, da je za nogomet največ zanimanja. Na tekmovanju v malem nogometu je sodelovalo 20 moštvev, vsako od njih pa je odigralo najmanj dve tekmi. V finalu je Telekom premagal Kibernetiko 1 z 9 : 2. Sledijo Sava I, Planika, Ljubljanska banka, Kokra, Sava II, Exoterm, KZK, Zivila, itd.

V košarkarskem tekmovanju je zmagala Kibernetika I, drugi pa je bil presenetljivo KZK, za njima pa so se uvrstili Sava, Kibernetika II, Iskra ERO in Temeljna banka Gorenjske. V plavalnem tekmovanju je med moškimi tekmovalo 12 moštvev, med ženskami pa dve. V posameznih kategorijah so zmagali Nataša Jerkovič (OŠ Senčur), Berta Artiček (Sava), Nada Grozelj (Sava), Marko Potočnik (Telekom), Aleš Ropret (Zvezda), Zmago Malavašič (SO Kranj), Srečko Šajovic (Sava), Zdravko Potočnik (OŠ Senčur), Miro Malavašič (SO Kranj), Andrej Artiček (Sava), Vojko Podveršček (Ikos) in Martin Kadivec (OŠ Senčur). V štafeti so bili najboljši plavalci skupščine občine Kranj.

Končano je tudi kegljaško tekmovanje. Med posamezniki sta zmagala Milan Jereb iz Planike s 438 podrtimi keglji in Ema Zajc iz Save, ki je podrla 224 kegljev. Sicer pa je na kegljanju sodelovalo največ ekip: 26 moških in 11 ženskih. Med moškimi je zmagala Kibernetika pred Merkurjem in tretjo ekipo Kibernetike. Med ženskami je zmagala Sava pred Ibijem, Kokro, Golnikom, itd.

Atletika je najmlajša panoga na kranjskih sindikalnih igrah. Vendar se je pokazalo, da so tekme zanimive, začeli pa so beležiti tudi rekorde iger. Andreja Dremel (Zavod za socialno medicino in higieno) je pretekla 100 metrov v času 16,2, Dušan Bobič iz Telekoma je na tej progi tekel rekordnih 11,2, v daljino pa je skočil 6,45, Bojan Klančnik iz Iskre Delte pa je sunil kroglo 13,11 metra daleč, kar je tudi nov rekord iger. Telekom je bil ekipno najboljši pred Erom, osnovno šolo iz Senčurja, itd.

Do konca so še štiri discipline, ki morajo biti končane do 22. decembra, ko bo slovesen zaključek iger.

M. Čadež

Na Kokrici smučarski sejem

Kokrica, 13. novembra - Smučarska sekcija Športnega društva na Kokrici prireja v soboto in nedeljo, 18. in 19. novembra, med 9. in 19. uro v Kulturnem domu na Kokrici tradicionalni sejem rabljene in nove smučarske opreme. Rabljeno opremo bodo sprejemali v varstvo in oceno v petek, 17. novembra, med 17. in 19. uro.

J. K.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Zapostavljeni blejski hokey

S šankom in krampom se ne da preživeti

Bled, 7. novembra - Čeprav so blejski hokejisti edini zvezni ligaši v radovljiški občini, se jim to pri gmotni pomoči ne pozna. Sponzorji od drugod imajo več razumevanja, blagajno pa so vsaj za silo napolnili hokejisti sami s prostovoljnimi delom za šankom na blejskih prireditvah in na udarniških akcijah.

Brane Terjav, sekretar Hokejsko-držiškega kluba Bled, ki ima v svojem sestavu razen prvega moštva, ki igra v I. B zvezni ligi, še mladinsko moštvo (slovenska liga), moštvo starejših pionirjev (slovenska liga) in ekipo mlajših pionirjev (slovenska in karavanaška liga), ter hokejsko šolo, ki se bo začela čez 14 dni (skupno je v klubu 65 registriranih igralcev) poudarja posebej precejšnje nerazumevanje za blejski hokey.

"Prva B zvezna liga je močna, večina klubov se je okrepila, tudi z igralci iz tujine, zato je v igri za zmagovalca več ekip, ob zagrebških moštvi, Celju, Jesenicah II in Triglavu iz Kranja tudi Bled. Lani smo imeli smolo. Prvi vratar se je poškodoval, letos pa te bojazni ni, saj imamo tri. Z Jesenic je prišel Peter Klemenc, ki je še lani igral za prvo moštvo Jesenic, in pri nas igra in trenira člansko in mladinsko moštvo.

Brane Terjav

Iz Vojvodine se je vrnil Alagič, z Jesenic pa smo dobili še Borseta, Kurboša in Jaklja. Borba za vrh je realna, vadili smo na Jesenicah, ker doma zaradi kane dobave kompresorja nismo mogli usposobiti ledu že avgusta, odigrali pa smo tudi štiri tekme za trening. Klub pa je na robu preživetja. Za delovanje vseh klubskih selekcij bi rabili 80.000 zahodnonemških mark, imamo tretjino in še lep del tega smo zaslužili sami z gostinskimi storitvami na Blejski noči, Alpskem večeru in ohceti ter prostovoljnimi gradbenimi delom. Izdatneje nam pomaga še HTP Bled, Spedor iz Zabnice in nekatere avstrijske, predvsem zavarovalniške firme. Podpore od radovljiške ZTKO

skoraj ni. Doslej smo prejeli dve stari milijardi, čeprav smo klub, ki tekmuje v najvišjem rangju tekmovanja od radovljiških klubov. Trenerja Klemenca in Francija Zbontarja, ki skrbi za šolo in pionirje, plačujemo samo in sedaj terjamo od ZTKO, da nam plača uporabo ledu in enega trenerja. Edino srečo imamo, da smo zadnji dve leti kupili novo opremo in nas vsaj to sedaj ne bremeni. Računamo na boljše čase, posebej sedaj, ko bomo sposobni drugo leto že poleti usposobiti led in bo ledena plošča zanimiva ne le za hokejske, ampak tudi turistične namene."

Peter Klemenc, 33-letni jeseeniški hokejist, na Bledu začinja trenersko kariero.

Peter Klemenc

"Po 24 letih aktivnega igranja hokeja, od tega od leta 1974 do lanske sezone v prvem moštvu Jesenic, me je izzvalo trenerstvo in Bled mi je ponudil to priložnost. Tudi moja služba ter aktivni hokey nista bila več združljiva, končno pa moramo starejši prepuščati mesta mlajšim in jim omogočiti priložnost za napredovanje. Kaj je moj cilj na Bledu. Vpeljati red in disciplino na treningu ter privzgojiti odnos do hokeja. Če se nekdo zanj odloči, ga mora imeti rad in se zanj tudi žrtvovati. Blejske ekipe do letos nisem poznal, vendar sodim, da smo z okrepitevami močni, čeprav je liga izenačena veliko bolj kot prva, moštva se ne

poznajo in v tej izenačenosti je lahko vsak spodrsrlaj usoden. Izkušnost bom kombiniral z mladostjo in pri slednji omenjam posebej talente Horvata, Knifca, Poklukarja, Valanta in Bončino. Vsi so domačini in na domačih kaže graditi prihodnost. Na vsaki tekmi bomo igrali na zmago, čeprav smo v primerjavi z nekaterimi tekmečci na slabšem. Jeseničani imajo recimo že 70 treningov na ledu, mi pa 10 in smo v primerjavi z njimi na začetku. Z mladinci pa je še slabše. Druge že dolgo vadijo, Blejci pa so šele danes prvič skupaj. Vendar kaže biti optimist."

J. Košnjek, sliki F. Perdan

Kegljanje

Špik in Košir zmagovalca

Tržič, 7. novembra - Kegljaški klub Ljubelj je organiziral posamično moško in žensko prvenstvo Tržiča v kegljanju, ki je potekalo prek celega leta, na njem pa je sodelovalo nad 150 tekmovalcev in tekmovalcev. Med ženskami je favoritinja Nataša Nepužlan v finalu popustila in bila tretja, zmagala pa je Marjeta Špik, Mojca Sedminek pa je s šestega skočila na drugo mesto. Med moškimi je v pričakovnem dvoboju Franca Nunarja in Jožeta Koširja zmagal slednji, dobro pa so v finalu igrali Štefan Ahačič in mlada Oto Keršič in Jože Pogačnik.

Vrstni red - ženske: 1. Marjeta Špik 1069, 2. Mojca Sedminek 1061, 3. Nataša Nepužlan 1052, itd.; moški: 1. Jože Košir 3382, 2. Franc Nunar 3327, 3. Milan Slatnar 3260, itd.

J. Kikel

Jeseničanom tudi tretji derbi

Jesenice, 11. novembra - Tudi v tretjem slovenskem derbiju I. zvezne hokejske lige med Olimpijo in Jesenicami so bili prepričljivo boljši Jeseničani. Z zadetki Ščapa, Tišlerja, Razingerja in Smoleja so pred okrog 5000 gledalci v odlični igri premagali Olimpijo s 5 : 2. Derbi je bil športen, brez izgredov, tako na ledu kot na tribunah.

Po 11 kolih vodi Medveščak Gortan iz Zagreba z 19 točkami, kolikor jih imajo tudi Jeseničani na drugem mestu. Tretja je Olimpija, ki za Zagrebčani in Jeseničani že zaostaja za 6 točk.

Danes, 14. novembra, bo na sporedu novo kolo. V Zagrebu bo veliki derbi med Medveščakom in Jesenicami.

Zmešnjava po jugoslovansko pa je v I. B zvezni ligi, kjer z Gorenjske igrajo Bled, Jesenice II in Triglav. Ker tekmovalna komisija, njen sedež je v Zagrebu, ni pravočasno obvestila klubov o razporedu tekem, prav tako pa povsod še ni ledu oziroma je zaseden s prvligaškimi ekipami, je večina srečanj odpadla.

J. K.

Prvi svetovni pokal v kegljanju

Boris Urbanc tretji

Kranj, 13. novembra - Da bi popestrili kegljaško tekmovanje, je Mednarodna kegljaška zveza na pobudo Avgusta Likovnika uvedla svetovni pokal v kegljanju. Prva tekma je bila v Steyerju pri Gradcu, jugoslovanski kegljači pa so dokazali, da so v vrhu svetovnega kegljanja. Med ženskami je prepričljivo zmagala Antonija Škafar,

članica Slovenijaceste Tehnika iz Ljubljane, med moškimi pa je zmagal trenutno najboljši kegljač sveta Csany iz Madžarske. Drugi je bil Jugoslovijan Fučkar, član Medveščaka Infostema iz Zagreba, tretji pa je bil svetovni prvak Boris Urbanc iz Kranja, ki ni tekmoval povsem zdrav.

J. K.

Nogomet

Naklo jesenski prvak

Naklo, 13. novembra - Razplet tekmovanja v območni slovenski nogometni ligi zahod, kjer z Gorenjske igrajo Naklo, Triglav, Jesenice in Britof, je bil presenetljiv. Naklo je v zadnjem kolu premagalo doma Bilje z 2 : 0 in osvojilo prvo mesto v jesenskem delu tekmovanja. Ostali izidi: Jesenice : Britof 1 : 0 in Triglav : Jadran Lama 1 : 0. Naklo je na prvem mestu s 17 točkami, Svoboda in Primorje jih imata po 16, Jadran Lama 15, Jesenice so devete z 8 točkami, Triglav deseti s 6 točkami, Britof pa 11. s 6 točkami.

Končano je tudi tekmovanje v gorenjskih nogometnih ligah.

D. Jošt

Ligaški izidi

KOŠARKA - V republiški moški ligi je kranjski Triglav doma na Planini premagal Iskro Delto Jezico s 97 : 82 (52 : 37). Koše za Triglav so dosegli Susič 25, Roman Horvat 28, Samar 2, Vujadinovič 9, Omahen 8, Tadič 10 in Robi Horvat 15. Triglav je po tej zmagi četrti z 10 točkami, vodi pa Celje z 12 točkami. V ženski ligi je Odeja Marmor premagala Cimos s 74 : 56 (30 : 20). Koše za Ločanke so dosegle Habjan 6, Kržišnik 14, Baligač 18, Luskovec 11, Bizjak 2, Maček 14, Frakelj 4, Gorenc 3 in Primožič 2. Kranj je zanesljivo premagal Šentvid z 92 : 50 (52 : 31). Koše za Kranjčanke so dosegle Šostarič 4, Tomac 9, Mohorič 4, Podrekar 3, Rakovec 2, Gartner 21, Čufer 22, Zrnič 11, Horvat 2 in Hodžaj 2. Jeseničanke pa so doma zgubile s Cometom z 71 : 57 (24 : 30). Koše za Jeseničanke so dosegle Halilagič 5, Trojar 2, Zorman 6, Felc 16, Krznarič 9, Stražišar 16 in Šefič 3. V ligi vodi Odeja Marmor s 12 točkami. Kranj je četrti z 10 točkami, Jesenice pa osme s 7 točkami.

ROKOMET - V II. zvezni rokometni ligi so Kranjčanke v Subotici igrale s Spartakom in tesno zgubile z 21 : 20. Vodi Trešnjekva z 12 točkami. Kranjčanke pa so tretje z desetimi. V slovenski ligi je Termopol izgubil z Usnjarem 26 : 20 in je sedmi z 8 točkami, vodi pa Usnjar, Alples pa je v ženski ligi doma izgubil z Branikom 17 : 18. Vodi Burja z 12 točkami, Alples pa je sedmi s sedmimi točkami.

ODBOJKA - V II. zvezni ženski odbojkarški ligi zahod je Bled doma premagal Maglič in je šesti s šestimi točkami. V republiški moški ligi je Bled s 3 : 1 zgubil s Fužinarjem in je s 6 točkami četrti, v ženski ligi pa je Triglav doma izgubil z Mislinjo z 0 : 3. Triglavanke so devete s štirimi točkami.

J. K.

OD TEKME DO TEKME

Kros v Lešah - Športno društvo Leše je priredilo zadnji letošnji kros na 2, 4, 6 in 9 kilometrov dolgih progah med Lešami in Palovičami. Teklo je nad 60 tekačev iz tržiške občine, Kočevja, Kamnika, Mojstrane, Trbovelj, Ljubljane in Radovljice. Pri izvedbi tekmovanja sta največ pomagala Cveto Bohinc in Jože Kokalj. Pokal Klemena Dolenca iz Radovljice za najboljšega rekreativca je prejel Lado Urh iz Kamnika. Kdo so zmagali na lešanskem teku. Med pionirji Jure Gregorič iz Ljubljane, med pionirkami Marija Dobre iz Leš, med članicami Heda Kotar iz Trbovelj, med člani nad 40 let Slavko Sitar iz Mošenj, med člani do 40 let pa Lado Urh iz Kamnika.

J. Kikel

Prvenstvo Peka v kegljanju - V tržiškem Peku je za kegljanje veliko zanimanja, kar potrjuje tudi dobra udeležba na prvem tovarniškem prvenstvu v kegljanju. Med ženskami je bila najboljša Mojca Sedminek s 1072 podrtimi keglji, sledijo pa Lidija Žnidaršič 1068, Nataša Nepužlan 1063, Marjeta Špik 1052, Sabina Keršič 1044, itd. Med moškimi je zmagal Rudi Nunar s 1617 podrtimi keglji, za njim pa so se uvrstili Janez Čerin 1608, Milan Krč 1586, Vili Špehar 1585, Jože Teropčič 1563, itd.

J. Kikel

TEMA TEDNA

Sindikalisti

V Evropo 92 hiti Vzhod: nekateri cagavo, drugi s sto na uro. Tistim pa, ki bi v »Evropo zdaj« po mirni in civilizacijski poti, pa je poprej treba nasuti še malo popra v njihovo evropsko južino. Scenarist je znan, komande pa sledeče:

V prvem poglavju da Slovincem pošteno lekcijo kosovski partijski vrh. Rahman Morina se pusti izvoliti tako, da zgodovinsko izjavi: glasovali bomo kar javno, ker je tak način glasovanja najbolj demokratičen. Za tem se bo skozi podobno kvazi-demokracijo, dal izvoliti še Slobodan Milošević. Demokracija na kvadrat! Saj bi jo lahko izvažali, če bi bilo sploh komu še mar za take stalinistične podvige in manire.

V drugem poglavju se zbere zadostno število Srbov in Črnogorcev s Kosova (lahko tudi od drugod) in krene na prvodecembrski pohod nad Ljubljano. Z vlakci, z avtobusi, lahko tudi z letali. Aranžma vključuje vse: brezplačni prevoz in povračilo morebitnih stroškov. Sindikalnem izletu se na poti lahko pridruži vsi, ki nimajo kaj početi in bi želeli za en dan trpeti.

Tretji prizor: ljubljanske ulice. Tam hripavo odmeva: Življenje damo, Kosova ne damo. V ozadju se slišijo obupni kriki preganjanj in razžaljenj. Priporočljivo je, da bi bil miting na prostoru, kjer bi se dalo sedeti: miting gor ali dol, navada je železna srajca. 1. december je delovni dan in na delovni dan

vsak pošteni mitingaš počiva ali spi. Za prihajajoče mitingaške strukture, ki jih delovni dan že tradicionalno uničuje in ubija, bi bilo dobro pripraviti intervencijske skupine. Ni, da bi jih imeli na vesti, če bi nenadoma pospali na ljubljanskih ulicah, recimo ob enajstih dopoldne! Prvega decembra je na senčni strani Alp ponavadi mrz. Z nabiti, da jih nenadoma popade nostalgija po delovnem mestu in bodo kar poplegli na mrzle pločnike. Brrrrrr!

Pohodniki bodo v četrtem poglavju izčepali vso svojo duhovno trpljenje in se zgroženi nad pasivno Ljubljano vrtili. Naročniki mi-

tinga, čisto navadni politični mešetarji, si bodo pomeli roke: odcepitveniki, zdaj pa imate »Evropo zdaj!« Reuter pa drugi bodo poročali, kako je srbska politika na 1. decembra dan izvozila svojo revolucijo v Ljubljano. Koga v svetu, ki je pri zdravi pameti, pa poleg še zanima ta zmedena, nevrotična in primitivna Jugoslavija?

Scenarij protibirokratske revolucije sploh ni od muh. V njem imajo nekaj stranskih vlog tudi nezdiferencirani Vojvodinci, ki so trenutno na oblasti. Ti genialci so predlagali, naj še druge republike ustanovijo svoje pokrajine, če jim ni všeč, da ima Srbija v federaciji zdaj tri glasove. Bravo! Namesto, da tiščimo v Evropo, bi se nas dalo v naslednjem letu zaposliti tudi drugače, s projektom slovenskih avtonomnih pokrajin: AP Dolenjska, AP Koroška, AP Gorenjska, AP Notranjska. In dva do tri aeroplane z Brnika, da se vsi ti AP-ejenci tedensko odvozijo v Beograd na glasovanja in usklajevanja.

Adijo Evropa, za zdaj nas še ne bo! Mi smo še vedno po JUS. Kdaj pa bomo dojemljivi za evro - standard, ve samo Vava. Ta slavna gospa, ki v kugli vidi vse, mi je tik pred prihodom sindikalistov prihodnost Jugovine prav lepo predstavila:

»Enkate penkate cukate me, abe fabe domine, etkum petkum kufer puč, ta država enkrat - fuč.« UD.Sedej

JEŽ
Dolgujejo mu - brinove jagode!

Ob pregledu poslovanja so pri radovljiškem zasebniku ugotovili nepravilnosti in ga tudi kaznovali. Med drugim so mu zasegli precejšnje količine brinovih jagod, ki jih je ustrezno hranil in skladiščil.

A glej ga zlomka! Po dolgotrajnih sodnih in drugih postopkih se je nesporno dokazalo, da mu nekaj ton brinovih jagod ne bi smeli odvzeti ali: zdaj mu jih morajo vrniti. Kdo? Nihče drug kot pet izvršnih svetov gorenjskih občin!

Lahko bi mu jih zdaj vrnil, ko ne bi bilo majčkene zadregice: brinove jagode so neprimerno skladiščili, tako da so danes neuporabne. Oškodovani zasebnik je tako izračunal, da stroški nepravilnega skladiščenja brinovih jagod dosegajo kar nekaj milijard dinarjev. Izvršni sveti petih gorenjskih občin pač niso molijali ničesar drugega, kot da so pripravili ključ razdelitve teh nebodigatrab stroškov: na vsako občino odpade toliko in toliko bridgovega dolga. Najvišja vsota, ki tako »prizadene« eno izmed gorenjskih občin, je nekaj več kot dve stari milijardi dinarjev.

Zdaj bodo naši izvršni sveti zadregi rešili tako, da bodo najbrž pri Drogi Portorož naročili toliko in toliko ton brinovih jagod, poravnali stroške in zasebnik bo dobil naročeno pošiljko. Primer kaže, kako nespametno so ravnali, ko niso brinovih jagod skladiščili tako, kot bi bilo treba. Čeprav gre samo za brinove jagode, bi bilo treba pomisliti, da so vendarle tudi nekaj vredne in da se lahko zgodi, da jih bo treba vrniti. Tako vsaj davkoplačevalci ne bi plačevali malomarnosti in neodgovornosti, saj bo šla odškodnina iz občinskih proračunov.

V izogib kakršnihkoli zlonamernih natolcevanj pa čisto resno predlagamo, naj se svet gorenjskih občin pomeni z oškodovanim zasebnikom. Morda bi se ga dalo prepovoriti in bi nekaj mesecev počakal. Tedaj bi lahko po gorenjskih šolah »ruknil« kakšno dobrovoljno akcijo nabiranja brinovih jagod, pa tudi tikastim Gorenjcem, ki ljubijo sprehode v naravo, bi lahko predlagali, naj imajo sokolje oko in poberejo v robček vse brinove jagode, ki jih bodo kje zapazili. Pri občinskih skupščinah bi potem stali čebri, kamor bi zavedni občani in občanke nosili deficitarne pogodnje sadeže, na koncu pa bi najbolj gorečim odzivnikom podelili flašo brinjevega z diplomo. Ne, sploh ni smešno, če gledamo skozi varčevalno logiko. Če občinskih proračunov ne bomo družno reševali pri majhnih stvareh, velikega proračuna sploh ni smno vredni...

Gorenjski izvršni sveti: razmislite torej o brinjevskem predlogu in nikarte na vrat na nos v Drogo. Nekdo ga je polomil, že, polomiadi boste plačevali vi, to že, ampak nam, davkoplačevalcem, pa res ni vseeno, da bi kar tako otekala sredstva iz proračuna. Pomagali bomo, brez skrbi, le marketinški pristop je treba imeti. Apelirajte na nas, pa se bomo zagnali v brinove in vam nanosili jagod, da bo veselje...

D. Sedej

ČVEK

Byron

Angleški pesnik George Gordon lord Byron je rahlo šepal in ga je zaradi tega že vsako namigovanje razžalostilo. Vsakomur pa je poskušal vrniti milo za drago.

»Kako kaj gre,« ga je z zlobnim poudarkom vprašala nekoliko škilava dama.

»Kakor pač vidite,« je zaskal občutljivi pesnik.

Plačan račun - po 27 letih

Ko je imel Paul Mc Cartney nedavno turnejo po Zahodni Nemčiji, je plačal tudi neki gostilniški račun, ki se glasi na ansambel Beatles in je ostal neplačan polnih 27 let. Račun za 30 funtov je gostilničar hranil na gostilniški polici. Pred mnogo leti so se v tej gostilni mudili tedaj še neznan in siromašni mladeniči, ki so se imenovali ansambel Beatles. Gostilničar se še danes spominja, da so mu tedaj stalno govorili: Brez skrbi, Fredi, plačali ti bomo, ko bomo slavni. Paul Mc Cartney je sedaj plačal dolg in dodal še 30 funtov - za obresti!

Osel

Dvajsetletni nemški pisatelj Ludwig Borne je bil v družbi starejših gospodov. Eden izmed njih je trdil, da so njegovi nazori edino pravilni, pisatelj pa mu je ugovarjal. Ogorčeni diskutant se je razhudil in zavpil:

»Molčite mladenič! Ko sem bil jaz v vaših letih, sem bil še osel!«

Borne mu je lakonsko odgovoril:

»Potem pa ste zelo dobro ohranjeni, gospod!«

Smučanje je seksi

Če želite, da vas bodo imeli za smeje in senzualne - potem smučajte! Če želite, da vas imajo za kulturne, poštene in uravnotežene - igrajte golf! Če pa se želite kazati kot enostavni in priljudni - odločite se za balinanje!

Tako svetuje ameriški psiholog, ki se ukvarja z raziskavami o tem, kakšni so ljudje, ki se ukvarjajo s posameznimi športi.

Psiholog pravi, da so teniški igralci seksualni in privlačni, najbolj pošteni pa naj bi bili tisti, ki se ukvarjajo s kegljanjem in balinanjem.

Švica in armada

Pred palačo federacije v Bernu se je pred nedavnim zbralo več kot 15.000 ljudi, ki so se udeležili glasbenega festivala pod naslovom Zaustavite vojsko! Festival so organizirali pacifisti, ki vodijo akcijo pod naslovom Švica brez armade. Na festivalu so nastopile glasbene skupine iz Velike Britanije in Zvezne republike Nemčije, toda organizatorji so se znašli v škripcih: festivala ni hotelo zavarovati nobena domača zavarovalnica, pacifiški zbor pa so bojkotirale tudi švicarske pivovarne in so organizatorji morali poskrbeti za pijače druge.

ANEKDOTA

Denar

Romanopisec in dramaturg Enrico Annibale Butti je bil direktor skromnega časopisa, ki je že po nekaj številkah nehaj izhajati. V zadnji številki je Butti objavil naslednje pojasnilo:

»Ta časopis se rodi po potrebi iz denarja, umira pa iz istega razloga.«

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Jutri, v sredo, 15. novembra, med 18. in 19. uro bo na valovih Radia Žiri stekla znova mesečna oddaja o narodnozabavnih glasbi s narodnozabavno lestvico Radia Žiri. V ritmu valčka in polke s svežimi novicami iz glasbenega sveta boste lahko prisluhnili na frekvenci UKV 98,2 MHz (Žiri in Poljanska dolina), 96,4 MHz (Selška dolina) in 91,2 MHz (Škofja Loka in okolica - oddajnik Lubnik).

Poletne uvrstitve:

1. Dom je zavetje sreče - Ansambel Lipa
2. Fotograf - Ansambel Rž
3. Za vse hvala ti - Ansambel Franca Miheliča
4. Ko pride pomlad - Nagelj
5. Očetu - Alpski kvintet

Predlog novih viž:

6. Kje je sreča - Ansambel bratov Avsenik
7. Vem za deželo - Ansambel Gorenjci
8. Čaše dvignimo visoko - Ansambel Francija Zemeta
9. Glasba iz Slovenije - Ansambel Slovenija
10. Premlada za ljubezen - Nagelj

Priloženi kupon nalepite na dopisnico ali razglednico in jo do 30. novembra pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, Žiri. Izmed poslanih kuponov bomo izžrebali glasbeni kaseti.

Kupon:

Ime in priimek

Naslov

Glasujem za

Mnenje o oddaji

Želje

Male gorenjske vasi
Križna gora

Piše: D. Dolenc

Gospodarska komisija je bila razbita

Današnji zapis moram začeti z opravičilom. Zadnjič na sliki ni bila Mežnarjeva Lojzka, pač pa Ana Tavčar, Šuštarjeva mama. Tiskarski škrat je vseh muh poln, kot vidite. Sicer pa, Križnogorci so že vedeli, za katero gre.

Naj nadaljujem s pripovedjo Šuštarjeve mame. Še danes ji je hudo za Jožetom, še danes razmišlja, ali bi morda le bil takrat ušel belim, ko bi ga ne bila poklicala nazaj zaradi juhe... Ko so ga v kuhinji prijeli, jim je moral najprej pokazati, kje je imel bunker. Ostali so po hiši vse preobrneli. Ko so Jožeta čez čas prignali nazaj, mu je iz ust tekla kri. S puškinimi kopti so tolkli po njem. Potem so ga vlekli v Škofjo Loko v zapore. Kasneje so izvedeli, da se je tam obesil. Zagotovo so ga sami, premišljuje še danes Šuštarjeva mama. V knjigi Pomniki NOB na Škofjeloškem pa je zapisano, da so ga odgnali na

Spodnji trg v Društveni dom (danes gledališče), kjer je na zaslišanju po mučenju umrl. Vsi štirje terenci so bili člani okrajne gospodarske komisije, ki je bila ob tem dogodku razbita.

Tudi danes je najlepše pri peči: Šuštarjeva dekleta Petra, Damjana, Irena in Majda peči ne zamenujejo za še lepši kamin kje v dolini. - Foto: D. D.

Prvi je zagorel
Jožnkov hlev

21. novembra pa je Križno goro doletela najhujša nesreča. Ta dan so nemški osvajalci skupaj z domačimi pomagači vas požgali.

»21. novembra 1944 so enote 31. divizije napadle sovražnikovo postojanko v Železnikih,« piše v »Pomnikih NOB na Škofjeloškem«. »Za likvidacijo postojanke je bila določena Gradnikova brigada, druge enote (Kosovelova in Prešernova brigada, Škofjeloški odred, del topništva 9. korpusa) pa so dobile nalogo, da zaščitijo Selško dolino pred nemškim vdorom. Prešernova brigada je dobila nalogo, da s svojimi bataljoni zavaruje ozemlje proti Kranju, od koder naj bi sovražnik prek Križne gore pomagal svoji postojanki v Železnikih. Prešernovci so takoj, ko so prišli v vas, postavili zasede, poslali izvidnice, preostali borci so se nastanili po hišah, da se odpočijejo. Vaščani so bili tudi sicer, v vseh dneh vojne vedno zavedni in povezani s partizani.

Nemci in domobranci so napadli že v zgodnjih jutranjih

urah 21. novembra 1944. Prešernovci so prve napade uspešno odbijali, predvsem prvi bataljon. Prve hiše, predvsem hlevi, so goreli že prvi dan bojev, saj so Nemci uporabljali tudi zažigalne bombe. Ponoči se je bataljon premaknil in zavzel položaje na Lavtarskem vrhu. Zjutraj naslednjega dne se je sovražniku uspelo prebiti po soteski ob Hrastniku v Selško dolino in do Selc.

Ko so Nemci prišli v vas, so pobrali vse moške in jim natočili strelivo, da so ga nosili na položaje. Drugi Nemci in domobranci so v vasi ropali in požigali. Ljudje so bežali iz vasi, da bi si rešili svoje življenje, saj so se bali, da jih pijani in podivjani okupatorji ne bi žive zmetali v ogenj. Vaščane so kmalu segnali skupaj in jih odpeljali v Škofjo Loko in nato v taborišče.

»Tisto nedeljo je bilo v vasi polno partizanov,« se spominja Ana Tavčar, Šuštarjeva mama. »Po peči so ležali, kar baje je stal na peči, ko se je topil sneg z njihovih oblačil. Zjutraj je pa začelo pokati. Nemci so prišli skozi vas in partizani so udarili po njih. Čim se je tu začelo pokanje, so Nemci iz gozda spodaj na vas udarili s flakom.

Cerkvica Sv. Križa je bila včasih poimenovana po Sv. Urhu. Od Sv. Križa je Križna gora verjetno dobila svoje ime. - Foto: D. D.

Najprej je zagorel Jožnkov hlev. Ko so pa potem Nemci pridri v vas, so kar z vžigalicami prižigali. To je bilo na ponedeljek, našo hišo so prišli požgati šele v torek.

Čimprej od doma

»Moške iz vasi so segnali skupaj, pri našem kozlu so jih

imeli, potem pa so jih peljali v Selca. Moža so se držali otroci in verjetno je to pomagalo, da ga niso vzeli. Nemško je razumel, z nekim Romunom sta se pogovarjala. Slišala sem, da sta dve brigadi partizanov zadaj. Če bodo prišli sem gor, bodo zagotovo prišli k hišam in lahko jih dobijo pri nas, pričakajo v zasedi... Kaj storiti? V našo hišo so nosili seno. Ne smemo ostati tu, sem bila prepričana. Okorajžila sem se in vprašala, ali lahko gremo od doma. Dovolili so. Z možem sva vzela otroke, 2 kravi iz hleva in najnujnejše, kar smo pač mogli naložiti na samotež. Zatekli smo se k mojemu bratu v Staro Loko. Tudi potrdilo sem dobila od Nemcev, da lahko gremo. Kako pametno je bilo to: nekajkrat so nas med potjo ustavili, kam gremo. In potrdilo je vedno znova omogočalo pot naprej.

Naslednji dan, v torek, so pri nas požgali, ko so šli naprej. Iz Stare Loke smo sem gor gledali, kako gori. A mi smo bili le na varnem. Tistikrat je pogorelo še pri Kalanu, pri Oratartu, pri Jurju, Luskucu, Alucu in pri Jožniku. Kalanovih je pet padlo, 4 fantje in hči Minka.

KAR LAHKO STORIS DANES,
NE ODLASAJ NA JUTRI!

NORDMENDE

Na voljo,
vam je
vrhunski videorekorder
po občutno nižji ceni!
V 3505 HI-FI stereo

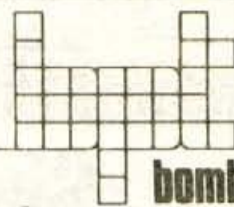
3 video in 3 avdio glave, 48 programov
- od teh je 8 možno programirati za
obdobje enega leta, možnost 8-urnega
snemanja glasbe v HI-FI stereo tehniki,
euroscart priključek, daljinsko upravljanje.

prejšnja cena 1195 DEM sedaj 1049 DEM
in dinarske dajatve

Informacije in prodaja:

emona commerce
tozd globus ljubljana

LJUBLJANA, Trg revolucije 1, tel. 061/219-107, MARI-
BOR, Lesnina, Hoče, Miklavška 63, tel. 062/304-697,
NOVO MESTO, Emona-Dolenjka, Kidričev trg 1,
tel. 068/22-395

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

DISKONTNA PRODAJA IZDELKOV BPT TRŽIČ

POSTELJNINA — vezena, tiskana, beljena, in barvana
NAMIZNE GARNITURE — prti, nadprti, servieti
BRISAČE
KUHINJSKE KRPE

Prodaja poteka od srede 8. 11. 1989, dalje v nekdanjih
skladiščnih prostorih delovne organizacije.
Vhod je pri vratarnici, ki je pred mostom čez reko Bistrica,
oziroma nasproti Tovarne Peko Tržič.

Delovni čas
vsak dan od 9. do 17. ure
ob sobotah od 7. do 12. ure

IZDELKI SO IZ KVALITETNIH
BOMBAŽNIH TKANIN-
IZKORISTITE UGODEN NAKUP IN NAS
OBIŠČITE!

RAZISKOVALNA SKUPNOST JESENICE

Na podlagi 4. člena pravilnika o organiziranju izvajanja pro-
grama dejavnosti raziskovalne skupnosti občine Jesenice in
sklepa samoupravnih organov skupščine raziskovalne skup-
nosti občine Jesenice OBJAVLJAMO

RAZPIS RAZISKOVALNIH NALOG ZA LETO 1990 S PODROČJA

- energetskih virov,
- surovinskih virov,
- kmetijstva,
- varstva okolja,
- izboljšanja proizvodne organizacije in poslovanja,
- družboslovja,
- naravoslovja in medicine.

Sodelujejo lahko:

- delavci v raziskovalnih organizacijah, ki so registrirane v razvidu raziskovalnih organizacij SRS,
- delavci v drugih organizacijah združenega dela, ki opravljajo delo na področju raziskovalne dejavnosti, lahko pa tudi vsi delovni ljudje in občani ter delovni ljudje in občani organizirani v družbenih organizacijah in društvih, ki s svojimi programi prispevajo k uresničevanju raziskovalne dejavnosti.

Prijava naj vsebuje:

- naslov organizacije, ki predlaga svoje sodelovanje oziroma raziskovalno nalogo,
- naslov raziskovalne naloge,
- ime nosilca in izvajalcev raziskovalnega dela, ter recenzorja,
- izhodišče, cilj in namen dela,
- utemeljitev in uporabnost rezultatov,
- časovni potek in finančni predračun (s sofinancerji)

Prijave sprejemamo do 15. decembra 1989 na naslov: Razisko-
valna skupnost Jesenice, Titova 65, p. p. 21

Opomba:

Prijave bomo sprejemali tudi še po objavljenem roku, (skozi celo leto 1990), vendar imajo pri financiranju prednost nalo-
ge, ki bodo dostavljene v razpisnem roku.

VOJNA USTANOVA "CRVENA ZVIJEZDA" VO "SLOBODA" BLED

Vojna ustanova "CRVENA ZVIJEZDA" - ZAGREB razpi-
sujе prosta delovna mesta v Vojnem odmarališču "SVOBO-
DA" - BLED:

1. KUHAR - SPECIALIST
VKV, 4 leta delovnih izkušenj
2. KUHAR
KV, 2 leti delovnih izkušenj
3. KUHAR
PKV, 1 leto delovnih izkušenj, 2 delavca
4. NATAKAR
VKV, 3 leta delovnih izkušenj
5. NATAKAR
KV, 2 leti delovnih izkušenj, 4 delavci
6. SOBARICA
PKV, delavka

Za vsa zgoraj navedena delovna mesta določamo 3 mesečno
poskusno delo.

Pismene prijave z dokazili naj kandidati pošljejo na naslov:
VOJNO ODMARALIŠČE "SVOBODA" - BLED, Prešernova
44, v roku 8 dni od dneva objave.

GORENJSKI GLAS

Hotelsko turistično podjetje "GORENJKA" Kranjska gora

Na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 7.11.1989 razpisna
komisija razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidat za direktorja podjetja mora poleg zakonskih izpol-
njevati še naslednje pogoje:
- da ima najmanj višješolsko izobrazbo ekonomske, turisti-
čne ali komercialne smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- da aktivno obvlada vsaj en svetovni jezik.

Mandat za delovno mesto direktorja traja 4 leta.

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogo-
jev in s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj
kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:
HTP "GORENJKA" p.o., Razpisna komisija, 64270 JESE-
NICE, Prešernova 16.

Trgovska in gostinska delovna organizacija ŽIVILA
KRANJ - TOZD GOSTINSTVO KRANJ vabi k sodelova-
nju kandidate za opravljanje naslednjih prostih del in nalog:

1. VODENJE KUHINJE V HOTELU BOR-GRAD HRIB V
PREDDVORU
2. POSTREŽBA GOSTOV V RESTAVRACIJI ALI V TO-
ČILNICI
3. IZDELAVA SLAŠČIC OZ. KRUHA IN PEKOVSKEGA
PECIVA

Zelimo, da se prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje
pogoje:

Pod 1: **IMATE POKLIC KUHARSKI TEHNIK OZ. KU-
HAR?**

Če že več kot 2 oz. 3 leta vodite večjo restavracijsko
kuhinja, lahko prevzamete vodenje kuhinj ev našem
hotelu v Preddvoru. S pomočjo kuharskega strokov-
njaka in kvalitetne ponudbe bomo lahko dopolnili
turistično ponudbo v tem lepem kraju.

Na razpolago imamo DRUŽINSKO STANOVA-
NJE.

Sprejeti kandidat bo opravljal 2 meseca poskusno
delo.

Pod 2: **ČE IMATE POKLIC NATAKAR,** torej končano
GOSTINSKO ŠOLO, ali pa ste morda brez poklica,
pa na podlagi večletnih delovnih izkušenj dobro po-
znate in obvladate strežbo, lahko v našem TOZD
Gostinstvo sklenete delovno razmerje za določen
oziroma nedoločen čas. Izbrani kandidati bodo
opravljali 2 meseca poskusno delo.

Pod 3: **ČE STE PO POKLICU SLAŠČIČAR oziroma PEK,**
se lahko vključite v razširitev ponudbe v naši slašči-
čarski delavnici. Izbrani kandidati bodo opravljali
dva meseca poskusno delo, delovno razmerje pa
sklenili za določen ali nedoločen čas.

Vse zainteresirane kandidate obveščamo, naj pošljejo pisne
prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od obja-
ve na naslov: DO ŽIVILA KRANJ - kadrovska služba, C.
na Okroglo 3, 64202 Naklo. Vse prijavljene kandidate bomo
pisno obvestili o izidu izbirnega postopka v 15 dneh od
opravljene izbire.

Super CENE pri LOIBLKAUFU!

Avstrija - KIRSCHENTHEUER 48
(Pred Dravskim mostom desno)
od 11. 11. do 28. 11. 89

SUROVA KAVA MINAS
OD 10 kg **35.- kg**

RAMA 500 g
**ZDAJ
SAMO 13.50**

SUROVA KAVA MINAS
OD 10 kg **35.- kg**

RAMA 500 g
**ZDAJ
SAMO 13.50**

KAVA: BRASIL ali RIO
1 kg samo **44.90**

ROZINE 500 g
8.90

BEBETTE ČOKOLADA
VSEH VRST
100 g **5.90**

ALVORADA - DO MOCCA
KAVA 1 kg
**ZDAJ
SAMO 77.90**

Italijanski RIŽ 5 kg +
VEDRO **49.90**

PRALNI PRAŠEK
WEISSER RIESE 6.2 kg
**ZDAJ
SAMO 129.90**

ŠE CENEJE - ŠE VEČJA IZBIRA!

AVTORADIO ALI
AVTOKASETOFON

WC - PAPIR
10 rol

ZDAJ ŽE od **399.-** samo **19.90**

ŽENSKÉ in MOŠKE

VSE **TIMES** URE

**URE
ŽE OD 25.-**

ZDAJ ZA 100.- CENEJE!

15. in 16. 11. 89

BREZPLAČNA pokušnja

BOCK - PIVA!

Prometne razmere na Gorenjskem

Še daleč od minus 10

Kranj, novembra - Prometne nesreče in njihove posledice tudi v 9-mesečnem statističnem obdobju bistveno ne spreminjajo porazne slike gorenjske prometne varnosti. Nesreč z ranjenimi je bilo sicer 14 odstotkov manj kot enako obdobje lani, desetino je bilo manj lažje in huje ranjenih v nesrečah, zato pa je naraslo število nesreč s smrtnim izidom in mrtvih.

Med mrtvimi je bilo 25 voznikov (18 za volani osebnih avtomobilov, 5 kolesarjev in 2 mopedista), 10 sopotnikov in 7 pešcev. Da nam na cesti prav kakor v vojnih umira cvet naroda, dokazujejo številne o starostni strukturi umrlih: 15 mrtvih je bilo starih med 18 in 35 let, do 50 let je bilo nadaljnjih 12 mrtvih, do 70 let 9 ljudi in 2 nad to starostjo, po dva mrtva sta tudi med mladoletniki in otroki.

Med vzroki za takšno stanje milica še zmeraj na prvo mesto postavlja človeški faktor. Porazna disciplina prometnih udeležencev se kaže v napačni strani in smeri vožnje, preveliki hitrosti, alkoholu, izsiljevanju prednosti, nepravilnemu prehitvevanju, nepravilnosti pešcev... Posledice nesreč bi bile precej milejše, ko bi se avtomobilisti dosledneje pripenjali z varnostnimi pasovi, motoristi in mopedisti pa nosili med vožnjo čelade. Večina ljudi v pro-

metu je po prepričanju milice brezbržna do svoje varnosti, zlasti ker lahko »špekulira« z nizkimi kaznimi, ko jo lahko kljub kršitvam zelo poceni odnese. Celotno obnašanje tujcev na naših cestah se je (domnevno zaradi naših slabih zgledov) močno poslabšalo.

Pripisovati vso krivdo za prometno (ne)varnost ljudem je nespametno, saj razen nediscipline ljudi poznamo tudi vse starejše in slabše opremljene avtomobile ter slabo stanje naših cest. Dokaz za slednje so tudi nesreče, ki se (sodeč po statistiki) pogosteje dogajajo na regionalnih in lokalnih cestah, pol manj pa jih je na magistralnih. Avtocesta je najvarnejša - šele letos je imela prvo smrtno žrtev.

Tudi ukrepi milice zoper prometne udeležence so se v primeru z lani skrčili, nekaj zaradi spremenjene zakonodaje, malce zaradi selekcije, malce pa zaradi

Na Gorenjskem se je letos primerilo 345 prometnih nesreč, ki so se končale s smrtjo ali telesnimi poškodbami. Lani jih je bilo 395. Mrtvih je bilo letos v njih 42, lani 40, huje ranjenih 213, lani 238, lažje ranjenih pa 229, lani 287.

Še vedno so najpogostejši povzročitelji nezgod avtomobilisti, 211 jih je letos zakrivilo prometne nesreče. 43 povzročiteljev je vozilo kolo z motorjem, 31 kolo, za njimi pa so najpogostejši krivci pešci.

Na avtocesti se je letos pripetilo 7 prometnih nesreč, na magistralnih cestah 73, na regionalnih 123, na lokalnih pa 140. Na mestnih ulicah se je primerilo 59, na ostalih cestah pa 18 nesreč. Avtocesta je terjala le eno smrtno žrtev, magistralne ceste 9, regionalne 20, lokalne 10, ostale 3.

neučinkovitosti, saj so se miličniki v mnogih primerih bolj osmešili kot pa učinkovali.

D. Z. Žlebir

Pobuda Slovenske kmečke zveze

Namesto zavarovanja vzajemna pomoč

Poljčane pri Slovenski Bistrici, 7. novembra - Upravni odbor Slovenske kmečke zveze je na seji prejšnji torek obravnaval pobudo o medsebojni, vzajemni pomoči članov kmečke zveze v primeru požara. Kot smo slišali na seji, bi se kmetje lahko celo odpovedali zavarovanju kmečkega premoženja v zavarovalnicah, če bi se medsebojno pomoč dobro uveljavila.

Osnutek sporazuma o vzajemni pomoči predvideva, da bi v tovrstno "zavarovanje" zajeli gospodarska poslopja in stanovanjske hiše brez notranje opreme, kmetijsko mehanizacijo, ki je zgoraj ali bila poškodovana v poslopju ali neposredni bližini, ter žirino, ki jo je zajel ogenj ali jo je na domačem pašniku pobila strela. Kmetje bi si medsebojno pomagali ne glede na vzrok požara, razen v primeru, če bi ga namerno povzročil lastnik sam. Višino škode bi ocenjevala tričlanska komisija, ki bi jo imenoval področni odbor kmečke zveze; v njej pa naj bi bil tudi eden od sosedov. Komisija bi razdelila škodo med podpisnike sporazuma, ki bi, razdeljeni v pet razredov, prispevali (denar, material) skladno s svojo premoženjsko močjo. Sporazum o vzajemni pomoči bi začel veljati tedaj, ko bi ga na območju podružnice ali več podružnic podpisalo določeno število kmetov; prenehal pa tedaj, ko bi se število podpisnikov preveč znižalo.

Člani upravnega odbora so ocenili, da bi bili kmetje v primeru, če bi se dobro organizirali in če bi se vzajemna pomoč uveljavila, finančno na boljšem kot pri zavarovanju kmečkega premoženja v zavarovalnicah. Kmet Stefan Žižek, sicer delegat v republiški skupščini, pa je dejal, da bi bili na boljšem tudi zato, ker bi "pogoreli" v primeru zadostnega števila podpisnikov dobili realno odškodnino.

Na seji so tudi sklenili, da bodo o pobudi upravnega odbora razpravljali in odločale podružnice.

C. Zaplotnik

Iskra se vključuje v akcijo "minus deset"

"Samopostrežni" semaforji

Ljubljana, 13. novembra - Ko so v biroju za avtomatizacijo cestnega prometa v Iskri Avtomatiki premišljevali, kako bi se vključili v nacionalno prometno varnostno akcijo "minus deset", so si med podatki najbolj zapomnili, da je v petih letih (med 1983. in 1987. letom) na slovenskih cestah umrlo več kot šeststo pešcev (devetkrat toliko pa se jih je težje ali lažje poškodovalo), da je bila večina nezgod v naseljih, da je šestina vseh umrli na prehodih za pešce in da so med najbolj ogroženimi skupinami občanov otroci ter starejši.

V Iskri Avtomatiki so prav zaradi slabe varnosti pešcev pa tudi zavoljo poslovnega interesa izdelali mikroročunalniško semaforško napravo, ki je primerna predvsem za prehode za pešce na odprtih cestah, v manjših naseljih, pri šolah, domovih za ostarele, pri izvozih iz parkirišč, tovarnih, gasilskih domov, avtobusnih postaj in povsod tam, kjer je potrebno občasno prekinjanje prometa. Glavna prednost tovrstnega semaforja je v tem, da omogoča pešcem, da si sami vključijo zeleno luč. Zloraba naprave ni mogoča, ker ima vgrajeno varovanje, ki preprečuje neprestano prižiganje zelene luči. V primeru, da pešci dalj časa sami ne prekinjajo prometa na glavni cesti, naprava samodejno prižge zeleno luč in s tem omogoči prehod tudi otrokom,

ki tipke ne dosežejo, in vsem drugim, ki se ne znajdejo.

Novi Iskrini semaforji pa imajo še to prednost, da so prvi pri nas opremljeni z zvočno signalizacijo, ki je namenjena predvsem slepim in slabovidnim. Po pritisku na poseben gumb se sproži zvočni signal, ki je različen za zeleno in za rdečo barvo.

V republiškem svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ocenjujejo, da so Iskrine semaforške naprave primerne za zavarovanje prehodov za pešce in urejanje prometa v manjših križiščih in da bo treba začeti odpravljati najnevarnejše "črne točke" - tudi zato, ker so dosedanje izkušnje pokazale, da je ureditev prehodov bistveno prispevala k boljši varnosti.

C. Z.

Potuha napačni politiki

Skupina petdesetih slovenskih miličnikov, ki se je prejšnji ponedeljek pod vodstvom Jožeta Ajdiška iz UNZ Kranj odpravljala na Kosovo, se je na brniškem letališču vkrcala v vojaško letalo molče in brez vprašanj; v skupini, ki se je v istih dneh vračala domov, pa je bilo slišati tudi vriskanje.

Že iz razpoložnja od odhoda na Kosovo ali povratku domov je mogoče sklepati, da ne gre le za običajno miličniško službovanje niti ne samo za "zadevo" organov za notranje zadeve, temveč tudi (in predvsem) za politično vprašanje - še posebej zato, ker se tudi vodilni v slovenski milici javno sprašujejo, ali ni za red in varnost na Kosovu v prvi vrsti odgovorna Srbija, ki ima z novo ustavo in ob zmanjšani samostojnosti avtonomnih pokrajin tudi večje obveznosti. Šele, če Srbija ne bi bila kos nalogi, bi lahko o tem odločala skupščina, kdo in v kakšnem obsegu naj bi ji pomagala.

Ko je republiški izvršni svet na seji minuli teden obravnaval pobudo izvršnega odbora predsedstva republiške konference SZDL o odpoklicu slovenskih miličnikov s Kosova, je sicer ugotovil, da tega ni mogoče storiti brez kršitve odloka predsedstva SFRJ in odredbe zveznega sekretarja za notranje zadeve, vendar pa je predlagal, da bi začeli z dejavnostmi, s katerimi bi zakonito preprečili sodelovanje slovenskih miličnikov na Kosovu. Sodelovanje pa je sporno predvsem iz političnih razlogov, saj posredno pomeni tudi potuho napačni politiki - politiki, ki je ukrepala z represijo namesto z razumom in modrostjo. Izkušnje pa, žal, kažejo, da razmer nikjer na svetu in tudi na Kosovu ni mogoče urejati s silo. Sila rojeva le novo silo!

C. Zaplotnik

NESREČE

Delovna nesreča pod Poncami

Pretrgana pletenica zadela Tomaža Dolarja

Rateče, 9. novembra - Člani skakalnega kluba Iskra Delta Triglav in gostujočih klubov iz Avstrije in Italije so dopoldne umetno zasneževali doskočišče 90-metrške skakalnice pod Poncami. V skupini je bil tudi Tomaž Dolar, star 23 let, iz Vrbe. Sneg so s ciljne arene na doskočišče dvigali s sanmi. Za vleko so uporabljali električno vtilo, nameščeno ob doskočišča, kjer so jih člani kluba izpraznili, prazne pa spet spuščali v ciljno areno. Pri tem početju se je nenadoma pretrgala pletenica, ki je držala na pol izpraznjene sani, in z vso silo udarila Dolarja, da ga je vrglo na betonsko stopnico ob doskočišču. Hudo ranjenega so mladega skakalca odpeljali v jeseniško bolnišnico, milico pa so o nesreči šele naslednjega dne obvestili ponesrečenčevi svojci.

D. Ž.

S traktorsko prikolico v avto

Šenčur, 10. novembra - Traktorist Rajko Džukič, star 37 let, iz Kranja, je z dvorišča KŽK v Šenčurju zapeljal na Kranjsko cesto. S traktorsko prikolico je zašel nekaj metrov na nasprotni vozni pas, ko je po njem pripeljal osebni avto z 68-letnim Jožetom Logarjem iz Šenčurja za volanom. Ta je kljub zaviranju trčil v prednji del traktorske prikolice. V nesreči je bil Logar hudo ranjen.

li log zaradi prevelike hitrosti zapeljal v levo. Nasproti je pripeljal avtobus, ki ga je vozil Ivan Gaser, star 45 let iz Spodnje Sorice. Z avtobusom se je umaknil skrajno desno, da bi preprečil trčenje, vendar prepozno. V avtobusu je bilo v času nesreče 25 sodelavcev, ki so jo k sreči odnesli brez poškodb. Voznik Jesenšek in njegova dva sopotnika, 45-letni Frančišek Naler s Pšate in 39-letni Milan Zabret iz Ljubljane, niso imeli takšne sreče. V nesreči so bili hudo ranjeni.

Reka naplavila truplo

Naklo, 9. novembra - Pri Okroglem so domačini v Savi našli truplo. Ugotovili so, da je pokojni 39-letni Jože Vulkan iz Trčica, ki se je bil ponesrečil v ponedeljek, 6. novembra, pri električni Pristavi, ko je iz narasle Bistrice pobiral naplavljen les.

Trčila kombi in šolski avtobus

Zali log, 10. novembra - Trije udeleženci so bili hudo ranjeni v nesreči, ki se je primerila na cesti Zelezniki - Zali log. Zagrešil jo je voznik kombija, 29-letni Janez Jesenšek iz Moravč, ki je v nepreglednem ovinku skozi Za-

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Na sobno jakost

Na Jesenicah so zadnjič sila hrupno slavili odhod sina v vojsko, tako da so zmotili sosede. Bila je že pozna ura, zato so prišli možje v modrem in proslavljajoče opomnili, naj omejijo zabavo na sobno jakost. Tako so tudi storili.

Niso mogli zapreti

V bifeju Turist na Jesenicah namreč. Ob desetih zvečer so stalni gostje, že vajeni zapiralnega časa, disciplinirano zapustili lokal. Eden pa nikakor ni hotel oditi. Ko so ga na željo natakarice vzeli v precep miličniki, so dognali, da je krepko pijan. Upajmo, da ga je sveži nočni zrak na poti domov strelzil.

Slavili vrnitev

Vrli Esad, prebivalec samskega doma v Stražišču pri Kranju, se je nedavno tega vrnil z dela v Iraku. Vrnitev je s tovariši hrupno proslavil. Pili so čez mero, peli, na kraju pa razbili tudi okenjsko steklo. Na koncu so se pripeljali miličniki in bili deležni zadnjih trenutkov slavlja.

Pridržali so ga

Tudi za belega dne se kdaj primeri, da morajo človeka dati

na hladno, če moti javni red in mir. Nekaj takega so bili priča na gradbišču diskonta Kokra, kjer se je z alkoholom opogumljeni Fikret spravil nad nadrejenega. Da ne bi še naprej motil dela, so ga odpeljali modri in ga zaprli v klet.

Če pride žena iskat moža v gostilno...

V upokojenskem bifeju pri Kamnitniku v Škofji Loki je videti takole: žena vstopi v gostilno in že od vrat zmerja moža s pijancem in klatežem. Možakar vstane, se ji približa in jo dvakrat užge po ustih. Ženska kriči, zbudi sočutje pri navzočih, ki takoj kličejo milico. Nadaljevala se konča čez nekaj časa pri sodniku za prekrške.

Kje pušča kolo...

Dva oseba stara znanca milice, sta se ondan streljali pred hotelom Transturist, ko sta se vračala iz diska. Jabolko spora je bilo kolo. Prvi je hotel vedeti, zakaj drugi pušča svoj bicikel v hotelski veži, drugi je odvrnil, da ga to nič ne briga. Vse to je bilo dovolj najprej za prepričanje, nato pa za pretep, ki ga je prekinila šele roka zakona.

NA SONČNI STRANI ALP

Stalno merjenje radona

Ljubljana, 10. novembra - Merjenje radona na Žirovskem vrhu ena od oblik sodelovanja pri varstvu okolja med strokovnjaki Slovenije in Bavarske, sporoča republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora SRS v 3. številki svojih Zelenih obvestil. Gre za projekt v vrednosti 1,2 milijona DEM, ki ga bovestil v petih letih uresničila odsek za jedrsko kemijo ljubljanskega inštituta Jožef Stefan in oddelek za radioekološke raziskave pri družbi za raziskovanje sevanja in okolja GSF iz Neuherberga pri Muenchnu.

Raziskave, ki potekajo v okolici Rudnika urana Žirovski vrh, ugotavljajo predvsem možne vplive rudnika na okolje. Glavni cilj pri tem je odkrivanje prisotnosti radioaktivnega plina radona in njegovih kratkoživih razpadnih produktov, obenem pa tudi ocena izpostavljenosti prebivalstva iz okolice rudnika ionizirajočim sevanjem. Čeprav je inštitut Jožef Stefan že doslej redno opravljal radioekološki nadzor nad rudnikom, točnih podatkov še nima. Večina analizi metod, razen metode za ugotavljanje radona s sledmi jedrskih delcev alfa, namreč ni bila nepretrgana. Tako je bilo treba sklepati o povprečnih letnih koncentracijah radonovih kratkoživih potomcev, ki so kot naravni radioaktivni onesnaževalci okolja najbolj nevarni za človekovo zdravje, le na podlagi občasnih meritev.

Raziskovalci GSF so prvi v svetu razvili avtomatski merilni sistem, ki omogoča nepretrgano spremljanje prisotnosti radona ob istočasnem spremljanju meteoroloških razmer. Mikroročunalnik registrira določene parametre vsake pol ure, kar pomeni 48 meritev na dan. Pri žirovskem rudniku delujeta od letošnjega poletja prvi dve od skupno 15 merilnih postaj, ki jih bodo postavili predvidoma do konca leta 1989. Prvi rezultati meritev bodo znani že prihodnje leto, končno poročilo o rezultatih raziskave pa bo na razpolago leta 1993.

S. Saje

KOMPAS

● ZA 29. NOVEMBER ●

- KOMPASOVA SREČANJA ●
 - POREČ, hotel Parentium, od 29. 11. do 3. 12.
 - ROGLA — ANTENINA KARAVANA, 29. 11. do 3. 12.
- SNEŽNI KLUB ZA DAN REPUBLIKE ●
 - OBERVELLACH - MALLNITZ - LEDENIK MOLLTALL, od 29. 11. do 3. 12. namestitev in smučarska vozovnica že od 999 ATS dalje
- MINI POČITNICE ZA PRAZNIK ● 28. 11. do 3. 12. ●
 - MORJE — RAB, PLANINE, ZDRAVILIŠČA (ZAGOTOVLJENE CENE)
- ZA DAN REPUBLIKE — BOGATA PONUDBA ENODNEVNIH IN VEČDNEVNIH IZLETOV Z ● AVTOBUSOM ALI LETALOM ●
 - DUBROVNIK, HVAR, VIS, OHRID, VIPAVSKA DOLINA in REZIJA, POSTOJNA in LIPICA, PREDDVOR in BLEDE, KOPANJE V DOLENJSKIH TOPLICAH
- PRIVOŠČITE SI SVET ●
 - DUNAJ — MUSICAL: CARTS, LES MISERABLES, FANTOM; 2 in 3 dni, 29., 11., 1. 12.
 - CIPER, 23. 11., 8 dni, letalo
 - BALEARI, 28. 11., 1. 12.
 - CIPER, 23. 11., 8 dni, letalo
 - BALEARI, 28. 11., 5 dni
 - LONDON, 29. 11., 5 dni
 - AMSTERDAM, 30. 11., 30. 12., 4 dni
 - ČAROBNA AZURNA OBALA, 4 dni, 28. 11., avtobus
 - NICA — BARCELONA, 6 dni, 28. 11., avtobus
 - PARIZ, 28. 11., 6 dni, avtobus
 - PARIZ, 29. 11., 4 dni, letalo
 - BISERI TOSKANE, 3 dni, 29. 11.,
 - URBINO - SAN MARINO, 3 dni, 29. 11.,
 - BENETKE, 1 dan, 18. in 30. 11.,
 - RIM SKOZI STOLETJA, 5 dni, 29. 11.,
 - MOSKVA — LENINGRAD, 8 dni, 24. 11., 26. 12.,
 - SVETA DEŽELA in JERUZALEM, 7 dni, 23. 11., 28. 12.
 - CARIGRAD, 5 dni, 29. 11., avtobus — 110 USD; in 4 dni, letalo — 195 USD
 - MÜNCHEN, 2 dni, 17. 11., 8. in 15. 12., 135 DEM
 - MÜNCHEN, 3 dni, 30. 11., 225 DEM
 - TAJSKA — MALEZIJA — SINGAPUR, 11 dni, 26. 11., 17. 12.
 - BANGKOK — SINGAPUR, 11 dni, 26. 11., 17. 12.
 - INDIJA — KATMANDU, 14 dni, 26. 11.
 - VELIKI KITAJSKI ZID, 10 dni, 26. 11.
 - PEKING, 10 dni, 26. 11., 3. 12.
 - NEW YORK — SAN FRANCISCO — LOS ANGELES — LAS VEGAS — SAN DIEGO, 11 dni, 24. 11., 16. 2. 90.
 - REYKJAVIK, 5 dni, 27. 11., letalo

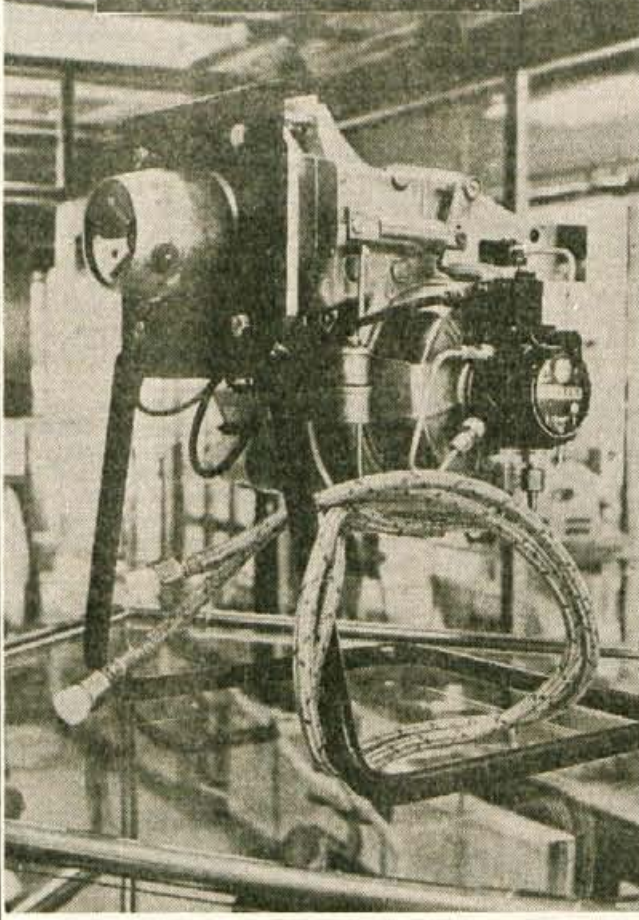
SMUČANJE 89/90
 — Kompasov katalog
 ● UŽITKI ZIME ●
 4 celine, 11 držav, 79 krajev
SMUČAJMO CENEJE
 — PLAČAJMO DANES!
20 % POPUST ZA
GOTOVINSKA VPLAČILA

POČITNICE 89 — TUJINA
 IZZIV ŽELJAM!
 II CIPER — LARNAKA, LIMASOL, 7 in 14 dni, vsak četrtek v novembru in decembru
 ● ZELO UGODNO ●
 ● AZURNA OBALA (Nice—Cannes) avtobus, 4 dni, odhodi vsak četrtek v novembru in decembru, cena 99 USD (plačljivo v dinarjih)
 ● PARIZ avtobus, 5 dni, odhodi vsak četrtek v novembru in decembru, cena 125 USD (plačljivo v dinarjih)
 ● MÜNCHEN avtobus, 1 dan, odhodi vsak petek v novembru in decembru
 ● PREDBOŽIČNI DUNAJ avtobus 2 dni, odhodi vsak petek v decembru, cena 99 DEM
 avtobus, 3 dni, odhod 15. 12., cena 143 DEM

S KOMPASOM NA KONCERT V MÜNCHEN
 — SKUPINA »YES«, 1 dan, 13. 11. avtobus
 — SKUPINA »BON JOVI«, 1 dan, 21. 12.

● LEPOTE DOMOVINE ●
 — ZAGREB, SIJAJ UKRAJINSKIH ZAKLADNIC, 1 dan, avtobus, v oktobru in novembru

IZBRALI SO ZA VAS

Obiščite **MERKURJEVO** prodajalno konsignacijskega materiala **PARTNER** v Kranju. Na zalogi imajo pestro izbiro različnih plinskih in oljnih gorilnikov **KLÖCKNER** ter obtočne črpalke **WILO** različnih dimenzij.
 Naslov in informacije: Gregorčičeva 8, Kranj, tel. 24-654, int. 360.

ALPETOUR CREINA KRANJ
 delovna organizacija za proizvodnjo kmetijskih ter specializiranih industrijskih strojev in naprav, p. o. 64000 Kranj, Ul. Mirka Vadnova 8

Alpetour Creina Kranj, delovna organizacija za proizvodnjo kmetijskih ter specializiranih industrijskih strojev in naprav, p. o. Kranj po sklepu delavskega sveta razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo:

VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA (ni reelekcija)
 Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
 — VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri,
 — 3 ali 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
 — znanje nemškega ali angleškega jezika;
 Mandat za navedena dela in naloge traja 4 leta. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Alpetour Creina Kranj, Mirka Vadnova 8, Kranj, s pripisom »za razpisno komisijo«.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

● POTOVANJA V TUJINO ●
 ● NOVO ● NOVO ● NOVO ●
 — ALBANIJA — POSEBNI LETALI,
 2 dni, 30. 11. in 1. 12.

- PRIVOŠČITE SI SVET ●
- DUNAJ, 2 dni, avtobus, 17. 11.
- BUDIMPEŠTA, 3 dni, 17. 11.
- MOSKVA, 5 dni, 20. 12.
- ZAKLADNICA SPOMINOV ●
- SINGAPUR, 10 dni, 24. 11., 22. 12.
- TUNIZIJA in OAZE, 8 dni, 24. 11., 22. in 29. 12.
- KENIJA — ZIMBABVE — TANZANIJA, 15 dni, 30. 11., 18. 1. 90., 22. 3. 90.
- MADAGASKAR — REUNION — MAURITIUS — SEJŠELI, 17 dni, 27. 1. 90.
- EGIPT, 5 dni, 23. 11., letalo

KOMPAS ● EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO ZA PRODAJO ARANŽMAJEV NA SVETOVNEM PRVENSTVU V NOGOMETU ● ITALIA 90.

Prijave sprejemajo naslednje Kompasove poslovalnice: Škofja Loka Nama — tel.: 621-957, Kranj — tel.: 28-473, Jesenice — tel.: 81-768, Bled — tel.: 77-245, Kranjska gora — tel.: 88-162
 Kompasova poslovalnica v Kranju posluje v drugem nadstropju **GLOBUSA**. Tel.: 28-472, 28-473

Industrijski kombinat n. sol. o. **PLANIKA**
 KRANJ, Savska loka 21, POB 83

Industrijski kombinat Planika Kranj, komisija za delovna razmerja DSSS ponovno objavlja prosta dela in naloge:

- VODENJE TEHNOLOŠKE PRIPRAVE v investicijsko servisni službi**
- ORGANIZIRANJE APLIKACIJ - ZAHTEVNO**
 Zahteva se:

Pod 1.
 — visoka strokovna izobrazba strojne smeri
 — 4 leta delovnih izkušenj,
 — znanje angleščine ali nemščine,
 — sposobnost komuniciranja in hitrega ukrepanja,
 — poskusno delo traja 3 mesece

Pod 2.
 — visoka strokovna izobrazba organizacijske, ekonomske ali računalniške smeri,
 — 4 leta delovnih izkušenj,
 — znanje angleščine,
 — znanje programskega jezika PL/1
 — sposobnost komuniciranja,
 — poskusno delo traja 3 mesece.
 Pisemne ponudbe sprejema kadrovski oddelek Industrijskega kombinata Planika Kranj, Savska Loka 21, v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijav.

ALMIRA
 Almira — atpska modna industrija Radovljicam, na podlagi sklepov odborov za delovna razmerja TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica in Bohinj vabi k sodelovanju

I. TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica

- VZDRŽEVANJE STROJEV V PLETILNICI — 3 delavci**
 Pogoji:
 — V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. srednja šola — smer strojništvo ali
 — IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. poklicna šola — ključavničar — finomehanik ter
 — 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

- VZDRŽEVANJE STROJEV V PREDILNICI**
 Pogoji:
 — V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. srednja šola — smer predilstvo ali strojništvo ali
 — IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. poklicna šola — smer predilec ter
 — 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

PLETILJI 2 delavci
 Pogoji:
 — IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja ali poklicna šola — pletiljska smer

Za dela pod 1 in 2 se določa trimesečno poskusno delo.
II. TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj — boh. Bistrica

ŠIVANJE PLETENIN — 3 delavke

Pogoji:
 — IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. poklicna šola — smer šivilja

Nastop dela je na vseh razpisanih delih možen takoj, razpis velja do zasedbe del. Delovna razmerja se sklepajo za nedoločen čas.
 Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: »ALMIRA« — atpska modna industrija, Odbor za delovna razmerja, TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica, Jalnova ul. šte. 2

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam PEČ lokatarn, okrogle oblike, Markič, Zgornje Duplje 16 16674

Prodajam pevsko ozvočenje FBT 2x150 W in dvomanele orgle EKO. ☎ 80-309 16798

Prodajam Tobi ŠTEDILNIK, na drva, nov, pakiran, levi, 30 odstotkov cene. Stare, Srednje Bitnje 36, Zabnica 16816

PRALNI STROJ, star 2 leti, prodajam. Klimentič, Sorška 22, Kranj-Druulovka 16846

Prodajam barvni TV iskra, star 7 mesecev, daljinsko upravljanje, ekran 51 cm, stereodezin. ☎ 68-114, int. 452, samo dopoldan (Subic) 16876

VIDEOREKORDER AKAI vrhunske kvalitete, nov, ugodno prodajam. ☎ 22-586 16877

Ugodno prodajam nov ELEKTROMOTOR. Zg. Duplje 80 16405

GRADBENI MATERIAL

Prodajam cementne KVADRE, po 35.000,- komad. ☎ 34-249 16814

Prodajam betonske MREŽE, nekaj betonskega ŽELEZA in betonske CEVI, premer 30. Godnov, Lom 26, Tržič, ☎ 51-353 16823

Prodajam balkonska VRATA z roletom (8 M), OKNO 1,20x0,8 m (4 M), 85 kosov SIPOREKSA (5 M), 140 kg BITUMNA (4 M). Kličite na ☎ 22-943 16841

Poceni prodajam rostfrei in titancink ZLEBOVE. ☎ 27-200 16852

Ugodno prodajam nova garažna VRATA, OKNO termopan, TPR in TGP kabel, cca 1200 m. Informacije na ☎ 58-078, popoldan, Kozjek 16857

IZGUBLJENO

Na Jelovici se je izgubila PSIČKA brak-jazbečarka. Sliši na ime CIBA. Najditelja prosimo, da sporoči na naslov: Jelenc Franc, ☎ 70-480 ali 70-036 16878

KUPIM

Kupim motor GOLF DIESEL ☎ 70-328 16799

Kupim neuporabno MOTORNO ZAGO stil 041. ☎ 45-331 16845

OBVESTILA

POPRAVLJAMO TV sprejemnike. Informacije na ☎ 39-886, od 9. do 16. ure. Se priporočamo! 15931

Cenjene stranke obveščam, da imam še nekaj prostih kapacitet za TISKANJE s tampo tiskom. Informacije na ☎ 27-952 16512

IZLET V ITALIJO - Štefan tours Ribno, Bled, organizira enodnevne nakupovalne izlete v Palmanovo in sicer vsak torek, sredo in četrtek. Odhod avtobusa ob 7. uri zjutraj. Cena prevoza 600.000 din po osebi. Pričakuje vas trg. center Palmanova in Štefan tours Bled. Prijave in informacije na ☎ 78-343 16866

Uprava za družbene prihodke občine Škofja Loka Poljanska 2

Prodaja na

JAVNI DRAŽBI,

ki bo v sredo, 15. 11. 1989, ob 10. uri v Dobju 10 pri Poljanah, naslednje predmete:

1. UNIVERZALNO STRUŽNICO I. 1960 izklicna cena 200.000.000 din
2. ELEKTRIČNI VARILNI APARAT Uljanik izklicna cena 200.000.000 din
3. DODELOVALNO STRUŽNICO I. 1973 izklicna cena 80.000.000 din
4. REZKALNI STROJ I. 1964 izklicna cena 250.000.000 din
5. APARAT ZA TOČKOVNO VARJENJE izklicna cena 40.000.000 din
6. STROJ ZA VREZOVANJE NAVOJEV I. 1973 izklicna cena 30.000.000 din

Interesenti si lahko navedene predmete ogledajo na kraju samem na dan dražbe od 9. do 10. ure. Informacije: Uprava za družbene prihodke, Občina Škofja Loka.

nismo popolni
gostilna sejem

ampak se trudimo

Kranj, Stara c. 25,
tel.: 21-890

Dnevno vam nudimo
morske jedi, divjačino in
ostale dobrote.

Pripravljamo poročna
kosila in večerje,
obletnice, svečana kosila,
ipd.

Gostilna je odprta med
tednom od 10. do 22. ure,
ob sobotah pa od 19. do
23. ure. Nedelja: zaprto.
SE PRIPOROČAMO!

VODOVODNE INSTALACIJE na hiši (nove, popravila), vam naredim hitro in po konkurenčnih cenah. ☎ 28-427 16740

Spoznajte Evropo preko vaših TV sprejemnikov. SAT antene "katrine" iz ZRN, 80 let tradicije in svetovne kvalitete, inženiring - CATV - montaža "TV Črnoga" ☎ 066/76-654, informacije za Gorenjsko ☎ 85-161 ali 88-484 16744

AMD Cerklje organizira v mesecu novembru tečaj cestnoprometnih predpisov za A in B kategorijo. Prijave sprejemamo v pisarni društva vsak torek, od 17. do 19. ure 16805

OSTALO

Prodajam suhe BUTARE. Pšata 2, Cerklje 16793

Na stanovanje vzamem žensko, ki bi izmenično varovala otroka starega 19 mesecev. ☎ 25-928 16796

Prodajam hrastove PLOHE. Milan Debeljak, Podbrezje 150, Duplje, ☎ 70-069 16811

Prodajam suha bukova DRVA - 7 m. Preddvor, ☎ 45-076 16812

Prodajam 16 kub.m. suhih mešanih DRV (gaber, hrast). Jezerska 104/a, Kranj 16819

INŠTRUKCIJE iz matematike za srednje in osnovne šole nudim. ☎ 38-373 16826

Prodajam orehovo DEBLO. ☎ 41-027 16836

Novo krzveno JAKNO št.42, zajec, moderni kroj, ugodno prodajam. ☎ 79-432 16849

VSAM PETEK IN
SOBOTO
VAS VABIMO V HOTEL
BELLEVUE.
SMARJETA GORA.
IGRA ANSAMBL "SARM"
VABLJENI

POSESTI

V Kranju ali okolici najemam hišo ali del hiše na ugodni lokaciji. Šifra: TAKOJ TELEFON 16807

RAZNO PRODAJAM

Trajnožarečo peč koppersbusch, kot novo, 2 zimski gumi s platišči za Z 750 in novo črpalko Wilo za central. kurjavo, ugodno prodajam. ☎ 85-080 od 8.- 11. ure in od 13.-16. ure vsak delavnik. 16803

ŠTEDILNIK za etažno centralno, 3000 kalorij, cena 1000 DEM ali dinarska protivrednost, električni ŠTEDILNIK, pomivalno KORITO, otroški globoki in športni VOZIČEK, nova, prodajam. ☎ 34-249 16815

Prodajam roza otroško POSTELJICO in STOLČEK za hranjenje otroka. ☎ 33-898 16822

Prodajam otroško POSTELJICO z jogijem in STAJICO. ☎ 75-935 16824

Ugodno prodajam več parov dobro ohranjenih SMUČI elan, dolžin od 170 do 200 cm, ter smučarske ČEVLJE San marco, št.42 in Alpina, št.35. ☎ 51-184 16830

Ugodno prodajam krzvene PREVLEKE za R 9 ali R 11, beige barve in HLADILNIK singer z zamrzovalno omaro. ☎ 74-527 16838

Prodajam TOMOS AVTOMATIK A3L, nov in dvizna garažna VRATA LIP, rabljena. ☎ 622-738 16862

Prodajam ZELJE v glavah. Jeglič, Podbrezje 192 16870

Prodajam italijanski globok VOZIČEK. ☎ 622-167 16873

PRODAJALNA
GROBOVŠEK IZ KOKRE

VAM NUDI PO
UGODNIH
CENAH:

DOMAČO JELENOVO
SALAMO,
DOMAČO KONJSKO SALAMO,
DOMAČO SVINJSKO SALAMO,
DOMAČE KRANJSKE
KLOBASE,
DOMAČE KRVAVICE
SE PRIPOROČAMO ZA OBISK!

STAN.OPREMA

Ugodno prodajam starejšo spalnico z jogijem. Tomšičeva 16, Kranj 16791

Prodajam sedežno garnituro. ☎ 34-921 16800

Ugodno prodajam POHIŠTVO za otroško sobo. ☎ 36-270, od 18 ure dalje 16813

Prodajam dobro ohranjeno SPALNICO, kuhinjski KUPPERBUSCH in KAVČ. ☎ 24-204 16848

Prodajam štedilnik koppersbusch. Zupan, Jezerska c. 93, Kranj, ☎ 39-752 16867

Ugodno prodajam termoakumulacijsko peč 3 KW in kombiniran BOJLER z ogrevanjem drva-elektrika. ☎ 33-261 16868

Prodajam termoakumulacijsko peč AEG 2,5 KW. ☎ 27-107 16871

Prodajam KAMIN poceni prodajam. Nova vas 8, Radovljica 16872

STANOVANJA

Menjam družbeno stanovanje 28 kvad.m. za večje z doplačilom. ☎ 39-077 16802

SUBARU TREFF

RAZPRODAJA

zimskih gum in platišč (z
montažo in centriranjem)

JUSTY 145 x 12 - 900 Ats neto
LEONE 175 x 70 x 13 - 1225 Ats neto

LEONE 155 x 13 - 1100 Ats

Rosentalerstrasse 48
Celovec,
tel. 9943-463-511745

NISSAN
SINTSCHNIG

● NADOMESTNI DELI
● DODATNA OPREMA
● SERVIS IN POPRAVILA
● NOVA IN RABLJENA VOZILA

IZVOZNE CENE TUDI PRI AVTOMOBILNI
GOVORIMO SLOVENSKO

CELOVEC, LASTENSTRASSE 56, Tel. 9943-463-33114
BELJAK, KARAWANKENWEG 56, Tel. 9943-4242-33112

Turistično društvo Begunje na Gorenjskem daje v najem gostišče DRAGA.

Vse informacije dobite v gostišču DRAGA ali po tel.: 73-870.

V Kranju mamica najame STANOVANJE. Šifra: NOVI DOM 16831

Mati z dvema otrokoma nujno potrebuje SOBO ali STANOVANJE v Radovljici ali okolici. ☎ 75-225, dopoldne 16847

Mlad par brez otrok išče 1 sobno neopremljeno STANOVANJE v Kranju. Šifra: NUDIM PREDPLAČILO 16864

VOZILA

Prodajam ZASTAVO 101 L letnik 1978, december - ☎ 80-843

Prodajam JETTA letnik 87, registrirano do junija 1990 ☎ 38-398

Prodajam R 4, letnik 1978, registriran do avgusta 1990. ☎ 46-549, samo popoldne in zvečer. 16788

Prodajam VW 1200 J, letnik 1975. ☎ 061/613-116 16516

Ugodno prodajam LADO 1200 S, letnik 1987, registrirana do avgusta 1990. Ogled od 16. ure dalje. Robida, Seljakovo nas. 1, Kranj - Stražišče 16578

Prodajam VW, letnik 1959 nevozen. Ogled v soboto in nedeljo, popoldan Klobučar, Stara cesta 11, Kranj 16790

Prodajam spredaj karambolirano Z GTL 55. Kokalj Marjan, Golnik 111 16794

Prodajam dele za LADO 1200. Dane Prevč, Lancovo 21, Radovljica 16795

Poceni prodajam dobro ohranjen PEUGEOT 104. Zg. Bitnje 168, pri gasilskem domu 16801

Prodajam Z 101, letnik 1976, v dobrem stanju. ☎ 39-758 16806

Zamenjam JUGO 55 AX, letnik 88/4 za GOLFA, letnik 1987 z doplačilom. ☎ 24-626, dopoldan 16810

Prodajam Z 101, letnik 1974, dobro ohranjeno. Sitarska pot 10, Kranj 16817

Prodajam GOLF, letnik 1977. Cena po dogovoru. ☎ 78-952 16821

JUGO 45, GVL oprema, z dodatno opremo, prodajam za 6000 DEM. ☎ 82-036, popoldne 16825

Prodajam Z 101, letnik 1976, za 1.600 DEM. Ogled popoldne. Vrhovnik Marko, Planina 26, Kranj 16827

Prodajam GOLF, letnik 1977. ☎ 73-696 16828

Oddam vrstni red za JUGO koral 55. Rok dobave 8.12.1989. Peterneilj, ☎ 69-260 int.79, dopoldne 16829

Prodajam Z 101, letnik 1987. Britof 157, Kranj, popoldne 16832

Prodajam OPEL kadet 1,3, limuzina, letnik 1986. ☎ 77-338 16833

Ugodno prodajam GOLF diesel, S paket, letnik 1985. Ogled popoldne. Petrovič, Juleta Gabrovška 32 (pritličje), Kranj 16834

Prodajam R 4, letnik 1982. Blejc, Na trati 4/b, Lesce 16835

Z 101, letnik 1987, prodajam. ☎ 38-733 16837

Prodajam JUGO 55, karamboliran, star 4 leta. Kopač Mihael, Gasilska 31, Senčur 16840

Z 101, prva registracija 1987, krem barve, 30.000 km in ŠKODO 110 L coupe, prva registracija avgust 1980, rdeče barve 53.000 km, prodajam. ☎ 74-975 16843

Prodajam 126 P, letnik 1977. ☎ 77-730 16850

Prodajam neregistrirano Z 101, letnik 1976. ☎ 51-439 16855

Prodajam FIAT 850, starejši letnik. Hafner Jože, Trnje 9, Škofja Loka 16856

Prodajam FIAT 132 ter smrekov opaž. ☎ 77-583, int. 19, dopoldan 16865

Takoj zaposlimo KV KUCHARICO in NATAKARICO. Oglasite se na naslov Gostilna Ančka, Senčur ali ☎ 34-678, po 17 uri 16842

Gostilna Bizjak, Zgornja Bela 20, Preddvor, išče dekle za STREŽBO. ☎ 45-017. Informacije osebno. 16853

Zaposlitev kot delavec, v katerikoli stroki, iščem. 12 - 14 urni delavnik ni ovira. Naslov in oglasnem oddelku. 16859

HS Vrečkova 11, Kranj, išče čistilko. ☎ 37-696 16869

ŽIVALI

Prodajam 20 - 180 kilogramov težke PRAŠICE. Možna dostava na dom. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 16670

Prodajam TELICO in KRAVO po telefonu. Trstenik 5/a, Golnik 16818

Pat plemenskih OVC, po izbiri z jagneti ali brejih, prodajam. ☎ 732-491 16854

Prodajam KRAVO 8 mesecev brejo. Glinja 7, Cerklje 16863

ZAPOSLITVE

Hišni sveti, zasebniki! Potrebujete honorarne ČISTILKE. ☎ 39-805 16565

Gostilna v Kranju takoj zaposli honorarno ali redno KUCHARJA in KUHINJSKO POMOČNICO. Šifra: OD PO DOGOVORU 16797

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil naš dragi oče, stari oče, brat, svak in stric

JOŽE
TRILAR

mizar v pokoju iz Druulovke

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, posebej sodelavcem Servisnega podjetja, Astre Kranj, DO Ikosa za podarjena venca, izraženo sožalje in spremstvo na njegovih zadnjih poti. Posebno zahvalo smo dolžni osebju bolnišnice Golnik za lajšanje bolečin zadnje dni njegovega življenja, gospodoma iz Stražišča in Brega za lep pogrebni obred ter pevcem in zvonarjem.

Žalujoči: sinova Jože in Stane z družinama in ostalo sorodstvo

Druulovka, 10. novembra 1989

ZAHVALA

V torek, 31. oktobra 1989, smo se poslovili od naše drage mame

JOŽEFE
OSREDKAR

roj. Jamnik

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred ter zborovodji in pevcem za ganljivo petje.

VSI NJENI

Šutna, 31. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

AMALIJE GANTAR

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znanec za darovano cvetje in pomoč. Posebna hvala dr. Radoševiću iz Zirov in patronažni sestri Francki iz Gorenje vasi. Hvala KS in ZB Sovodenj in tov. Milki Debeljak za poslovilne besede. Hvala Milki Šifrar in Ivanki Žega za vso pomoč. Hvala duhovniku v Novi Oselici za opravljen obred ter pevskega zboru. Hvala delavcem kolektiva Termopol in Jelovice ter LD Sovodenj za darovano cvetje. Hvala tudi vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoči: Milka, Ivanka, Ivan, Franc, Urban in Ančka z družinami ter ostalo sorodstvo

Hobovše, novembra 1989

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

ANTONIJE MARTINJAK

p. d. Ovnove mame

se iskreno zahvaljujemo sosedom, ki so nam pomagali v trenutkih nemoči in poskrbeli za lepo slovo od naše mame. Hvala sorodnikom, prijateljem, znanec ter sodelavcem iz DO KOP in Planike za izraze sožalja, vence in cvetje. Hvala g. župniku za pogrebni obred in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Grad, Dvorje, Cerklje, Česnjevek, 5. novembra 1989

Radovljiska skupščina o kamnolomih v Lipniški dolini

Polletni rok za program sanacije

Radovljica, 8. novembra - Zbori radovljiske občinske skupščine so na seji v sredo obravnavali tudi informacijo o stanju kamnolomov v Lipniški dolini. Med vsemi opuščeni in še "živimi" kamnolomi je največji problem kamnolom Cestnega podjetja Kranj v dolini Vrčice nedaleč od Kamne gorice. Ker gre za veliko in od daleč vidno ekološko rano na severovzhodnem področju Jelovice, je razumljivo, da je v dolini in v občini vse več zahtev po njegovi čimprejšnji sanaciji. Zbori so sklenili, da mora Cestno podjetje Kranj najkasneje v pol leta predložiti skupščini program sanacije in da naj prouči, kakšne so možnosti omejitve hitrosti tovornjakov na 40 kilometrov na uro na cesti Kamna gorica - Podnart, v občini pa bodo tudi začeli postopek za ugotavljanje splošnega interesa o izkoriščanju kamnoloma.

Komisija za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve meni, da naj Cestno podjetje Kranj takoj začne s sanacijo kamnoloma in da naj njegovo izkoriščanje čimbolj omeji. Krajevne skupnosti Kropa, Kamna gorica in Srednja Dobrava zahtevajo poleg tega tudi to, da naj kranjsko cestno podjetje uresniči pogodbeno obveznost za cesto Kamna gorica - Podnart, da naj javno pravobranilstvo in inspekcije preverijo pogodbe, izkoriščanje in sanacijo in da naj se prepove izkoriščanje dolomita in globinsko miniranje. V krajevni skupnosti Radovljica ocenjujejo, da gre za veliko ekološko rano in da je zato treba ne glede na veljavne dokumente za-

četi postopek za zaprtje kamnoloma. Predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica opozarja na nesprijemljiv odnos cestnega podjetja do sprotne sanacije opuščeni teras in do obveznosti iz pogodbe (rekonstrukcija in novogradnja cest), sicer pa zahteva takojšnjo sanacijo, omejitev izkoriščanja kamnoloma, dolgoročno pa tudi njegovo zaprtje.

Andrej Golčman, direktor Zavoda za planiranje in urejanje prostora, je zahteve po omejitvi izkoriščanja in zaprtju kamnoloma komentiral takole: "To je tako, kot bi izdali dovoljenja za postavitev 12-nadstropne stavbe, in bi pri četrti etaži ugotovili, da bo tako veli-

ka stavba motila okolje..." Za kamnolom Vrčica sta bili namreč izdani lokacijsko dovoljenje in dovoljenje za izkoriščanje rudnin (ki sta po mnenju urbanističnega inšpektorja medsebojno neskladni), zato bi bilo mogoče uveljaviti spremembe le s postopkom ugotavljanja (drugačnega) splošnega interesa. To pa bi bil dolgotrajen in zapleten postopek z vprašljivim končnim rezultatom.

V Lipniški dolini zahtevajo tudi prepoved globinskega miniranja. Andrej Golčman je pojasnil, da je to že zdaj prepovedano (ker je prišlo do nihanj vodnih zalog) in da je o tem obveščen tudi rudarski inšpektorat, ki pregleduje kamnolom vsako drugo leto.

C. Zaplotnik

KMETIJA ODPRTIH VRAT

Slike v izložbah

Kranj - Te dni so izložbe kranjske Elite znova postale čez vse mesto raztegnjena slikarska razstava. V petnajstih izložbah so namreč na ogled najnovejše slike Karla Kuharja, ki mu je tokrat ugajala sakralna arhitektura, dodal pa je tudi nekaj slik na temo fosilov.

L. M.

Megla nastavlja pasti

Ni šele zima tista, ki se je je treba bati na cesti. Tudi jesen nam pripravlja neprijetna presenečenja. Dolge mesece so bile vozne razmere idealne, zdaj pa nam jutra, ponekod pa kar dneve, zagreni megla, iz katere prši, vidljivost

je slaba, cesta mokra in spolzka... Zaradi vsega tega smo prisiljeni rahločutneje pritiskati na plin. Sicer pa nas jesenske cestne pasti dobro pripravijo na zimske.

Vinko Nartnik, samostojni voznik:

»Moram reči, da sem 20 let za volanom tovornjaka kar srečno prebil. Dobro so me izurili tudi v Nemčiji, kjer sem nekaj časa delal, tako da z vožnjo v nobenih razmerah nimam težav. Tudi megla me ne ovira. Sicer pa vozim v glavnem po mestu, tako rekoč na pamet, in presenečenj skorajda ne pričakujem več.«

Ferdo Mezek, voznik avtobusa:

»Vozim na precej dolgi progi Kranjska gora - Banjaluka, kjer me v jutranjih in večernih urah pogosto spremlja megla. Da bi zadostil voznemu redu, moram kdaj pa kdaj storiti prekršek v hitrosti, toda v megli in na mokri cesti si tega ne upam dovoliti. Slednjič imam na skrbi več deset potnikov. Zime nič kaj z veseljem ne čakam, ravno zaradi vožnje.«

Mirko Matijašević:

»Vsak dan se vozim na delo z osebnim avtom. Ne sicer daleč, toda kljub temu sem se navadil previdnosti. Vselej vozim z zmerno hitrostjo, držim varnostno razdaljo, v jutranjih urah in v me-

gli zdaj tudi s prižga nima luči. Vožnja v megli ni posebno prijetna, vendar se je tudi ne bojim.«

Jože Bertonec, voznik avtobusa:

»Na relaciji Kranj - Besnica, kjer vozim, v teh jesenskih dneh megle nismo deležni. Pač pa imamo avtobuse že zdaj opremljene za zimsko vožnjo. Če bi čez noč zapadel sneg, nas ne bi presenetil. V takšnih razmerah je treba biti za volanom pazljivejši. V 22 letih profesionalnega vozniškega staža, od tega 16 let pri Alpetouru, sem se tega menda že naučil.«

Ivan Demšar, inšpektor za varnost prometa UNZ Kranj:

»Vozniki porabijo veliko časa, da se privadijo novim voznim razmeram: ne prilagajajo hitrosti, ne prižigajo luči, malo jih ima avtomobile že opremljene za zimo. Tudi v megli mnogi vozijo enako hitro in morebitne ovire jih presenetijo. Nič čudnega, če se potem dogajajo prometne nesreče, kakršna je bila nedavno, nalet 130 vozil na cesti Zagreb - Slavovski Brod. Ljudem tudi ni jasno, kaj pomeni prilagojena hitrost. Tudi če je hitrost skozi mesto omejena na 50 kilometrov na uro, je to prehitro, če je megleno, cesta pa mokra in spolzka.«

D. Z. Žlebir

Koncert violončelista Gorohova

Kranj - V četrtek, 16. novembra, ob 19. uri bo v dvorani kranjske Glasbene šole nastopil sovjetski violončelist Leonid Gorohov. Na programu koncerta so sonate J. Brahmsa, Z. Kodalyja, P. Torteliera in D. Šostakoviča. Solista bo spremljala na klavirju Irina Nikitina.

Mladi sovjetski violončelist je pred dvema letoma na Mednarodnem tekmovanju v Ženevi prejel prvo nagrado. Ta mu je odprla na široko vrata na tuje koncertne odre z gostovanji v CSSR, Bolgariji, Švici in Zvezni republiki Nemčiji. Gorohov, ki se je glasbeno šolal v rojstnem Leningradu, je prvo priznanje za svoje muziciranje prejel leta 1982, ko je zmagal na mednarodnem tekmovanju Concertino Praga. "Odlična tehnika, izredna muzikalnost in barvita zvočnost," je o njem menila tekmovalna žirija v Ženevi.

Tradicionalno srečanje krvodajalcev

Kranj, 14. novembra - Krajevna organizacija Rdečega križa Vodovodni stolp vabi krvodajalce na tradicionalno srečanje, ki bo v petek, 17. novembra, ob 18. uri v gornjih prostorih Doma JLA v Kranju. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja krvodajalcem, ki so večkrat darovali kri. Srečanje bo obogatil kulturni program, v družabnem delu pa bo igral ansambel Samo tako.

Bosansko - hercegovska delegacija na Jesenicah

Ljudje so tisti most, ki nas družijo

Jesenice, 13. novembra - Minuli četrtek in petek se je v Sloveniji mudila delegacija bosansko - hercegovske skupščine, ki jo je vodil predsednik Zlatan Karavdić, predsednik skupščine BiH. V Ljubljani jih je sprejel predsednik slovenske skupščine Miran Potrč, naslednji dan, v petek, pa so bili na obisku v jeseniški in v radovljiški občini.

V delegaciji so bili tudi Radoslav Savić, predsednik družbenopolitičnega zbora skupščine, Nikola Selak, predsednik zbora občin in kluba delegatov, Nada Mladina, delegatka zbora združenega dela skupščine in članica CK ZK BiH ter Vedran Hadžović, šef kabineta predsednika skupščine BiH.

Na pogovorih v prostorih skupščine občine Jesenice je gostom iz Bosne in Hercegovine inž. Jakob Medja, predsednik skupščine občine, predstavil mesto Jesenice in občino. Med drugim je dejal, da so Jesenice pomembno železniško in cestno križišče, s železniškim karavanskim predorom in dvema cestnima mejnima prehodom, ki se jima bo kmalu pridružil še tretji: cestni predor pod Karavankami. Občina, kjer 60 odstotkov družbenega proizvoda ustvarja Železarna, ima 32.000 stalno prijavljenih in 3.000 začasno prijavljenih prebivalcev. Od tega je 75 odstotkov Slovencev, 5 odstotkov Muslimanov, 5 odstotkov Srbov, 3 odstotke Hrvatov, odstotek Makedoncev in Črnogorcev, 7 odstotkov pa je neopredeljenih. Na Jesenicah živi in ustvarja že druga generacija priseljenih iz drugih republik. Železarna je namreč takoj po drugi svetovni vojni proizvajala kar 50 odstotkov vse jugoslovanske proizvodnje jekla, potrebovala pa je več delavcev, ki so prihajali iz drugih republik.

Predsednik skupščine BiH Zlatan Karavdić je dejal, da je sodelovanje med Železarno Jesenice in Železarno Zenica že tradicionalno in dobro. Ko so se dan prej pogovarjali v slo-

venski skupščini, so ugotovili, da imajo veliko stičnih točk, pojavljajo se tudi razhajanja, vendar so se zmenili, da se morajo o vseh vprašanih pogovoriti. Slovenski predstavniki so jih zagotovili, da Slovenci ne želijo živeti izven Jugoslavije; v Bosni in Hercegovini pa se tudi zavzemajo, da se ohrani avnojska Jugoslavija. BiH je Jugoslavija v malem, saj v njej živijo Muslimani, Srbi in Hrvati, a ne eden poleg drugega, temveč drug z drugim. Tudi Jesenice so Jugoslavija v malem, zato, je dejal Zlatan Karavdić, so tisti most, ki nas družijo, ljudje, ki živijo na Jesenicah.

V nadaljevanju pogovora so govorili o delegatskem sistemu in o organiziranju družbenih

dejavnosti. Miran Potrč je povedal, da se zdaj precej pristojnosti prenese na skupščino. Tako bo o 70 odstotkih sredstev družbenih dejavnosti odločal republiški izvršni svet: o izobraževanju, osnovni zdravstveni zaščiti in tako ne bo več prihajalo do nesprejemljivih razlik med občinami.

Petčlanska delegacija si je nato ogledala gradbišče karavanskega predora na Hrušici in popoldne obiskala Bled.

D. Sedej

Pretekli teden v Žalcu

Srečanje slovenskih novinarjev

Žalec, 11. novembra - Žalčani so odlično organizirali 12. študijske dneve Mitje Gorjupa. Blizu 300 novinarjev iz Slovenije, drugih jugoslovanskih republik in pokrajin, zamejstva in dežel, vključenih v delovno skupnost Alpe Jadran, se nas je zbralo v Žalcu. Seznanili smo se z gospodarstvom žalske občine, posebej pa smo se pogovarjali z gosti, ki so nas obiskali. Na razgovoru o novinarstvu in pluralizmu so sodelovali skoraj vsi predstavniki uradne politike in alternative, o normativnih omejitvah javnega komuniciranja pa so govorili magister Lenart Šetinc, magister Mitja Deisinger in dr. Andrej Berden, Milan Kučan je govoril o prenovi ZKS in o razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji, podpredsednik zvezne vlade Živko Pregl pa je razlagal gospodarske razmere v Jugoslaviji. Slovenski novinarji smo imeli v Žalcu delovni občni zbor, na družabnem srečanju smo se seznanili z gostitelji v Žalcu, prijetna popestritev pa so bile nogometne tekme zlate selekcije z moštvo oddaje Zdravo in novinarjev v počastitev 50 letnice Mira Cerarja. O nekaterih temah Gorjupovih dni pišemo v današnjih številkah, nekatere pa bomo obdelali v prihodnjih številkah.

J. Košnjek

Za naše cenjene kupce!

Pestra ponudba sadik sadnega drevja in jagodičevja.

hruške, jabolane, češnje, marelice, slive, breskve, višnje, orehi, robide, josta, lešnik, ribez tayberi, kosmulje, borovnice, maline

TOZD Kmetijstvo Kranj

Cvetličarna MAJA Planišča (pri pokopališču),

tel. 35-707